

ŠTEVILKA 65

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGŠAN

LETNIK VI • OKTOBER / VINOTOK • 1999

KNJIŽNICA
DOMŽALE
p.p.
5

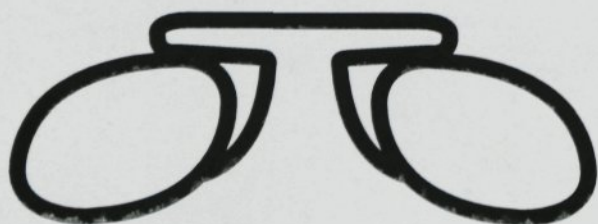
LOJZE STRAŽAR
ZVEZA KULT. ORG. DOMŽALE
LJUBLJANSKA CESTA 61
1230 DOMŽALE

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale

Telefon: 061 714 006

P.E. MENGEŠ

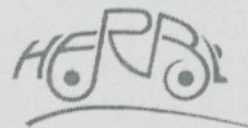
SLOVENSKA 24

Telefon: 061 738 980

GO-PRES trade d.o.o.

Blatnica 3A

1236 TRZIN

KURILNO OLJE

VEDNO NAJUGODNEJŠE CENE KURILNEGA OLJA

162 18 16

162 22 40

PREPRIČAJTE SE!

KURILNO OLJE olje odgovarja vsem evropskim standardom. Vsebnost žvepla pod 0,05% dokazujemo s certifikatom.

... in zeblo vas ne bo ...

- ♦ zaključna dela v gradbeništvu
- ♦ instalacije za vodovod in kanalizacijo
- ♦ čiščenje objektov
- ♦ izposoja rušilnih kladiv

**IZVAJAMO ADAPTACIJE KOPALNIC, SANITARIJ, KUHINJ,
STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH PROSTOROV**

**UGODNI KREDITI: TOM + 0%
DO TREH LET**

**ZA OBNOVO ALI NOVOGRADNJO KOPALNIC,
SANITARIJ IN KUHINJ**

tel.: 061/738-522
mob.: 0609/630-232
GSM: 041/630-232

KARO

 INŽENIRING d.o.o.

Slovenska cesta 24 • Mengeš

Telefon: 738 036, 738 015

URADNE URE: PON-PET: 9.00-12.00, SOB 9.00-12.00

ZN obnočje M23 - OB OPEKARNI MENGEŠ:

Interesente za nakup zazidljivih parcel v Mengšu obveščamo, da smo pričeli z postopki za dodelavo in sprejem zazidalnega načrta za območje M 23 - Ob Opekarni Mengeš. Območje je namenjeno za stanovanjsko gradnjo in storitvene dejavnosti. V območju bo cca 60 gradbenih parcel s površino 500 do 1000 m². Bodoč egradiatelje v tem območju vabimo, da se vključijo v snovanje tega dokumenta že v začetni fazi izdelave idejne zasnove ureditve območja.

Prodamo:

- Kolovec - hišo, grajeno v alpskem stilu, 300 m² skupne površine, zgrajeno do podaljšane III. gradbene faze.
- Radomlje, v nep. bližini Volčjega potoka in golf igrišča več dvojčkov s površino (p+m) 130 m², na parcelah do 375 m² že zgrajene do podaljšane III. grad. faze ali na ključ.
- Radomlje, stan. hišo (p+n+m), 4 kopalnice, sk. stan. povr. cca. 300 m² na parc. 800 m².
- Bled - napredaj starejša stanovanjska hiša na parceli 880 m².
- Študa - Domžale, enota dvojčka, 142 m² (k+p+m), n. aparceli 200 m².
- Vinje - Dolsko, stan. hišo, zgrajeno do podaljš. III. gradbene faze.
- Zg. Brnik - ugodno - del stan. hiše (k+p+n), neizk. podstreha, 86,50 m².
- Šenturška gora pod Krvavcem - stan. hišo - vikend - 7x7+terasa, parcela 1000 m².
- Domžale, Utik pri Vodicah, Polšnik nad Litijo, zazidljive parcele
- Trzin - poslovni prostor, 122 m², III. gradbena faza, lastno parkirišče.

Oddamo:

- Truin - poslovni prostor, 210 m²

Kupimo:

- Mengeš, Domžale, Kamnik, Vodice - kupimo zazidljive parcele, starejše hiše.

Spoštovane Mengšanke in Mengšani!

Prijazno vas pozdravljam kot novi odgovorni urednik glasila Mengšan. Gospodu Andreju Žalarju, dosedanjemu odgovornemu uredniku, se zahvaljujem za njegov trud in delo.

Verjetno je glasilo Mengšan, takšno, kot je bilo do sedaj, našlo svoj prostor v vašem domu, zato kljub pogovoru, da nova metla drugače pometa, ne nameravam bistveno spremeniti vašega in našega glasila. Želel bi si pa, da bi bilo glasilo še bližje vsem občanom in občanom, zato pozivam vse, ki imate kaj veselja do pisanja, da nam pišete kratke sestavke, po možnosti s fotografijo ali pa opozorite naše uredništvo, da bi naši novinarji z glasilom "pokrili" čim več dogodkov, ki jih v občini Mengeš gotovo ne manjka.

Pokličete me lahko tudi na mobilni telefon 041 661 517.

Z glasilom želimo prispevati, da bo občina Mengeš v prihodnje še bolj urejena in do ljudi prijazna občina, zato bomo z besedo in sliko pokazali na napake in pomanjkljivosti, predvsem pa pohvalili pozitivna prizadevanja in trud.

Matjaž Koncilja

kazalo

ŽUPANOV UVODNIK	4
OBČINSKA UPRAVA	6
113 POLICIJA	9
AKTUALNA RAZMIŠLJANJA	10
PODJETNIŠTVO	13
POLITIČNE STRANKE	14
DRUŠTVA	14
KULTURA	17
NAŠ VRTEC	23
PROMET	9
IZ PRETEKLOSTI	26
ŠPORT	31
ŽIVLJENJE V OBČINI	33
MIHAELOV SEJEM	37

MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

Glasilo ureja uredniški odbor:

Matjaž Koncilja (061 661 517) - odgovorni urednik

Alojzij Janežič, Mateja Jemec,

Terezija Potočar - Korošec, Tatjana Sivec Strmšek,

Majda Trobec, Franc Veider (člani)

Odgovorna urednica Uradnega vestnika:

Irena Podboršek, tel. 737 081

Tehnična urednica:

Sabina Kompare, tel. 737 484

Lektoriranje: Lili Epih

Oblikovanje, računalniški prelom in tisk:

Nagelj d.o.o.

GRAFIČNI STUDIO HERLE

tel. & fax: 713 074

Fotografija na naslovnici:

PETER ŠKRLEP

Izdaja:

Občinski svet Občine Mengeš. Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov. Prejemajo ga vsa gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Distribucija: Primož Kržan, tel. 737 296

Prispevke za naslednjo, novembrsko številko Mengšana lahko pošljete ali oddate osebno do **8. novembra** v sprejemni pisarni Občine Mengeš med uradnimi urami.

Drage občanke, spoštovani občani!

Deveti uvodnik pišem v lepem sončnem jesenskem vremenu. Narava nas je obdarila z lepimi dnevi. Nekoliko nam že uhajajo misli v prihodnost, v zadnje leto tega tisočletja in v naslednje stoletje. Okrogle številke so lepa priložnost za razmišljanje, o vizijah, o bivanju, telesu, duši in vesti! Z eno besedo, o lepih stvareh. Nekateri pa vsemu pozitivnemu navkljub uspešno prodajajo strahove nalnvežem o tragedijah, ki naj bi se zgodile ob tej okrogli številki (npr. v računalniških sistemih).

Do konca leta nas čakajo še sprejem novega proračuna in tudi drugih aktov občine: za koncesijski način s podelitvijo pravice pod določenimi pogoji za izgradnjo plinovoda in informacijskega omrežja (kabelske televizije), za prostorske izvedbene akte (PUP-e, ZN Mali Mengeš, UN pokopališče) in podobno. Povsem normalno potekajo največje letošnje investicije (štiri ulice) in se pripravljamo na naslednje leto. Za štiri ulice, ki jih gradimo letos, želim, da so zgrajene v celoti in kvalitetno. Pri tem nikakor ne morem razumeti z ničemer utemeljenega nagajanja in poskusa preprečevanja gospodarnega in strokovnega obnašanja. Demokracija naj bi bila sposobnost predlagati boljše in utemeljene rešitve na osnovi drugačnega gledanja – v vsakem primeru pa za dobrobit vseh občanov (del slovesne izjave, ki smo jo vsi podpisali). Polovičarstva pri odločanju, načrtovanju in izvedbi in posledično velikih dodatnih stroškov kasneje si ne moremo privoščiti. Za poenostavljanjem in cenenostjo pride vedno zelo visok račun, kot v primeru nekaterih nujnih del, ki jih moramo izvesti še letos zaradi slabih odločitev, projektov ali izvedb v preteklosti: obnova dela kanalizacije na Zavrteh (nerazumno zoženje obstoječe kanalizacije), nova javna razsvetlja-

va na Zavrteh (sedanjo provizorično prostozračno je Elektro Ljubljana enostavno in brez najave odklopilo – za škodo jih lahko tudi terjamo), izgradnja varovalnega zidu pod in nad studentem na Dobenem (nepravilno, napol, nevarno in neverjetno neodgovorno zgrajena cesta).

Začeli pa smo končno tudi z izvedbo študije o vodovarstvu in ureditvi parkiranja na Slamnikarski in Levčevi, o rekonstrukciji vrtca na Zoranini ali novem vrtcu v Malem Mengšu in o društveno-gasilskem domu v Loki. Za igrišča v Loki in Topolah pa tečejo zamudni postopki ureditve lastništva (kljub raznim neresničnim govoricam nikoli ni bilo urejeno) in dodatnega odkupa zemljišč.

Nerazumno, pobalinsko in nedoraslo, po mojem osebnem mnenju, pa je tudi dejanje tistih svetnikov, ki so iskali dlako v jajcu za izgovor, da lahko čim bolj škodijo občini Mengeš, gospodarnosti in čim prejšnji izgradnji ulic. Sramota je, da imamo v občini še vedno neurejene, makadamske ulice in cele predele brez kanalizacije. Velikemu sprenevedanju in nepoštenju pa smo bili priča s strani strank in njihovih svetnikov, ki so v prejšnjem mandatu zagovarjale in potrjevale nezakonite sklepe in odloke, vsaj dva sedanja svetnika pa sta bila in sta ali pa še bosta morala verjetno za to še odgovarjati. Tokrat smo uspeli končno pridobiti vso potrebno dokumentacijo in izpeljali vse, zelo zahtevne postopke (tudi s posameznimi lastniki) za Kersnikovo in Prelovškovo ulico, Ulico za Pšato in povezavo med Gasilsko in Testenovo v Loki. Ker je zaradi zastarele dokumentacije in v želji enkrat začeti delati dobro prišlo do višjih cen (tudi DDV je k temu prispeval), smo

želeli pridobiti še soglasje sveta občine za dodatna sredstva in to iz postavk, ki jih letos objektivno ni možno realizirati. Šlo je za časovno nujno potrditev dodatnih sredstev za čim hitrejši začetek letošnjih investicij in dokončanje glavnih del še pred koncem sezone v letošnjem letu. Na vsebino in na praznjenje sredstev svetniki opozicije niso imeli bistvenih pripomb. Zato pa so naši izgovori v neperfektno izvedenem postopku spremembe proračuna. Tokrat bom samo omenil to gospo in gospode, ki so glasovali proti: iz ZLSD (Združena lista socialnih demokratov): Jože Rožman, Mirjan Trampuž; iz LDS (Liberalna demokracija Slovenije): Peter Gubanc, ml., Branko Lipar, Kostja Modec, Roman Kalušnik; iz SLS (Slovenska ljudska stranka): Janez Per, Jožica Komatar, France Jerič. Če bi jim uspelo, bi dosegli le to, da gradnja ne bi bila zaključena letos in da bi bili zaradi tega dodatni stroški, višje cene in še pol leta prahu in blata na teh ulicah.

Osebo zagovarjam takoimenovano celovito in pospešeno gradnjo, tudi na račun namenskega zadolževanja in delne uvedbe taks za hitrejšo obnovo vodovoda in izgradnjo, pa tudi sanacijo kanalizacije. Za našo občinsko opozicijo tako sporno polaganje cevi za plinovod, je strokovno in finančno utemeljeno, še posebej, ker imamo pisna zagotovila, ker se izvajajo dela na osnovi projektov in s strokovnimi izvajalci. Bodoči potencialni koncesionarji pa so vse to pripravljeni odkupiti, samo da jim ne bo potrebo ponovno iskanje soglasij in razkopavanje – seveda poleg tega, da bodo morali občane še pridobiti za prostovoljni priklop na plin. Ob podelitvi koncesije in takoj po podpisu pogodbe pa bodo morali

MENGŠ – GLASBENO MESTO

**Obvestilo o ustanovitvi
iniciativne skupine in povabilo vsem, ki se kakor koli
ukvarjate z glasbo in lahko ponudite storitve ali
izdelke, naj se nam pridružijo.**

*Javite se v upravo
Občine Mengeš ali županu.*

odkupiti in plačati že zgrajene krake plinovo-da po ceni, ki bi jo plačali, če bi gradili ločeno. Glede na pisne izjave možnih koncesionarjev (Petrol, Adriaplin, Tatami, HIS, Grasto) in zanimanje (Geoplin – dobavitelj) ter strokovna mnenja (LESpro – projektant, Utrip – izvajalec) sem prepričan, da bomo ob primernem sodelovanju sveta v prihodnjem letu lahko izbrali koncesionarja in razblinili vse dvome opozicije, ki pač mora navajati tudi neresnične podatke. Vse skupaj tudi ni kakšna posebna ideja mengeškega župana, ker tako delajo dobri gospodarji tudi drugje po Sloveniji.

Služiti dobremu namenu ali cilju je delo, ki so ga opravili Mladi za Mengeš, Dobeno, Loko, Topole in Svet in zbrali denar za nakup avtomobila družini s šestimi otroki. Nam so omogočili, da pri tem sodelujemo in tudi uživamo v prireditvah vse poletje. Čestitam jim za dobro organizacijo, kvalitetno celostno podobo in se jim zahvaljujem za opravljeno delo in poživitev dogajanja v Mengšu.

Vsem želim občuteno doživljanje spomina na tiste, ki jih poznamo ali zanje vemo. Spomin, podoživljanje skupnih trenutkov nam lahko pomaga do več dobrega in lepega.

Prav lep pozdrav!

Tomaž Štebe

GRAD JABLJE

Prošnja

Prosim lastnike fotografij gradu Jablje in njegove okolice – predvsem povojne, ko je bil grad z okolico še urejen, da jih posodijo za izdelavo kopij!

ETNOLOŠKA DELAVNICA:

Prošnja

Prosim, da sodelujete s študenti, ki bodo v občini Mengeš delali nalogo "Raziskovanje obrti v Mengšu".

Podpis pogodbe o študiji vodooskrbe

Lahko rečem, končno je zaključen postopek sestavljanja projektne naloge, dogovarjanja in podpisovanja pisma o nameri, pooblastila o skupnem financiranju, javnega razpisa, izbora izvajalca in sedaj podpisa pogodbe. Na pobudo občin Komenda, Mengeš in Vodice je Ministrstvo za okolje in prostor izvedlo vse postopke. Pri specifikaciji projektne naloge in pri koordinaciji med našimi tremi občinami sem aktivno sodeloval in tudi naša občina z nekaterimi administrativnimi opravili.

Na uvodnem sestanku 15.10.1999, dan po podpisu pogodbe, smo izvajalcem pojasnili, da bodo strokovni in objektivni rezultati študije osnova za odločitev naših treh občin za dolgoročno ohranitev celovitosti sistemov v lastniškem in upravljalnem smislu ter vzdrževanje (in vzpostavitev) vodovarstvenih območij. Veseli smo sofinanciranja države, predvsem pa njenega cilja, da s to prvo študijo te vrste v Sloveniji analizira in uvede kakovosten in perspektiven režim vodovarstvenih in oskrbnih sistemov z zdravo pitno vodo. Vsa pohvala velja seveda ministru za okolje in prostor dr. Gantarju, ki je izpolnil obljubo iz začetka tega leta na Križu. Vesel sem odkritega in dobrega sodelovanja z županoma Vodic Tonetom Kokaljem in Komende Tomažem Drolcem. V Občini Mengeš in tudi v Komendi in Vodicah bomo storili vse za res kakovostno izdelano študijo, ker bomo le tako lahko sprejeli pravilne odločitve.

Angažirali bomo lastne strokovne svetovalce. Sam bom ustanovil strokovno delovno skupino. Vabim vse zainteresirane za sodelovanje, da se mi javite oz. predlagate ljudi, ki bi lahko koristno

sodelovali pri tem najpomembnejšem projektu v občini Mengeš.

Pogodbeni izvajalec IMOS Gea je za izvedbo te interdisciplinarne študije povezal vrsto strokovnjakov. Glavni nosilci so:

Pogodbeni predstavnik:

Tadej Zupančič, IMOS GEA

Strokovno usklajevanje in vodenje:

Zoran Stojič, Ekonova

Načrtovanje vodovodnih sistemov:

Marko Vogrič, IMOS GEA

Tehnična zasnova:

Jože Panjan, FGG,

Inštitut za zdravstveno hidrotehniko

Pravni vidiki:

Senko Pličanič

Ekonomika:

Marija Babnik, Tempus Babnik

Hidrogeologija:

Dušan Kuščer

Terminski plan

Rok za oddajo zaključnega poročila je 10.4.2000.

Mejnik 1: oddaja poročila do 10.11.1999

- Analiza obstoječih razmer

Mejnik 2: oddaja poročila do 25.1.2000

- Analiza tehnič. možnosti združevanja sistemov
- Lastniški model
- Upravljalški model

Mejnik 3: oddaja poročila do 25.2.2000

- Natančnejša razdelava izbrane variante
- Možni modeli financiranja

mag. Tomaž Štebe, dipl. ing., župan

Odgovor OO LDS Mengeš

Mengšan, kimavec 1999,
stran 12, 13

Povsem na kratko moram protestirati zaradi navajanja neresnic (laži, kot to nekateri imenujejo po slovensko).

Kot kandidat OO SDS Mengeš za župana sem vložil tožbo zaradi kršenja zakona o volilni kampanji kandidatov LDS in SKD. Po vseh dopolnitvah tožbe sodišče ni ukrepalo v zakonskem roku 48 ur. Prvi krog volitev je minil in oba kandidata se nista uspela uvrstiti v drugi krog. Iz preprostega razloga, ker je tožba po mojem mnenju postala brezpredmetna in ker nisem ljubitelj sodišč (tam v življenju še nisem bil), sem z dopisom z dne 26.11.1998 poslal odpoved tožbe pod pogojem, da odpoved za tožitelja nima finančnih in pravnih posledic.

To pomeni, da je čista neresnica, da sem tožbo izgubil, ker na sodišču nisem dokazal svojih trditev. V obrazložitvi ustavitve postopka je sodišče navedlo razlog o umiku tožbe.

Kot sem potem pojasnil v dopisu OO LDS Mengeš, sem izrazil, da nekaterim korektno ravnanje (umik tožbe, ker ni več aktualna in najbrž z njo ne bi pridobil, kljub temu, da imam vse dokaze) ne pomeni nič in da je s takimi partnerji potrebno ravnati temu spoznanju primerno.

Na koncu se vam moram zahvaliti za to, sicer grenko spoznanje, ker sem bil vedno prepričan, da se lahko kljub vsem razlikam (in mora) sodeluje za dobro države in nenazadnje za skupno uveljavljanje pozitivnih medsebojnih interesov. Pričakujem navodila za plačilo vaših pravnih stroškov OO LDS Mengeš v višini 43.682,50 SIT in še dodatne obresti.

**mag. Tomaž Štebe, dipl. ing.,
predsednik OO SDS Mengeš**

Poroka v Mengšu

Ob koncu meseca septembra se je v naši poročni dvorani v dobrih dveh mesecih poročil že tretji par. Tokrat sta se za ta pomemben korak odločila Alenka

Levart in Darko Knez. Na njuni novi življenjski poti jima je vso srečo zaželel tudi župan mag. Tomaž Štebe.

M. Kuret

ODDELEK ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO IN UREJANJE PROSTORA

Kersnikova ulica.

■ Začeli smo s težko pričakovanimi deli na Kersnikovi, Prelovškovi in ulici Za Pšato. Kljub pomislekom občinskega sveta o smiselnosti vgrajevanja plinske napeljave, dela napredujejo skladno s terminskim planom.

Prelovškova ulica.

Ulica Za Pšato.

■ Izvedli smo javno razgrnitev in javno obravnavo sprememb in dopolnitev prostorskega plana. Občinski svet je obravnaval pripombe,

posredovane v času javne razgrnitve, in se o njih opredelil. Izdelovalec plana Locus d.o.o. je zavzeta stališča obdelal in pripravil dokončni osutek odloka za sprejem na 10. seji občinskega sveta.

■ Po potrditvi dopolitev in sprememb prostorskega plana bomo začeli z izborom izvajalca za izdelavo prostorsko izvedbenih aktov, ki naj bi bili pripravljeni v roku šestih mesecev.

■ Izvedli smo javni razpis za izbor izvajalca za vzdrževanje cest, zelenic in izvajanje zimske službe. Najugodnejše je bilo podjetje Grasto d.o.o. iz Domžal, ki bo omenjena dela prevzel za dobo dveh let.

R. Rudolf

**PLAČILO PREVENTIVNEGA PREGLEDA DOJK
ZA OBČANKE OBČINE MENGEŠ V ZD DOMŽALE**

Zdravstveni dom Domžale je v letu 1998 pričel tudi z dejavnostjo mamografije. Preventivni pregled po predpisani strokovni doktrini obsega klinični pregled dojk in na podlagi mnenja specialista onkologa še mamografsko slikanje.

Ker Zavod za zdravstveno zavarovanje ni plačnik teh preventivnih pregledov, smo se tudi na Občini Mengeš odločili (tako kot v Občini Domžale, Lukovica in Moravče), da bomo od 1. oktobra dalje plačali stroške storitev kliničnih pregledov za naše občanke.

Vabilo

POTRESNA OGROŽENOST STAVB**predavanje in pogovor**

Vabimo vas,

da se v ponedeljek, 8.11.1999, ob 20.00 uri v sejni sobi v Gasilsko godbenem domu udeležite predavanja na temo Potresna ogroženost stavb. Predavala in na vaša vprašanja bosta odgovarjala mag. Renato Vidrih in Matjaž Godec, dipl. ing. grad., iz Uprave RS za geofiziko, Ljubljana.

Vsi vljudno vabljeni!

Prejeli smo:

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STON

Ston, 30. rujna 1999. godine

*U nemogućnosti da svima gostoljubivim
domaćinima i učesnicima besprijekorno organiziranog
"Mibaelovog sajma" izrazim riječi zabvale ovim putem
želim uputiti*

ZAHVALNICU

*Neka ova manifestacija bude temelj daljnje još svestranije
i uspješnije suradnje među našim Općinama i regijama.*

S iskrenom zahvalnošću i poštovanjem,

Općinski načelnik: Darko Dražeta

Obvestila

Občinska uprava vas obvešča:

- da imamo še vedno na zalogi knjige Mengeš in Trzin skozi čas, ki jih lahko kupite za 4.000,00 SIT (davek je vključen v ceno),
- da občani (fizične osebe) v glasilu Mengšan lahko brezplačno oddate oglas za oddajo, najem, prodajo ali nakup stanovanja, hiše.
- da bo od 25. do 31. oktobra 1999 skupina desetih študentk in študentov na etnološki delavnici v Mengšu raziskovala domačo in umetnostno obrt ter podobne dejavnosti. Študija bo dala Mengšu koristne informacije o ustvarjalnosti mengeških ljudi v preteklosti in danes. Podatke bodo zbirali tudi prek pogovorov z Mengšani. Želeli bi, da se mladim raziskovalcem naš kraj predstavi v kar najlepši luči. Zato vas prijazno prosimo, da jim pomagate z odgovori, če jih pot zanese tudi do vaših vrat. **Vnaprej najlepša hvala!**

Vse prebivalke in prebivalce Občine Mengeš obveščamo, da bodo komemorativne slovesnosti ob Dnevu mrtvih v soboto 30. oktobra 1999:

ob 10.00 uri pred spomenikom padlih v Loki,

ob 11.00 uri pred spomenikom talcev v Zaloki.

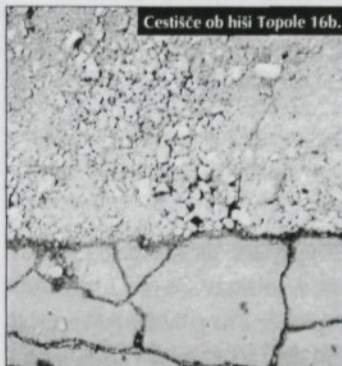
Na slovesnostih se bomo skupaj poklonili spomenu preminulih v vojnah.

Pobude in vprašanja

članov občinskega sveta

Občinski svet je na redni septembrski seji sprejel sklep, da se vse pisno posredovane pobude in vprašanja članov sveta objavijo v glasilu Mengšan. Tokrat objavljamo prvega:

Cestišče ob hiši Topole 16b.

• **Kdo je 20.9.1999 urejal oz. nasipal bankine ob cesti v Topolah? Zaradi neustrezne izvedbe del (slika) – cilj (utrjevanje bankin) ni dosežen. (vprašanje gospodične Mateje Jemec)**

ODGOVOR: Za neustrezn način utrjevanja bankin na cesti skozi

Topole je, po mnenju svetnice Mateje Jemec, odgovoren pogodbeni izvajalec. Kvaliteto vgrajenega materiala in debelino vgrajene frakcije je danes zelo težko dokazovati in oporekati mnenju svetnice. Neustrezno izvedeno delo ne bo plačano oz. mora biti v najkrajšem roku popravljen.

OBČINSKI SVET OBČINE MENGEŠ

■ **Občinski svet je svoje podopustniško delo začel z izredno sejo občinskega sveta 20.9.1999, da bi potrdil sklep korespondenčne seje.**

Občinski svet je namreč 13.9.1999 korespondenčno potrdil prerazporeditev proračunskih sredstev, kar je bilo potrebno za izvedbo investicij na Prelovškovi ulici, Kersnikovi ulici in Ulici za Pšato. V skladu s poslovníkom občinskega sveta je moral občinski svet korespondenčno odločitev potrditi oz. razveljaviti na izredni seji. Ker za potrditev sklepa ni glasovalo zadostno število članov oz. je bilo glasovanje nesklepčno, je bil sklep razveljavljen. V razpravi so bile podane pripombe na sam postopek sprejemanja prerazporeditve proračunskih sredstev, ki se naj ne bi urejala preko korespondenčne seje, ravno tako pa so bili podani pomisleki o smiselnosti polaganja plinskih vodov v posameznih ulicah, dokler ni jasna plinifikacija celotnega Mengeša.

■ **Občinski svet Občine Mengeš je imel 29. septembra letos že svojo 8. sejo, na kateri je poleg stalnih točk, obravnave zapisnika prejšnje seje in pobud in vprašanj, obravnaval naslednje tematike:**

• Stališča do pripomb iz javne razprave predloga sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986–2000, dopolnjenega 1988 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986–1990, za območje občine Mengeš, dopolnitev 1999

Občinskemu svetu so bila v obravnavo posredovana strokovna stališča do pripomb, ki so bile posredovane v času javne razgrnitve, ki je potekala v mesecu avgustu. Svet je v večini podprl strokovna stališča, delno pa je upošteval stališča odbora za okolje in prostor. (Sprejeta stališča so navedena v Uradnem vestniku Občine Mengeš, ki je priloga tega glasila.)

• Poročilo o realizaciji proračuna Občine Mengeš v obdobju I. – VI./99 : Občinskemu svetu je bilo posredovano poročilo o realizaciji proračuna Občine Mengeš v prvi polovici tega leta.

V razpravi je bilo med člani sveta izraženo nezadovoljstvo nad nizko realizacijo investicijskih postavk, kar je po zagotovitvi župana posledica dolgotrajnih postopkov za pridobitev vseh potrebnih dovoljenj za izvedbo investicije. Člani sveta so poročilo potrdili soglasno.

• Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999: K predloženemu Odloku o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Mengeš, ki ni zajemal globalnih sprememb na prihodkovni in odhodkovni strani, pač pa le notranje prerazporeditve, je bilo na seji predloženih 6 dopolnil, ki jih je občinski svet obravnaval in tudi sprejel. Svetniške skupine ZLSD, LDS in SLS so posredovale dva amandmaja k tekstualnemu delu sprememb odloka in amandma, ki je predlagal prerazporeditev 9.936.000,00 SIT na postavko Športni park – ploščad – Mengeš, in sicer iz postavk Ulice za Pšato, Kersnikova ulica, Prelovškova ulica. Postavke za navedene ulice so

zmanjšane za sredstva, ki so predvidena za plin in se prerazporedijo na postavko, od koder so bila odvzeta (športna ploščad).

Gospod Jože Rožman (ZLSD) je vložil dopolnilo, s katerim je predlagal prerazporeditev 213.000,00 SIT iz postavke povračila za opravljanje funkcije člana občinskega sveta na postavko Rdeči križ Slovenije. Prerazporejeni znesek predstavlja bruto plačo oz. nagrado za delo v občinskem svetu od 31.8.1999, katere se je gospod Rožman odpovedal.

Gospod Mirjan Trampuž (ZLSD) je predlagal dodelitev sponzorske štipendije Nini Kompare za šolanje na glasbenem konservatoriju v Birminghamu za naslednja tri šolska leta. V letošnjem letu se 480.000,00 SIT zagotovi iz postavke nova društva in Občinski praznik 29. maj, če pa so ta sredstva že porabljena, se v ta namen uporabijo sponzorska sredstva in sredstva za promocijo občine.

Župan mag. Tomaž Štebe pa je glede na pripombe iz razprave predlagal sprejem amandmaja, da se proračunska postavka dopolni tako, da se glasi: socialna, neprofitna, nevladna društva, skupine, združenja in organizacije ter drugo. Kot že rečeno, so bila vsa dopolnila sprejeta.

• Odlok o ustanovitvi posvetovalnih delovnih teles Občinskega sveta Občine Mengeš

Svetniška skupina SKD je predložila v obravnavo predlog Odloka o ustanovitvi posvetovalnih teles Občinskega sveta Občine Mengeš, na podlagi katerega se bodo lahko ustanovili krajevni, vaški in četrtinski odbori. Svet je sprejel odlok v I. obravnavi skupaj s pripombo, da se preuči tudi možnost ustanavljanja četrtinskih skupnosti v Mengšu.

• Mnenje k predlogu slišnosti Radia Tivoli v Občini Mengeš

Občini Mengeš je podjetje Max-invest iz Ljubljane poslalo vlogo za pridobitev mnenja k predlogu, da se slišnost Radia Tivoli omogoči tudi na področju občine Mengeš, saj mora za pridobitev radijske frekvence investitor predhodno pridobiti mnenje lokalne skupnosti.

Občinski svet je soglasno sprejel sklep, da da pozitivno mnenje k predlogu slišnosti Radia Tivoli na področju občine Mengeš.

■ **Oktobrska seja, je bila sklicana za 13. oktober 1999**

Na tej seji je občinski svet potrdil devni red s 15-timi točkami, med katerimi naj predstavimo nekatere:

• Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986–2000, dopolnjenega 1988 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986–1990, za območje občine Mengeš, dopolnitev 1999: Občinskemu svetu je bil posredovan v obravnavo in potrditev predmetni odlok, ki je bil z namenom dopolnitve dokumentacije in postopka ponovno predhodno pripravljen v obliki osnutka, javno razgrnjen, na podlagi sprejetih stališč do pripomb na prejšnji seji pa je bil pripravljen predlog.

Občinski svet ni obsežno razpravljal o predlaganem odloku in ga sprejel s potrebno večino glasov. Dodatno je bil sprejet tudi sklep, naj pripravljalec pred objavo odloka ponovno preveri številke parcel in navede pravilno ime naselja Loka pri Mengšu.

• Odlok o občinskih cestah

Občinski svet je brez daljše razprave sprejel odlok o občinskih cestah, ki določa občinske ceste na območju občine Mengeš in postopek njihove kategorizacije; upravljanje, vzdrževanje, varstvo občinskih cest in

prometa na njih; način izvajanja vzdrževanja občinskih cest kot obvezne gospodarske javne službe; inšpekcijsko nadzorstvo nad občinskimi cestami in sankcioniranje kršitve tega odloka.

K predlogu je svet sprejel tudi dve dopolnili, ki ju je na predlog Odbora za okolje in prostor vložil župan, in sicer dopolnili, s katerima se odlok dopolni; da je predlagatelj popolne zapore ceste dolžan objaviti začetek izvajanja zapore ceste v javnih občinah vsaj tri dni pred začetkom izvedbe zapore ceste in dopolnilo, da je potrebno ob popolni zaporu poleg drugih ureditev tudi vrisati pot intervencijske poti.

• Izvajanje gospodarjenja s stavbnimi zemljišči

Občinski svet je potrdil, da javno gospodarsko službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči na območju občine Mengeš opravlja režijski obrat, ki je organiziran kot samostojna notranja organizacijska enota v okviru občinske uprave. Nakup, prodajo, menjavo, oddajo v najem in zakup izvaja režijski obrat v skladu s cenami stavbnih zemljišč na območju občine Mengeš.

V primeru javnega interesa in za izvedbo v proračunu določenih postavk režijski obrat izvaja nakup, prodajo in menjavo zemljišč brez soglasja sveta občine, ki ni določena s cenami stavbnih zemljišč, po cenah, ki so izpogajane med ceno sodno zapriseženega proračuna občine, za katerega je obvezen javni razpis.

Režijski obrat predloži Občinskemu svetu Občine Mengeš letni program s finančnim načrtom ob sprejemanju proračuna ter poročilo o poslovanju in zaključni račun ob predložitvi realizacije proračuna izvajanja javne službe.

■ Naslednja seja – 9. seja sveta bo 10. novembra 1999.

**Trdinov hram
Mengeš**

Slovenska 30, Mengeš

malice

kosila

jedi po naročilu

DELOVNI ČAS:

BISTRO: PON. - PET. 8.00 - 23.00, SOBOTA 19.00 - 23.00

RESTAVRACIJA: PETEK, SOBOTA 19.00 - 02.00

NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO

REZERVACIJE SPREJEMAMO NA TEL. 737-237

september 1999

Kronika dogodkov

■ Vlom v osebni avtomobil

1.9.1999 ob 8.30 uri je občan F.M. iz Ljubljane obvestil PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imel parkiranega na Levčevi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec poškodoval ključavnico na vratih in iz vozila odesel avtoradio in police z vgrajenimi zvočniki. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

■ Prometna nesreča

3.9.1999 ob 8.00 uri se je na križišču Kolodvorske in Aljaževe ulice v Mengšu zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena voznik osebnega avtomobila J. A. in voznik osebnega avtomobila P. A. Do nesreče je prišlo, ker vozik J. A. ni upošteval prometnega znaka. Policisti so mu izdali plačilni nalog.

■ Ponarejen bankovec

3.9.1999 ob 16.10 uri so uslužbenci LB Banke Domžale, Ekspozitura Mengeš obvestili PP Domžale, da so prejeli ponarejen bankovec za 10.000,00 SIT. Policisti so ugotovili, da je bankovec vnovčil kupec kot plačilo kupnine za vozilo. Policisti so bankovec z oznako AA0485995 zasegli in poslali v preiskavo v Banko Slovenije. Z vpletenimi so policisti opravili razgovore in zadevo predali v postopek Okrožnemu tožilstvu.

■ Intervencija

4.9.1999 ob 1.05 uri so bili policisti obveščeni o pretepu pred gostilno Pavovec v Mengšu. Ob prihodu na kraj so našli M. M., M. S. in M. B., ki so med seboj fizično obračunavali. Zoper vse bodo policisti podali predlog sodniku za prekrške.

■ Vlomi v vozila

4.9.1999 ob 3.10 uri je občan O. I. iz Mengša obvestil PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imel parkiranega na Svetčevi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih, vendar iz avtomobila ni ničesar odnesel. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

4.9.1999 ob 3.30 uri je občan R. A. iz Mengša obvestil PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imel parkiranega na Čopovi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih in iz avtomobila odnesel denarnico z dokumenti. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

4.9.1999 ob 7.00 uri je občan D. S. iz Mengša obvestil PP Domžale o vladu v osebni avtomobil. Parkiranega je imel na Detelovi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih in odnesel denarnico. Za nezancem še poizvedujejo.

4.9.1999 ob 8.00 uri je občan K. S. iz Mengša obvestil PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imel parkiranega na Dragarjevi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih in iz avtomobila odnesel denarnico z dokumenti. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

4.9.1999 ob 8.40 uri je občanka B. M. iz Mengša obvestila PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imela parkiranega na Finžgarjevi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih in iz vozila odnesel denarnico z dokumenti. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

4.9.1999 ob 14.30 uri je občanka J. T. iz Mengša obvestila PP Domžale o vladu v osebni avtomobil, ki ga je imela parkiranega na Janševi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih in iz avtomobila odnesel denarnico z dokumenti. Policisti za nezancem še poizvedujejo.

■ Vlom v vozilo

5.9.1999 ob 15.15 uri je občan Z. M. iz Mengša obvestil PP Domžale o vlomu v osebni avtomobil, ki ga je imel parkiranega na Detelovi ulici v Mengšu. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec razbil steklo na vratih, vendar iz avtomobila ni ničesar odnesel. Policisti za neznanec še polizvedujejo.

■ Ni plačal goriva

9.9.1999 ob 10.00 uri so delavci BS Petrol Mengeš obvestili PP Domžale o vozniku, ki ni plačal goriva, ki ga je natočil v vozilo. Policisti so ugotovili, da je neznanec natočil gorivo, nato ga ni plačal in obljubil, da bo znesek naknadno poravnal. Ker tovrstno početje ni edino, bodo neznanca, ki so mu policisti na sledi, ovadili okrožnemu tožilstvu.

■ Poškodovanje tuje stvari

11.9.1999 ob 8.30 uri so zaposleni v OŠ Mengeš obvestili PP Domžale o razbitem steklu. Policisti so z ogledom ugotovili, da je neznanec v noči iz 10.9.1999 na 11.9.1999 z neugotovljenim predmetom razbil steklo na oknu. Policisti za neznanec še polizvedujejo.

■ Vlom

14.9.1999 ob 6.00 uri se je sprožila alarmna naprava v trgovini Zora v Mengšu. Policisti so skupaj z varnostniki odšli na kraj in izsledili Š. B. I. K. H., ki sta prerezala žično ograjo, prišla v objekt in si pripravila 4 kolute bakrene žice. Zoper oba bodo policisti podali kazensko ovadbo okrožnemu tožilstvu.

■ Prometna nesreča

17.9.1999 ob 6.50 uri se je na križišču Kamniške ceste in Veselovega nabrežja v Mengšu zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena vozik osebnega avtomobila S. S. in voznica osebnega avtomobila T. J. Do nesreče je prišlo, ker voznica ni upoštevala prometnega znaka. Policisti so ji izdali plačilni nalog.

■ Intervencija

17.9.1999 ob 18.20 uri so na OKC PU Ljubljana prejeli klic o družinskem nasilju v Mengšu. Policisti so v razgovorih ugotovili, da je prišlo do spora med zakoncema P. P. in P. M., med katerim je P. M. udaril P. P. Zoper P. M. bodo policisti podali predlog sodniku za prekrške.

■ Prometna nesreča

19.9.1999 ob 15.40 uri se je na Slamnikarski ulici v Mengšu zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena voznika osebnega avtomobila P. S. in L. G. Do nesreče je prišlo zaradi vožnje po levi strani obeh voznikov. Policisti so jima izdali plačilna naloga.

■ Tatvina kolesa z motorjem

21.9.1999 ob 14.15 uri je H. A. iz Mengša obvestil PP Domžale o tatvini kolesa z motorjem. Policisti so z ogledom kraja ugotovili, da je neznanec od meseca julija do avgusta iz kolesarnice odpeljal kolo z motorjem, znamke Tomos avtomatic 3 SL, kovinske srebrne barve, št. motorja in okvirja

752056 z vso pripadajočo opremo. Policisti za neznanec še polizvedujejo.

■ Ponarejen bankovec

24.9.1999 ob 14.15 uri so uslužbenci LB Banke Domžale, Ekspozitura Mengeš obvestili PP Domžale, da so prejeli ponarejen bankovec za 100 DEM. Policisti so ugotovili, da je bankovec prinesel med drugimi bankovci občan O. M. kot polog na hranilno knjižico. Policisti so bankovec z oznako AG 771947270 zasegli in poslali v preiskavo v Banko Slovenije. Z vpletenimi so policisti opravili razgovore in zadevo predali v postopek okrožnemu tožilstvu.

■ Poškodovanje tuje stvari in grožnje

26.9.1999 ob 11.25 uri je D. Ž. iz Mengša obvestil PP Domžale, da so mu znane osebe poškodovale vhodna vrata. Na kraju so policisti ugotovili, da so k dolžniku D. Ž. prišli upniki, mu grozili in razbili steklo na vhodnih vratih. Policisti bodo zoper nasilneže podali kazensko ovadbo okrožnemu tožilstvu.

■ Poškodovanje tuje stvari

29.9.1999 ob 7.40 uri so zaposleni v OŠ Mengeš obvestili PP Domžale o razbitem steklu. Policisti so z ogledom ugotovili, da je neznanec v noči iz 28. 9.1999 na 29.9.1999 z neugotovljenim predmetom razbil steklo na oknu. Policisti za neznanec še polizvedujejo.

■ Prometna nesreča

29.9.1999 ob 17.45 uri se je na regionalni cesti Mengeš-Kamnik izven naselja Mengeš zgodila prometna nesreča, v kateri so bili udeleženi voznik tovornega avtomobila K. K., voznik osebnega avtomobila P. S. in voznica osebnega avtomobila K. M. Do nesreče je prišlo zaradi vožnje na prekratki varnostni razdalji voznika K. K. Policisti so mu izdali plačilni nalog.

**Policijska pisarna
v Gasilsko godbenem domu MENGEŠ
je odprta:
ponedeljek od 8. do 11. ure
sreda od 15. do 18. ure
prvo nedeljo v mesecu od 8. do 11. ure**

Zaradi povečanja števila vlomov v osebna vozila policisti predlagajo, naj vozniki, ko zapustijo vozilo, oblačila, torbice in druge predmete shranijo v prtljažni prostor in jih ne puščajo na vidnih mestih v vozilu, saj se storilci tovrstnih dejanj odločajo za vlome na podlagi predhodnega pregleda vozila. Vozniki, ki imajo vgrajen avtoradio s snemljivo ploščo, naj le-to odstranijo in spravijo, saj vlomov v tovrstna vozila ne beležimo.

Policisti naprošajo vse, ki bi kar koli vedeli o nerazrešenih primerih, naj informacije sporočijo na PP Domžale, tel. št. 721 218 ali na anonimni brezplačni telefon 080 1200.

Policisti PP Domžale

MODERNIZACIJA Kersnikove in Prelovškove ulice ter Ulice za Pšato

S tem sestavkom želim kot član Občinskega sveta Občine Mengeš prebivalcem navedenih ulic in tudi druge občane seznaniti s pravim stanjem stvari v zvezi z modernizacijo teh ulic.

I. Kronologija dogodkov

1. Občinski svet je na seji dne 21. 4. 1999 na županov predlog sprejel proračun Občine Mengeš za leto 1999, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku številka 3/99 z dne 4.5.1999. Na področju komunalnih krajevnih investicij proračun vsebuje tudi naslednje tri postavke:

- C. 1.1.2.3.2. Kersnikova ulica
20.000.000,00 SIT,
- C. 1.1.2.3.3. Prelovškova ulica
8.000.000,00 SIT,
- C. 1.1.2.2.3. Ulica za Pšato
4.000.000,00 SIT.

2. V predlogu proračuna, kar je razvidno iz gradiva za 4. sejo Občinskega sveta, je župan v opisu posamezne postavke specificiral takole:

• Kersnikova ulica:

obnova vodovoda 1.500.000,00 SIT,
izgradnja kanalizacije 6.000.000,00 SIT,
izgradnja cestišča in pločnika 8.000.000,00 SIT,
javna razsvetljava 2.500.000,00 SIT in
kanali omrežja 500.000,00 SIT (skupaj
torej 18.500.000,00 SIT,

pri čemer razlika do 20.000.000,00 SIT, to je 1.500.000,00 SIT, verjetno predstavlja rezervo za eventualna odstopanja med dejanskimi in planiranimi stroški).

• **Prelovškova ulica:**

izgradnja dela kanalizacije 1.500.000 SIT,
izgradnja cestišča s pločnikom
5.000.000,00 SIT,
javna razsvetljava 1.500.000,00 SIT
(skupaj torej 8.000.000,00 SIT).

• **Ulica za Pšato:**

asfaltiranje, kanalizacija,
javna razsvetljava, plin, kanali omrežja
(specifikacija za posamezne komunalije
pri tej ulici ni bila podana).

Iz navedenega izhaja, da plinifikacija Kersnikove in Prelovškove ulice ni bila vsebovana niti v županovem predlogu proračuna niti ne v proračunu, ki ga je občinski svet sprejel. Plinifikacija je navedena le pri opisu modernizacije Ulice za Pšato, vendar brez zneska. Sicer pa je župan za plinifikacijo v predlogu proračuna predlagal, občinski svet pa sprejel postavko plin (C.1.1.1.2.) v višini 500.000,00 SIT.

3. 13. septembra 1999 je župan izvedel tako imenovano korespondenčno sejo z glasovanjem po telefonu. Predlagal je naslednje zvišanje postavk:

– **Kersnikova ulica**

od 20.000.000,00 SIT
na 40.000.000,00 SIT,

– **Prelovškova ulica**

od 8.000.000,00 SIT
na 15.000.000,00 SIT

– **Ulica za Pšato**

od 4.000.000,00 SIT
na 11.000.000,00 SIT.

Seštevek predlaganega povečanja teh postavk znaša 34.000.000,00 SIT, kar predstavlja 5,5% celotnega proračuna oziroma 17,5% vseh proračunskih sred-

stev, namenjenih za investicije in modernizacije.

Povečanje teh postavk je župan predlagal na račun zmanjšanja naslednjih postavk: Most čez Pšato, Grobeljska cesta, Športni park, odkupi zemljišč in spremembe namembnosti in pre kategorizacije kmetijskih zemljišč. Kot razlog za ta ukrep je navedel nenatančnost pri planiranju ter uvedbo davka na dodano vrednost. Slednji razlog je neverodostojen, saj je bil zakon o davku na dodano vrednost skupaj z davčnimi stopnjami sprejet in objavljen že v letu 1998, torej mnogo pred sprejemom proračuna. Pri tem telefonskem glasovanju je osem članov občinskega sveta glasovalo ZA, in sicer: Franc Hribar (SKD), Viljem Hribar in Andrej Škrlep (Mladi za Mengeš...), Marko Jerič, Alojz Milavčič, Franc Rojc in Zlata Zebec (SDS) ter Mirjam Trampuž (ZLSD). PROTI pa smo glasovali Robert Ručigaj (SKD), Peter Gubanc in Kostja Modec (LDS), Janez Per, Jožica Komatar in Franc Jerič (SLS) in jaz. Svojega glasu niso oddali Ludvik Prelovšek (SDS) ter Roman Kalušnik in Branko Lipar (LDS). Mateja Jemec (Mladi za Mengeš...) pa ni bila dosegljiva.

Ob izvedbi telefonskega glasovanja sem župana izrecno opozoril na nesprejemljivost odločanja o tako velikem prerezporajanju sredstev s telefonskim sklepom. Opozoril sem ga, da je tudi za tovrstno odločanje potrebno izpeljati celotni postopek, kot ga določa poslovnik. Menil sem, da je to potrebno storiti z odlokom o spremembi odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999. Predlagal sem mu primernejšo rešitev, in sicer sklic izredne ali redne seje, na kateri bi Občinski svet Občine Mengeš obravnaval spremembo odloka. Pri tem sem ga opozoril tudi na določilo 42. člena poslovnika, ki določa, da je pozitivna odločitev pri telefonskem glasovanju veljavna le, če jo potrdi občinski svet, za kar je potrebno sklicati izredno sejo. Izkazalo se je, da je bila korespondenčna seja le nepotrebno izgubljanje časa, ker

je morala biti odločitev tako ali tako sprejeta na sami seji občinskega sveta in ne po telefonu.

4. Glede na zgoraj navedeni izid telefonskega glasovanja je župan (rad ali nerad) moral sklicati izredno sejo občinskega sveta, kar je storil 20.9.1999.

Na izredni seji Občinski svet Občine Mengeš korespondenčnega sklepa ni potrdil, ker je devet svetnikov glasovalo ZA potrditev korespondenčnega sklepa, devet pa PROTI, en član (Ludvik Prelovšek) pa se seje ni udeležil. Vsi, ki so glasovali na korespondenčni seji, so enako glasovali tudi na izredni seji. Svoji odločitvi sta spremenila le Robert Ručigaj (SKD) in Mirjan Trampuž (ZLSD). Mateja Jemec (Mladi za Mengeš...), ki zaradi nedosegljivosti po telefonu ni glasovala, je na izredni seji glasovala ZA potrditev sklepa. Roman Kalušnik in Branko Lipar (LDS), ki pri telefonskem glasovanju nista oddala glasu, pa sta glasovala PROTI potrditvi sklepa korespondenčne seje.

Člani občinskega sveta, ki smo glasovali PROTI potrditvi korespondenčnega sklepa, smo to storili na podlagi argumentov, ki smo jih tudi predstavili. Proceduralna razloga sta bila naslednja: 1. Tako obsežne prerazporeditve sredstev je potrebno sprejeti s spremembo odloka o proračunu in ne z navadnim sklepom. 2.

Pred odločanjem je potrebno pridobiti mnenja vseh pristojnih odborov Občinskega sveta Občine Mengeš. O vlogi odborov občinskega sveta je imel naš župan ne tako dolgo nazaj popolnoma drugačna stališča. Navajam iz članka Tomaža Štebete v 54. številki Mengšana (september 1998) na 30. strani: **"... Žal izkušnje kažejo, da sedanji svet praviloma ni dobival strokovno pripravljenih gradiv od uprave niti od komisij... Že skoraj dva meseca ni možno sklicati izredne seje, ker niso pripravljena gradiva in ni mnenja komisij. Neverjetno!"** Res neverjeten miselni preobrat.

Glede vsebine smo župana opozorili na nepravilni pristop, ki je kar naenkrat v modernizacijo ulic vključil tudi plinifikacijo, kar pri sprejemanju proračuna še ni bilo predvideno. Opozorili smo, da nimamo celovitih projektov za plinifikacijo Mengša in da bo zaradi tega polaganje cevi za plin na pamet v posameznih ulicah stran vržen denar.

Na izredni seji smo županu predlagali kompromisni predlog v tem smislu, da se odpravijo vse proceduralne in vsebinske pomajkljivosti. Predlagali smo, da bi v proračunu združili postavke, ki se nanašajo na modernizacijo omenjenih ulic. V tem primeru bi lahko župan v okviru razpoložljivih sredstev izvedel predvidena dela glede na dejanske projekte in dovoljenja, ki jih ima oziroma bi jih še izposloval. Če pa bi v nadaljevanju sredstev zmanjkalo, bi v rednem postopku rebalansa predlagal prepotrebne prerazporeditve. Ko župan pri glasovanju ni uspel s svojim predlogom, kompromisnega predloga ni hotel dati na glasovanje (čeprav bi ga po poslovniku moral!). V nasprotju s poslovníkom je zaključil sejo z navedbo, da se modernizacija navedenih ulic pač ne bo izvedla. Moram še pojasniti, da so bili za kompromisni predlog zainteresirani tudi drugi člani občinskega sveta in bi bil vsekakor sprejet, če bi le župan za to pokazal vsaj minimalni interes. Ker pa ni obveljala njegova odločitev, je samovoljno zapustil sejo in pri

tem grobo kršil poslovnik s tem, ko ni dovolil odločanja o predlaganem sklepu. To ni bil prvi primer, ko župan ni hotel dati na glasovanje podanega predloga.

5. Po izredni seji je župan sklical prizadete občane Kersnikove in Prelovškove ulice ter Ulice za Pšato in jim neresnicoljubno prikazoval stanje stvari. Zanimivo pa je, da ni sklical ali obvestil tistih občanov, društev ipd., ki bi bili zainteresirani za realizacijo postavk, iz katerih je denar prerazporedil (Grobelska cesta, Most čez Pšato, Športni park). Zakaj občanom Grobelske ceste na primer ni povedal, da jim je črtal gradnjo predvidenega pločnika. Dosedaj pa tudi občani drugih ulic, katerih postavke so ostale nedotaknjene, niso dobili pojasnila, zakaj bo v letu 1999 ostala "nedotaknjena" tudi izvedba teh postavk.

6. Župan je na dnevni red sedme rede seje, ki je bila 29.9.1999, vključil tudi odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999, kar smo mu predhodo že predlagali. Predmet sprememb so bile poleg modernizacije navedenih ulic tudi nekatere druge pomembne spremembe. Pri tem je potrebno poudariti, da je občinski svet ta odlok sprejel soglasno oziroma smo zanj glasovali vsi, ki smo bili prisotni na seji. Odsotna sta bila le Ludvik Prelovšek in Zlata Zebec (SDS).

K predloženemu odloku pa smo vložili amandma, ki ga je občinski svet z devetimi glasovi ZA in osmimi PROTI tudi sprejel. ZA smo glasovali vsi člani občinskega sveta iz strank LDS, SLS in ZLSD, PROTI pa so glasovali vsi člani občinskega sveta iz strank SKD in SDS (razen Ludvika Prelovška in Zlate Zebec) ter Mladi za Mengeš... Bistvo sprejetega amandmaja je v tem, da so se za vse ulice postavke zvišale v višini, kot je to predlagal župan, razen v višini sredstev, ki naj bi bila potrebna za plinifikacijo. Pred glasovanjem smo opozorili, da je

tudi za polaganje cevi za plin potrebno gradbeno dovoljenje, sicer bi šlo za črno gradnjo. Jasno je, da si občina niti slučajno ne more privoščiti gradbenega posega brez ustreznega dovoljenja. Na sami seji se je tudi ugotovilo, da dejansko ni gradbenega dovoljenja. Župan je na konkretno vprašanje o tem izjavil: **"Gradbenega dovoljenja za plin nimamo in ga tudi nismo iskali."** Na seji prisotni predsednik nadzornega odbora Marjan Trobec je pojasnil predpise, ki se nanašajo na gradbeno dovoljenje in v tem pogledu strokovno podkrepil naša stališča.

Opozorili smo tudi na določilo drugega odstavka 12. člena Odloka o proračunu Občine Mengeš za leto 1999, ki določa: **"Uporabniki ne smejo na račun proračuna prevzemati obveznosti, ki presegajo s proračunom določena sredstva za posamezne namene."** Pri tako velikih spremembah postavk (za 100% in več) to pomeni, da je potrebno posamezne postavke v proračunu spremeniti. V zvezi s tem je župan predložil mnenje Službe za lokalno samoupravo z dne 29. 9. 1999, ki pravi: **"Prerazporejanje sredstev med proračunskimi postavkami znotraj posamezne dejavnosti lahko med letom opravi župan... ni pa v nasprotju z zakonom, če prerazporejanje opravlja občinski svet."** Ravno zgoraj citirano določilo odloka o proračunu Občine Mengeš je podlaga, ki občinskemu svetu daje pristojnost za odločanje o prerazporeditvah in ne županu, ki je pristojen za izvrševanje proračuna v okviru sprejetega proračuna.

Na podlagi sprejetega amandmaja so za organizacije posameznih ulic zagotovljena zvišana denarna sredstva, in sicer:

- za Kersikovo ulico v višini 35.589.000,00 SIT,
- za Prelovškovo ulico v višini 12.879.000,00 SIT in
- za Ulico za Pšato v višini 8.596.000,00 SIT.

Skupna sredstva za modernizacijo treh ulic torej znašajo 57.064.000,00 SIT (v

proračunu je bilo predvidenih 32 Mio SIT, v županovem predlogu rebalansa pa je bilo predlaganih 66.000.000,00 SIT). Skupno zmanjšaje županovega predloga na račun plinifikacije za vse ulice skupaj torej znaša 8.936.000,00 SIT. Toliko bi bilo stran vrženega denarja, če z amandmajem ne bi uspeli oziroma, če župan ne bo spoštoval odločitve občinskega sveta.

7 6.10.1999 je župan z obvestilom nekorektne vsebine ponovnosklical stanovalce Kersnikove in Prelovškove ter Ulice za Pšato. Mnenja stanovalcev glede plinifikacije so bila deljena, nedeljena pa so bila njihova mnenja glede želje, da se čimprej ulice asfaltirajo in zaključijo druga predvidena dela. Zanimivo je, da na razgovor tudi tokrat niso bili povabljeni občani, ki stanujejo v ulicah, pri katerih je župan predlagal in realiziral zmanjšanje proračunskih postavk (na primer Grobeljske ceste). Na ta sestanek nismo bili povabljeni niti o njem obveščeni člani občinskega sveta, ki smo imeli drugačno stališče kot župan. Na samem sestanku pa se je izkazalo, da župan zelo slabo pozna proračun, katerega predlagatelj je bil sam. Tako je šele po vpogledu v opis postavk C.1. 1.2.3.2. in C.1. 1.2.3.3. priznal, da plinifikacije v Kersnikovi in Prelovškovi ulici niti ni planiral.

Zelo me je zbudila tudi županova navedba v obvestilu, s katerim je sklical stanovalce. Župan navaja: **"Prepričan sem, da bomo tako vgrajene cevi prodali po precej višji ceni, kot so naši stroški, koncesionar pa jih bo kupil po nižji ceni, če upoštevamo težave s soglasji in stroške s prekopavanjem."** To stališče kaže na nerazumevanje vloge in značaja javnih financ. Za investiranje v cevi zaradi bodočega (in negotovega) dobička ne morejo biti namenjena proračunska sredstva, ker se namesto dobička lahko kaj hitro pokaže izguba. Gre za podjetniško tveganje, ki v sferi javnih financ ni dopustno. Vlaganje iz razloga, da bo koncesionar lahko cevi odkupil po nižji ceni, pa je z vidika javnih financ še toliko bolj nedopustno.

II. Kako iz zagate?

Preprosto! V okviru zvišanih sredstev v proračunu je potrebno čim prej izvesti modernizacijo ulic. Pri teh ulicah plinifikacija ni možna sočasno z izvedbo ostalih komunalij, ker gradbena dovoljenja pač še niso pridobljena. Ni nepomembno tudi vprašanje, zakaj se je občinska uprava šele septembra lotila izvedbe del, če je bil proračun sprejet že aprila. Začetek gradbenih del jeseni je res pozen, a upam, da ne prepozen. Brez vsakega dvoma pa za to ne more biti kriva opozicija v občinskem svetu, ki nima nobenega vpliva na hitrost dela občinske uprave in izvajanje proračuna.

Kar pa se same plinifikacije tiče, je potrebno pripraviti celovite rešitve, sprejeti odlok o plinifikaciji, pridobiti dovoljenja, razpisati koncesijo in storiti tudi vse drugo, kar je še

potrebno za uspešno izvedbo tako velikega projekta. Ta hip pa je za občane prizadetih ulic najpomembnejše, da dobijo asfalt, obnovljen vodovod, kanalizacijo, javno razsvetljavo in pločnik. Ideja o enkratnem razkopavanju je dobra, a žal v tem primeru neučelnost.

III. Post scriptum

Zdi se, da je ravnanje opozicije v tem primeru bolj podobno boju z mlini na veter. Kljub vsem argumentom, sklepom, ugovorom in podobno so v Ulici za Pšato cevi za plin položene. Odgovornost za to? Prazna beseda! Kaj ko bi glasovalci in izvajalci takih in podobnih del namesto besednega jamčevanja izstavili vsak po eno *bianco menico*... ali pa vsaj do višine svoje županske oziroma svetniške plače...?

Jože Rožman

PODJETNIŠTVO

PZM, Podjetniško združenje Mengeš in Gasilsko društvo Mengeš se za izredno uspešno izvedbo kulturno-zabavne prireditve ob dnevu državnosti, 25.6.1999, zahvaljujeta vsem, ki so po svojih močeh prispevali k dobremu in veselemu razpoloženju več kot 4000 obiskovalcev.

Posebna zahvala velja glavnemu medijskemu sponzorju Radiu Hit in voditelju Peču, ki je enkratno napovedoval. Veličasten ognjemet je sponzoriral Jelen Mengeš. Hvala tudi dr. Mušiču za zdravniško dežurstvo in gospodu Petru Koscu za postavitev odra. Velika zahvala velja županu Občine Mengeš, g. Tomažu Štebetu. Prireditel je popestril bogat srečelov, katerega izkupiček je že šel v roke Gasilskemu društvu za nakup novega vozila.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so prispevali dobitke:

Občina Mengeš	Trgovina Burnik	Igma Ljubljana
Elektroset	Trgovina Karo	Oljarna Količev
KLP d.o.o.	Trgovina Tehmax	Eta Kamnik
Svilea d.o.o.	Mizarstvo Purkart	Vodoterm Radomlje
Avtokozmetika Hit	Dekors d.o.o.	Avizo
Artline d.o.o.	Semesadike	As Domžale
Mi Amigo	Limato	Picerija Damatia
Avto Zorman	Trgovina Vodovod –	Napredek Domžale
Stil graf	elektrika	Studio Šik
Timola d.o.o.	Tvitex – servis šivalnih	Gorenjske mlekarne
Slikopleskarstvo Stopar	strojev	Kranj
Bon piao	Medic – servis Canon	Svit Kamnik
Avtopralnica Karin	Tone Kosec, tesarstvo	El. plin Domžale
Cokle Bele Frido	Pasarstvo Dolinšek	Trgovina Damles
Cokli Jančigaj	Gostilna Fani	Domžale
Vrba market	Harmonika Zupan	Mlin Osolin Jarše
Avtošola Jerman Marjan	Megatronik	Pivnica – pivovarna
Hidravlične cevi Jelen	Trgovina Grimi	Adam Ravbar
Avtoličarstvo Veselič	Stoli	Rodica
Zavese Sršen	Gostišče Mengeška koča	Oblikovina
Svečarstvo Pirc	Trgovina Emona	biro line d.o.o. Jarše
Janez Mohorič	Trgovina Tobak	Žito Vir
Frema d.o.o.	Bife Monika	Tosama Vir
Taubi center d.o.o.	Tesarstvo Peter Kosec	Plastenska Radomlje
Avto Car	Petrol	Induplati Jarše
Akrol Kosec	Starman d.o.o. Škofja	LIP Radomlje
Edigs	Loka	Jata Duplica
Gostilna Pavovec	Bayer Pharma Ljubljana	Kuhija Leben
Kovintehna	Gostila Pirc Rovani	Topole
Pletilstvo Novak	Belinka Črnuče	Gostila Ručigaj
Foto Bobnar	Belinka Kemostik Kamnik	Dobeno
Hani	Mibel Komenda	Gostilna Premk
Foto Repanšek	S – graf Preserje	Dobeno
Glaso	Avtopralnica Glavan	Biotehnična fakulteta Groblje
Cvetličarna Sršen	Lesnina Kranj	Zeljarna Ručigaj
Cvetličarna Marjeta Šuštar	Neostik Kamnik	Loka
Sadje Franci Ravnikar	Orpal Domžale	Brumec d.o.o. Loka
Vivat	Krtače Horsi	Gostilna Pri Jakov
Mizarstvo Ipavec	Frizerstvo Meta Loka	Met
Pišek Slavko mlajši	Vistra d.o.o., Domžale	Trzin
Vendo d.o.o.	Ginko trgovina Domžale	Kimi Trzin
Trak	Juhant Moste	Bome d.o.o.
Filc	Svilait Kamik	Mengeš
Lek	Salon lepote Moretti	Ku-ku Domžale
Gostišče Trdinova klet	Ljubljana	

Okrogla miza SLS - podružnice Mengeš

V okviru tabora Slovenske ljudske stranke je bila 20. septembra v Mengšu organizirana okrogla miza na temo: Problemi in uspehi pri spodbujanju mladih za organizirane aktivnosti.

Pogovor je vodila prof. Metka Zevnik, predsednica Odbora za šolstvo pri SLS, sodelovala pa sta še gospa Dada Strnad, podpredsednica mladih pri SLS in gospod Viko Kobal, duhovnik, znan voditelj mladih.

Pogovor je začel gospod Janez Per, predsednik SLS podružnice Mengeš, ki je vse prisotne v imenu SLS lepo pozdravil, zaželel uspešno delo in poudaril, da je tema zanimiva in aktualna tudi v našem kraju.

V nadaljevanju so voditeljica prof. Metka Zevnik in sodelujoča v pogovoru gospa Dada Strnad in gospod Vinko Kobal, prikazali svoj pogled na obravnavano temo, kako te probleme rešujejo v okviru svojega dela in kakšne uspehe pri tem dosegajo. Poudarili so, da morajo pri oblikovanju mladega človeka sodelovati vsi, ki so za to odgovorni in poklicani, predvsem pa starši, šola, cerkev in druge neformalne skupine, ki jih vodijo prizadevni posamezniki.

V pogovoru so sodelovali tudi prisotni s svojimi vprašanji in mnenji, prikazali pa so tudi svoje konkretno delo z mladimi.

Pogovor se je končal z mislijo, da je institucionalno za mlade še kar poskrbljeno in da lahko sodelujejo vsi, ki to želijo in so pripravljeni prispevati tudi čas in denar, več pa je potrebno narediti na področju samoorganiziranih neformalnih skupin, ki bi lahko delovale enostavneje in bistveno ceneje.

Pogovor je zaključil gospod Janez Per in se zahvalil vsem, ki so na okrogli mizi sodelovali in s svojimi razpravami osvetlili problematiko organiziranja mladih.

SLS Podružnica Mengeš
Alojzij Janežič

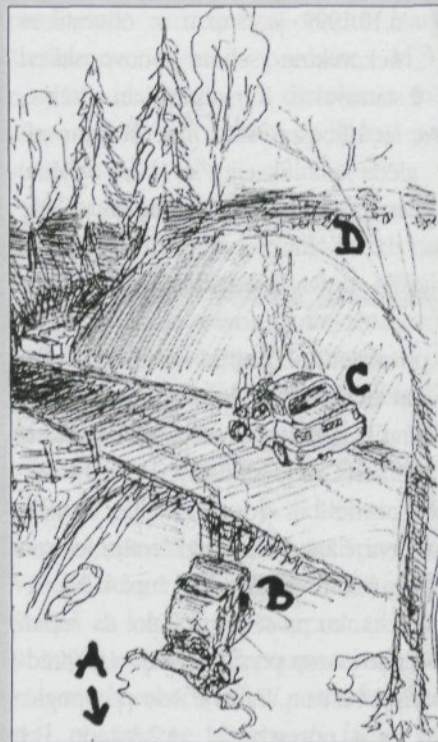
Tehnično reševalna vaja Dobeno 99

Vaja je bila v organizaciji PGD Loka izvedena v četrtek, 7. oktobra, v popoldanskih urah.

Izurjenost je najbistvenejša prvina vsakega gasilca oziroma gasilskega društva, po njej pač merimo našo uspešnost. In kako jo doseči? Poznamo več načinov pridobivanja znanja, toda prav praktična vaja najbolj izpostavlja našo pripravljenost. Le dobro usposobljeni gasilci smo lahko kos mnogim nevšečnostim, ki jih ljudje doživljamo ob nesrečah.

Prav želja loških gasilcev po novem znanju in stalnem dokazovanju je pripeljala našega člana Braneta Malusa do ideje, da v mesecu požarne varnosti pripravi vajo, ki bo drugačna od vaj klasičnega gašenja požara. Omisli si je reševanje v obsežni, hudi prometni nesreči dveh osebnih avtomobilov na najnevarnejšem delu ceste Loka-Dobeno (pri studencu) in pripravil zelo zahteven načrt. Ker je vaja zajemala več dejavnosti (gašenje avtomobila, reševanje ukleščenega ponesrečenca iz avtomobila in reševanje ponesrečenca po vrhni žičnici iz doline, njuna imobilizacija v bolnišnico ter gašenje gozdne površine nad gorečim vozilom), je povabil k sodelovanju še sosednja društva: PGD Mengeš, PGD Topole, PGD Trzin ter CPV Količevo in Zdravstveni dom Domžale. Vsi akterji so se lotili dela zelo zavzeto in skrajno resno ter dokazali, da se z močno voljo in vzajemnostjo da opraviti še tako zahtevno nalogo.

Po mnenju poveljnika GZ Mengeš gospoda Janeza Koncilije, ki si je vse pazljivo ogledal, je bila vaja izvedena dovolj kakovostno in strokovno, po organizacijski in po operativni strani, spodrsiljaji so bili zgolj manjši; s tako oceno sta se strinjala tudi poveljnik štaba CZ Občine Mengeš gospod Franc Hribar in poveljnik GZ Domžale gospod Janez Brecljnik.

Motiv za izvedbo vaje: nesreča se je zgodila, ko je voznik vozila B s sopotnikom z neprimerno hitrostjo pripeljal iz smeri Dobena. V desnem ovinku pri studencu ga je zaneslo na levi vozni pas, po katerem se je približevalo vozilo C, to pa zaradi ozkega cestišča ni moglo preprečiti trčenja. Slednje je bilo tako silovito, da je vozilo B odbilo s cestišča na desno stran pobočja, tam pa se je ustavilo v koreninah podrtega drevja. Vozilo C se je po trku vžgalo. Voznik iz vozila B je ostal ukleščen v avtomobilu, medtem ko je njegovega sopotnika A vrglo skozi vetrobransko steklo in je težko poškodovan obležal kakšnih deset metrov niže. Voznik iz vozila C se je iz gorečega avta še pravočasno rešil, ogenj pa se je razširil na podrast gozdne površine nad vozilom D.

Jože Brojan

Gasilci PGD Loka letos še uspešnejši kot prejšnja leta

Kot že vrsto let smo loške gasilke in gasilci tudi letošjo sezono končali z imenitnimi dosežki. Plod vestnega dela tekmovalcev in mentorjev čez leto je 33 pokalov, ki smo jih osvojili in prinesli domov z vseh koncev Slovenije. Tako naše vitrine krasijo že 204 pokali. Mislim, da je to svojevrsten fenomen, saj se s takšnim uspehom lahko pohvali le malokatero društvo. Nikakor ga ne gre prezreti, vendar pa je tudi obveza več za naše prihodnje delo.

Veselimo se vsakega dosežka, vendar pa imajo rezultati občinskega in regijskega prvenstva svojo težo in ta so zaznamovala zlasti letošnjo sezono. Začelo se je na junijskem tekmovanju GZ Megeš, ko se je kar 8 od 9 loških ekip uvrstilo naprej na regijsko tekmovanje Ljubljana III (Kamnik-Domžale-Litija). Na njem smo uspehom iz preteklosti dodali največjega doslej: 4 ekipe, ženske A in B, mladinke s prvim mestom in mladici z drugim mestom, so se uvrstile na državno prvenstvo, ki bo prihodnje leto. Tudi druge naše 4 ekipe – moški A1 in A2, pionirke in

pionirji – zaslužijo vse čestitke za vidne uvrstitve (4., 6. in 13. mesto), vendar jim je za las ušlo najvišje tekmovanje. Vsem v danem trenutku pač ne uspe, bodo pa izkoristili svojo priložnost v naslednjih letih. Njihova mladost in zagnanost sta porok za to.

Jože Brojan

Članice B že drugi na državnem prvenstvu.
Pred 3 leti so v Celju med 38 ekipami zasedle 9. mesto. Kako bo tokrat?

Gasilska zveza Mengeš

Gasilski izlet v Logarsko dolino

Mladinska komisija Gasilske zveze Mengeš je sklenila, da bo ob začetku šolskega leta mlade tekmovalce popeljala na zabavno-

poučni izlet na štajerski konec naše dežele. Povabljeni so bili mladi člani loškega, topolskega in mengeškega gasilskega društva, ki so v juniju tekmovali za pokal Gasilske zveze Mengeš in dosegli nadvse dobre rezultate ter se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je bilo sredi septembra organizirano v Kamniku.

Udeleženci izleta in njihovi spremljevalci smo napolnili kar dva avtobusa in čeprav smo bili malce zaskrbljeni zaradi vremena, je kaj kmalu prevladala dobra volja. Odhod iz Mengša je bil ob osmi uri zjutraj in treba je reči, da smo bili spremljevalci še najbolj zasedeni med živahnimi otroki, ki so se zabavali ob vožnji.

Malo po deseti uri smo prispeli v megleno Logarsko dolino in si najprej privezali duše s sendviči in ledenim čajem, potem pa se podali do slapa Rinke. Prav tisti dan je bil organiziran tudi tradicionalni maraton v Logarsko dolino, kjer so si tekmovalci sami izbrali dolžino proge. Najvztrajnejši so namreč pretekli tudi več kot 50 kilometrov. Veliko tekačev se je to soboto podalo na pot, nekateri so tik pred ciljem le še hodili, nekateri pa so na cilju delo-

vall, kot da bi jim prav prijalo še kake pol ure teka. Celo zmagovalca v eni izmed kategorij smo vzeli na avtobus, ko je "štopal" ob cesti in ga popeljali kos poti do doma.

Potem pa smo se seveda odpravili na kosilo in zatem v Velenje. Tam nas je v zasebem gasilskem muzeju pričakal živahni Miha Valenci in nam razkazal svoj gasilski muzej. Prve razstavne predmete je začel zbirati že pred več kot tridesetimi leti in v začetku devetdesetih je svojo bogato zbirko uredil tako, da si jo lahko ogleda vsak, ki ga pot zanese v Velenje. Na koncu nam je zaigral še z baritonom, v katerem pa se je skrival majhen radio in tako razvedril vse prisotne.

Naša naslednja postaja pa je bilo še velenjsko gasilsko društvo, kjer pa so poleg otrok uživali tudi starejši gasilci, saj so nam predstavili svojo tehniko in pa gasilski dom. Žal smo se morali posloviti in odpraviti proti domu, saj nas je priganjala ura, ko so svoje mlade gasilce doma pričakovali njihovi starši. Na poti domov sta se po avtobusu razlegala smeh in pesem in mnogim se je zdelo, da smo se prekmalu vrnili. Pa nič zato, bomo šli pa še kdaj.

Mateja Jemec

Mladi gasilci
pod slapom Rinke v Logarski dolini.

VIDEO soba v Mengšu

Kulturno društvo Mavrica iz Radomelj, ki se ukvarja s foto-, kino- in video dejavnostjo, je pridobilo v Mengšu nov delovni prostor in domovanje video sekcije.

V petek, 15. oktobra 1999 se je okrog 17. ure na naslovu Antona Müllerja na Slovenski cesti 78 v Mengšu zbrala družba ljudi, da so prisostvovali odprtju video sobe v Mengšu, med njimi tudi naš župan mag. Tomaž Štebe.

Kulturni program sta začeli s Paganinni-jevo sonato za violino in kitaro mladi glasbenici Katarina Marin in Polona Šinko. Nato je dolgoletni član Mavrice in povezovalc Igor Lipovšek na kratko predstavil delovanje kluba, ki praznuje 30. obletnico obstoja in 35. obletnico foto in filmske dejavnosti. Video dejavnost se je v klubu začela pred dobrimi desetimi leti z nakupom prve video kamere. Člani video sekcije so si že od začetka prizadevali snemati in montirati čim boljše izdelke, ker pa niso imeli primerne prostora, so aparature vozili vsak na svoj dom, kjer so v miru delali, žal pa so se pri tem aparature tudi poškodovale. Zato je ideja o video sobi zorela že veliko let.

Predsednik video sekcije Tone Müller je nato povedal, da se je Mavrica že dodobra uveljavila ne samo v domžalskem okolišu, ampak tudi širom po Sloveniji. Video sekcija je v zadnjem času poleg snemanja z eno video kamero uvedla zapleten sistem snemanja s tremi kamerami, ki je zelo podoben snemanju velikih televizijskih postaj. Opremili so se z digitalnimi kamerami, ki dajejo zares kvalitetne posnetke in na ta način posneli nekaj pomembnih dogodkov, kot je recimo 4. obletnica Radia Ognjišče v Cankarjevem domu, novoletni koncert simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik in godbe Domžale, Pozdrav po-

letju Radia Hit na Prešernovem trgu v Ljubljani itd.

Video sekcija Mavrice dobro sodeluje s Kulturnim društvom Miran Jarc iz Škocjana, kjer so posneli večino njihovih gledaliških predstav. S snemanjem prvih obhajil, birm in novih maš sodelujejo z mnogimi župnijami po Sloveniji. Pomembne dogodke posredujejo tudi video arhivu knjižnice Domžale. Pred kratkim so preskopili meje Republike Slovenije in v italijanski Gorici posneli dve pomembni cerkveni slovesnosti zamejskih Slovencev, pred nekaj dnevi pa so jih Goričani, očitno zadovoljni s posnetki, ponovno povabili na snemanje operete.

Člani sekcije so žrtvovali veliko prostovoljnih delovnih ur, da bi za video sobo porabili čim manj finančnih sredstev, ki jih potrebujejo za nakup digitalne opreme, ki jim še manjka. Upajo, da jim bo pri tem pomagala tudi Občina Mengeš in Zveza kulturnih društev.

Sledili so pozdravni govori predsednika Kulturnega društva Mavrica Janeza Kosmača, ki je sekciji podaril bronast kipec pesnika Franceta Prešerna – delo kiparja Mihe Kača. Zbrane je pozdravil predsednik kulturnih društev Lojze Stražar, ki je poudaril pomen dela video sekcije za kasnejše rodove. Župan mag. Tomaž Štebe pa je izrazil zadovoljstvo zaradi uspešnega povezovanja domžalske in mengeške občine. Župan je tudi povedal, da v Mengšu gradimo plinovodno napeljavo, polagamo pa tudi cevi za bodoče informacijsko omrežje ter obljubil, da bo občina finan-

cirala vse stroške različnih medijev, ki bodo zabeležili dogodke v občini Mengeš.

Kulturnemu društvu Mavrica je ponudil možnost skupne nabave tehnologije, saj se ta tako hitro razvija in zastareva, da se izplača le, če jo intenzivno uporabljamo. Župan mag. Tomaž Štebe je izrazil tudi upanje, da video delovna soba v Mengšu pomeni zametek bodoče mengeške televizije, člane video sekcije kluba Mavrica pa je že zdaj povabil k sodelovanju, ko bo informacijsko omrežje zgrajeno.

Najmlajša člana sekcije Ema in Jure sta poskrbela za uradno odprtje video sobe. Ema je držala blazinico s škarjami, dobri dve leti star Jure pa je z očkovo pomočjo prerezal trak. Sledil je ogled video sobe in zakuska, medtem ko so se na monitorjih vrteli uspešni dokumentarni posnetki od tu in tam.

Matjaž Koncilja

Na obisku
pri oskrbovanki
Francki Vehovar
v Domu počitka

21. 9. 1999, prav na njen 90. rojstni dan, sva gospo Francko obiskali članici OO RK Mengeš Draga Bevk in Zdenka Ilič.

Gospa Francka je bila rojena v Moravčah, kjer je tudi živela do odhoda v mengeški Dom počitka. V mladosti je delala po raznih kmetijah. Ker je bila pogosto bolna, je v državno službo niso nikjer sprejeli. Iz istega razloga se tudi ni poročila, tako da ima sedaj samo dva brata, ki pa sta tudi onemogla in bolna. Občasno jo v domu obiščejo nečaki.

Z domsko oskrbo je zelo zadovoljna in hvaležna za vse, kar ji nudijo. V postelji je sedaj že štiri leta nepremična in kar rada bi že umrla. Svoje pokojnine nima in zanjo vseskozi plačuje občina. V domu je že polnih 18 let.

Nашega obiska je bila zelo vesela. Tudi OO RK Mengeš se je iz srca zahvalila za darilo in vsem skupaj zaželela veliko zdravja in uspešnega dela.

Draga Bevk

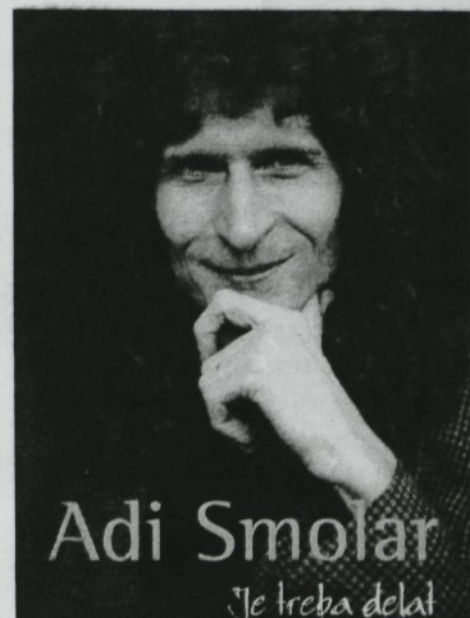
‘Je treba delat, ne pa srat,’

nam je 1. oktobra zvečer prepeval Adi Smolar v Mengšu. V Gorenjskem glasu je bilo tisti teden zastavljeno nagradno vprašanje, kateri koncert po vrsti bo to za Adija Smolarja v Mengšu. Pravilni odgovor se je glasil peti, ko pa sem to vprašanje zastavila trenutno najbolj popularnemu kantavtorju, se je samo nasmehnil in dodal, da je po njegovem štetju to četrti koncert, pa bo že držalo tisto, kar so napisali časopisi.

Pravzaprav je težko najti človeka, ki v zadnjem času ne bi slišal za Adija Smolarja in malo je ljudi, ki v množici njegovih pesmi ne bi našli vsaj ene, ki jim je zlezla pod kožo. Prav zato so tudi njegovi koncerti zelo obiskani. Tisti večer so se v predverju začeli zbirati najprej otroci. Nekateri so prišli sami, drugi s svojimi starši, starimi starši, ali pa že kako in ko je Adi po tonski vaji stopil med mlade in manj mlade poslušalce ter jim začel razdeljevati svoje fotografije, so ga takoj obstopili, on pa jim je z dobro voljo odgovarjal na zastavljena vprašanja in se fotografiral z njimi.

Dvorana je bila tisti večer premajhna za vse, ki bi ga radi poslušali, zato so si mnogi poiskali sedišče kar na tleh, nekateri pa so si pomagali z udobnimi slamnatimi stoli, ki so stali ob mizicah v baru Teater. Potem pa se je začelo, Adi se je udobno namestil na stolu, "poštimal" kitaro ter nagovoril vse zbrane. Kar takoj je povedal, da se je začel podpisovati že pred koncertom zato, da ga bo žena bolj vesela, ko bo po zaključku lahko prej prišel domov.

Med pesmimi se je vedno obrnil na poslušalce in enkrat bolj v šali, drugič pa bolj zares napovedal, o čem govori njegova naslednja pesem. Z njimi želi opo-

zoriti in razvedriti tudi druge, a vedno začne pri sebi, pa to prav zato, je poudaril, da ne bi imel kdo občutka, da mu želi soliti pamet. Tudi pesmi so bile ene zelo vesele in radožive, druge bolj resne, toda tudi prve so v sebi skrivale tisto, zaradi česar Adi piše vedno nove pesmi. S sporočili pesmi bi rad vzpodbujal mlade. Pa snovi za pesmi mu še dolgo ne bo zmanjkalo, je poudaril, saj piše o življenjskih temah, o težavah in veselju, ki jih pozna vsak človek in niso odmaknjene ter skrite daleč stran v drugih deželah. Prav zato jih ljudje sprejmejo za svoje. Nekatere pesmi so napisane v pogovornem jeziku, druge v zborni slovenščini in tudi to je odvisno od snovi, o kateri pesem govori. "Kajti težko je nasmejati ljudi v knjižni slovenščini," se je nasmehnil Adi v krajšem pogovoru po koncertu. Dodal je še, da sam v zasebnem življenju uporablja precej bolj pravilen jezik, kot ga najdemo v kateri njegovih pesmi.

Že prva pesem je nekatere tako ogrela, da bi najraje pritegnili zraven, toda kmalu nas je Adi podučil, kdaj naj

(nadaljevanje na 18. strani)

ploskamo, kdaj naj pojemo, kdaj naj se "majemo" in vsak je bil tisti večer srečen, da je tam. Vsak je bil sproščen in vesel,

da je tisto, o čemer pojejo pesmi, del njega, pa naj je štel dobrih pet ali pa kakih dvajset let več. Dve uri sta seveda minili prehitro in ko so nekateri začeli govoriti, da se je komaj začelo, se jim je dolgolasec s kitaro in dolgimi nohti nasmejall, da naj gredo enkrat v dežju dve uri prezgodaj čakati avtobus, pa bodo videli, kako dolgi bosta ti dve uri.

Adi Smolar nastopa že več kot 19 let in zato pozna publiko. Pravi, da ima najrajši takšne koncerte, v dvoranah, ko igra v živo, ko ga ljudje poslušajo, ko otroci in odrasli poznajo njegova besedila. Zato mu je bil tudi koncert v Mengšu všeč.

In ljudje ga imajo radi. Jože Blažej iz Dobena in Katja Megušar iz Kranja sta bila oba prvič na koncertu Adija Smolarja, vendar ga velikokrat poslušata po radiu. Čeprav ne več osnovnošolca, sta tudi onadva z veseljem pristopila in počakala na sliko s podpisom, pred koncertom sta rekla, da pričakujeta dobro glasbo in razvedrilo in sodeč po njunih obrazih, ko sta zapuščala dvorano, sta dobila več, kot sta pričakovala.

In vendar Adi ne pride v Mengeš samo zaigrat na koncerte, ampak je v Mengšu tudi njegov mojster, ki izdeluje kitare, to je Ignac Zaletel. Sicer pa se je čas poto-vanja iz Koroške na Kranjsko, natančneje v Mengeš, po Adijevih besedah tako ali tako zmajšal. Včasih bi s konjem ali volom potovali dva dneva, danes pa za isto pot porabimo dve uri, zato je njegovo vprašanje več kot na mestu: "Kje je potem tisti prosti čas, ki smo ga s tem pridobili?"

Mateja Jemec

Žurka za punce

Prvo oktobrsko nedeljo je v Mengšu že tretjič gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s predstavo *Žurka za punce*. Že sam naslov je privabil bolj žensko kot moško publiko, čeprav je kar nekaj "punc" s seboj pripeljalo tudi svoje spremljevalce. Veliko mladih se je zbralo v predverju mengeškega kulturnega doma že pred osmo uro, zaradi seminarja, ki je potekal popoldne, pa je bilo skorajda nemogoče parkirati vozilo v neposredni bližini dvorane.

Kot se za nedeljo zvečer spodobi, so se ljudje oblekli praznije in potprežljivo čakali v dolgi vrsti pred blagajno, kjer so imeli rezervirane vstopnice, nekateri pa so upali, da bodo morda v zadnjem trenutku le dobili še kak dober sedež.

Končno je le nastopila poldeveta večerna ura, ko smo se vsi udobno namestili na svojih sedežih in na odru opazovali žensko, ki je ležala na manjšem dvosedu, njene noge pa so počivale na mizici. Potem pa so v dvorani ugasnile vse luči, zaslišala pa se je dokaj glasna glasba, pred ogledalom pa je močan reflektor osvetlil Tonija, slokega in svetlolasega fanta v poznih dvajsetih, ki si želi v svoje življenje vnesti nekaj več pestrosti, zato je s precej nerodnimi in nenavadnimi gibi skušal osvojiti plesno točko poklicnih slačifantov. Dvorana ga je začela vzpodbujati...

Zgodba govori o predporočnem večeru Jane, ki ji teta pripravlja prav posebno zabavo – obisk v klubu, kjer plešejo fantje. Jana je 21-letnica, ki se po nekaj kozarcih pijače začne spraševati, če je korak, ki ga bo naredila naslednji dan, pravi. Njeno pravo nasprotje je prijateljica Niki, ki s svojo preprostostjo in naivnostjo na eni strani ter trdno odločenostjo ter premišljenostjo načrtuje svojo poroko in življeje s Tonijem, s katerim je zaročena že tri leta.

Seveda je več kot očitno, da se bodo srečali. Toni in punce seveda, ki so prišle na žurko. Toda izkaže se, da ni le Toni tisti, ki ga dekleta poznajo, temveč da je vsako izmed postavnih plesalcev že nekako povezan z eno od udeleženk Janinega zadnjega samskega večera.

In igralci se seveda slačijo, plešejo, igralka na odru so navdušene, prav tako pa tudi gledalke v dvorani, ki glasno vzpodbujajo nastopajoče. Kako se konča? Najbolje, da si predstavo ogledate sami. Skoraj vsak je iz dvorane odšel široko nasmejan, tisti bolj pogumni so se hahljali, večje družbe so obnavljale prizore, ki so jim najbolj ugajali in tudi igralci so morali kar nekajkrat priti na oder.

Sicer pa boste tisti, ki še niste utegnili videti predstave, pa bi si to želeli, imeli priložnost storiti to vsak mesec enkrat, ko bo predstava gostovala v Mengšu. Še vedno pa bo na mengeškem odru ostal Dan norosti, predstava, ki je doživela že več kot osemdeset ponovitev.

V Mengeš pridejo ljuje gledat komedije, nam je povedal Franc Jerič, ki ima sedaj na začetku sezone veliko dela, ko si ogleduje premiere in potem izbira predstave in gledališča, ki bodo gostovala v Mengšu. Poleg Mestnega gledališča ljubljanskega gostuje v Mengšu še Primorsko gledališče, pa Moje gledališče iz Kulturnega hrama Moste in seveda še negledališki gostje, torej pevci, druge skupine, ki prav tako napolnijo dvorano.

Mesečno je v mengeški dvorani od sedem do osem predstav, vendar tudi sicer dvorana ni prazna, saj v njej potekajo seminarji, predstavitve, pa seveda zabavni in narodnozabavni koncerti. Predverje je čez dan in zvečer Teater bar, občasno se spremeni tudi v prireditveni prostor, sicer pa je to tudi prostor za razstave. V obdobju enega leta je navadno okoli 5 različnih in zanimivih razstav.

16. oktobra pa je bil premierno uprizorjen Balkanski špijon Dušana Kovačeviča (zopet veliko smeha).

Pa se lahko Franc Jerič sploh sprosti in uživa zgolj kot gledalec v predstavi, ko pa mora usklajevati toliko različnih stvari, da je lahko predstava uspešna? "Seveda," nam je zagotovil, "sicer tega sploh ne bi počel."

Mateja Jemec

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGEŠ

Odločno sooblikovanje svojega časa

Zbiranje, nabiranje likovnih del, umetnin je ob koncu stoletja pri nas splošno razširjen pojav, brez njih si življenje le težko zamišljamo. Umetnine starejših obdobj so tudi naložba, ki je v domačem prostoru, omejenih tržnih razmerah še zelo zanesljiva, zlasti pa pomemben sestavni del dragocene slovenske kulturne dediščine. Likovni izdelki sedanjosti, sodobna umetnost, so seveda tudi že del zgodovine, v kateri odseva današnji trenutek, in tako še v mnogo večji izziv. Če odmislimo vojni čas, ki je s povečanim trgovanjem bolj ali maj vedno povezan z vablivo donosnimi špekulacijami, izraža kupovanje umetnin in zanimanje zanje predvsem neko stopnjo blaginje in umirjenosti.

Umetnost je s svojo večplastnostjo neizogiben del naše vsakdanjosti, glede na nujnost posedovanja že potrošni predmet. Približno takšen občutek spremlja sem in tja tudi umetnike, kadar z likovnimi izdelki v nekakšni blagovni izmenjavi "kompenzirajo" določene usluge in storitve. Vse češče so namreč izpostavljeni raznim akcijam; vedno znova jih presenečajo, saj jih družba tako enači s podjetniki in direktorji, od katerih nenehno pričakuje, pogosto pa tudi dobi vsaj del zaprosenega.

Življenjska praksa kaže, da se "dobrodela darežljivost" enim in drugim vrača z dobrim. Umetnik je s podarjenim delom zastopan in tako stalno prisoten v nekem kraju in prostoru (tudi ob nadomestilu za razstavni prostor ali za sodelovanje na slikarski oziroma kiparski koloniji). Zato je

zelo pomembno, da je predstavljen z dobrim delom, saj mu odmerja ugled, tržno gledano pa tudi nenehno oglašuje njegovo ustvarjalnost. Da so prodajne razstave v razne namene zbranih del privlačne in zanimive posebno za galeriste in nasploh preprodajalce umetnin, dokazuje dejstvo, da so največkrat prav ti "poslovneži" najštevilnejši obiskovalci tovrstnih umetniških prireditvev. Če je zanje poceni, pohitijo in takoj kupijo, vedno pa se pomembno obogatijo z informacijami.

V razne družabne in dobrodelne namene so umetniki že vseskozi poklanjali svoja dela, med drugim tudi slovenski impresionisti. Sama namembnost nekdanjega zbiranja je zanimiva le še s kulturološkega stališča, kot poseben zgodovinski utrinek. Umetnine pa ostajajo in z njimi spomin na njihove avtorje, vse bolj pa se luščijo iz pozabe tudi imena kupcev, dobrotnikov, mecenov in ljubiteljev umetnosti kot nosilcev pozitivnega in vere v življenje – spomin na vse tiste, ki so odločno sooblikovali svoj čas. Tako z umetnostjo v tokratni akciji mladih Mengšanov "Za kulturo življenja" posegamo tudi v današnji, človeka dostojni čas.

Mirko Juteršek

Komentar prof. dr. Mirka Juterška, umetnostnega zgodovinarja, kritika, sodnega izvedenca za področje likovne umetnosti in uradnega cenilca likovnih del, strokovnega sodelavca in komisarja dobrodelne likovne razstave Za kulturo življenja, ki je bila na pobudo kroga Mladih za Mengeš, Topole, Loko, Dobeno, svet, in v organizaciji Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš od 21. avgusta do 4. septembra 1999 v Galeriji Mežnariji v Mengšu.

Janez Škrlep

Dobrodelnost in umetnina

Človekovo dobro delo je kot umetniško delo: takoj ko je opravljeno, pridobiva na vrednosti. Tudi umetnina je takoj, ko jo odkupimo, vredna več, kot smo po umetnostnih in tržnih merilih odšteli zanj. To pa ne velja vedno za siceršnje statusne simbole naše družbe in množstvo izdelkov, ki nam jih ponuja trg.

Foto: P. ŠKRLEP

Dr. Mirko Juteršek

Menim, da dobro delo in umetnina presegata svojo lastno materialnost in sta nadčasovna. Na pobudo kroga Mladih za Mengeš, Topole, Loko, Dobeno, svet se je tudi naša Galerija Mežnarija Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš z veseljem pridružila akciji Za kulturo življenja.

Vesel sem, da je mladim v tem prepogosto razčlovečenem in brezčutnem svetu človeško življenje vrednota ter da kažejo tako odločno pripravljenost za pomoč in javno priznanje družini,

Foto: Peter Škrlep

Foto: Peter Škrlep

Dobrodelna prodajna razstava
v galeriji Mežnariji z naslovom Za kulturo
življenja – utrinek z razstave

ki se je odločila za šestega otroka. Ponenos sem, da poznam to mladino in da lahko sodelujem pri tem plemenitem dejanju. Akcija mladih Za kulturo življenja naj bo temelj za vseslovensko gibanje, ki naj seže v vsako slovensko mesto, v vsako slovensko vas in ki naj s svojim vplivom pripomore ne le k slovenskim, ampak tudi k svetovnim prizadevanjem za kulturo življenja in spremembi kulturi življenja nenaklonjenemu javnemu mnenju.

Razstavljeni dela so podarili: Zalka Arnšek, Franc Bešter-Buna, Črtomir Frelih, Marjeta Godler, Vinko Hlejš, Jože Horvat-Jaki, Drago Hrvacki, Marta Jakopič Kunaver, Mateja Kavčič, Alenka Koderman, Franc Košec Karas, Štefka Košir Petrič, Samo Kovač, Marjanca Kreigher, Mira Ličen, Dušan Lipovec, Vladimir Makuc, Jože Meglič, Mario Petrič, Tihomir Pinter, Marjan Pogačnik, Silvije Arc Popovič, Dušan Premrl, Zmago Puhar, Anton Repnik, Janez Repnik, Jasna Samarin, Janez Šibila, Veselka Šorli Puc, Tanja Špenko, Veljko Toman, Mira Uršič, Jana Vizjak, Anica Zaletel, Urša Žajdela Hrovat, Mihaela Žakelj, Vinko Železnikar.

Avtorjem in likovnemu kritiku prof. dr. Mirku Juteršku se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje.

Janez Škrlep

Izdelovanje strahov iz buč

■ Že tradicionalna jesenska likovna delavnica Kulturega društva Franca Jelovška Mengeš je bila tokrat v društvenih prostorih. V lepem številu smo se zbrali 23. septembra 1999 in skupaj iz dozorelih buč izdelovali strahove. Delavnico je vodilo kar več članov in ni bilo nenavadno, če je kdo izmed najmlajših poučil tiste malo starejše.

Ana Sitar

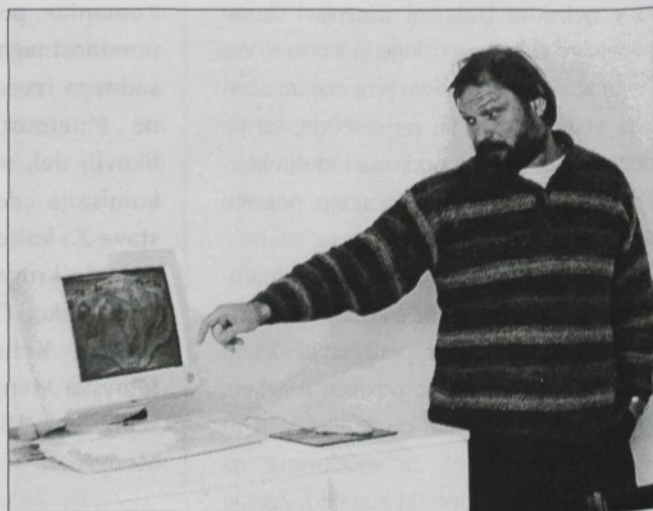
Obletnica rojstva Franca Jelovška

4. oktobra 1999 zvečer smo se v prostorih Galerije Mežnarije zbrali v počastitev obletnice rojstva našega rojaka, baročnega slikarja Franca Jelovška.

Večer je s kulturnim programom popestrila Neža Skok z violino in po kratkem nagovoru predsednika društva Janeza Škrlepa smo pred Jelovškovo spominsko ploščo položili cvetje. Glavni del je prispeval akademski slikar Vinko Železnikar z orisom obdobja in predstavitev najnovejšega domnevne- ga Jelovškovega avtoportreta s cerkve na Skaručni. Počastitev obletnice je bila uvodna prireditev v praznovanja 300. obletnice rojstva Franca Jelovška.

Ana Sitar

Foto: Peter Škrlep

MLADI ZA MENGEŠ, TOPOLE, LOKO, DOBENO, SVET:

Dobrodelni koncert Domžalskega komornega zbora

Za življenje je ciklus dobrodelnih prireditev, s katerimi smo Mladi za Mengeš, Topole, Loko, Dobeno, svet pomagali družini Mehle pri nakupu primernega vozila. Zadnji, tretji koncert, je bil v petek, 8. oktobra 1999, v mengeški župnijski cerkvi. Tokrat je s svojim plemenitim dejajem jesen popestril Domžalski komorni zbor.

Zbor je bil ustanovljen leta 1987. Zborovodja Karel Leskovec ga je vodil 11 let. V tem času so prejeli več nagrad na mednarodnih in državnih tekmovanjih v Mariboru. Zbor izvaja dela vseh slogovnih obdobij, sodelujejo pa tudi v večjih vokalno-instrumentalnih projektih. Bili so na turnejah po ZDA in Kanadi ter Argentini, gostovali pa tudi v Avstriji, Italiji in Nemčiji. Posneli so kaseto priredb slovenskih ljudskih pesmi ter zgoščenki z izvedbama Mozartovega Requiema in Haydnove Maše v d-molu. Letos pripravljajo zgoščenko s skladbami kamniškega skladatelja Sama Vremšaka.

Sedanji zborovodja Tomaž Pirnat je diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani. V Domžalskem komornem zboru sodeluje od njegove ustanovitve, od leta 1998 pa je njegov vodja. Izpopolnjeval se je na tečajih pri R. Sunndu in G. Hollerungu. Zdaj poučuje na Glasbeni šoli v Domžalah, dejaven pa je tudi kot korepetitor in klaviaturist.

Zbor je oblikoval svoj program s pesmimi Jacoba Aracadeltija, Felixa Bartholdya Mendelsohna, Johannesbrahmisa, Giuseppa Verdija, Primoža Trubarja (prir. Matija Tomc), Franceta Ačka (prir. Alojz Srebotnjak), Ignacija Hladnika, Marija Kogoja, Antona Foersterja, zapeli pa so tudi črnsko duhovno v priredbi Larrya Farrowa.

S tem koncertom smo našo akcijo zbiranja sredstev za nakup vozila končali. Po zaslugi številnih donatorjev in vseh ostalih sodelujočih nam je uspelo zbrati dovolj sredstev za kombinirano vozilo Hyundai H1, ki smo ga slovesno izročili družini takoj po koncertu, še prej pa ga je blagoslovil župnik gospod Matej Zevnik. Želimo jim srečno vožnjo.

Iskreno se zahvaljujemo Domžalskemu komornemu zboru za sodelovanje, prav tako smo hvaležni vsem donatorjem, posebej še tistim, ki so omogočili ta koncert: Novi Ljubljanski banki d.d., Občini Mengeš, podjetju Medic – Canon servis, trgovina, fotokopiranje, podjetju Mi Amigo d.o.o., Škofijski Karitas Ljubljana in Župniji Mengeš. Seznam vseh donatorjev bo objavljen v naslednji številki Mengšana skupaj s poročilom.

Dobrodelni koncert Marcosa Finka, Ivana Arnška, Nataše Valant in odprtje dobrodelne prodajne razstave Za kulturo življenja.

Za prijetno poživitev poletja v Mengšu pa sta poskrbela kar dva vrhunska kulturna dogodka 21. avgusta 1999.

Na našo prošnjo je Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš prevzelo organizacijo dobrodelne razstave, ki jo je društvo poimenovalo Za kulturo življenja. Na razstavi je bilo predstavljeno 48 del 38 avtorjev, ki so odstopili svoja dela za pomoč naši akciji. Društvu, avtorjem in strokovnemu sodelavcu prof. dr. Mirku Juteršku se iskreno zahvaljujemo za pomoč. O omenjeni razstavi je prispevek pripravil tudi Tomaž Jurečič, novinar Televizije Slovenije, objavljen pa je bil v oddaji Kultura po Odmevih. (Več o razstavi v prispevku Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš).

(nadaljevanje na 22. strani)

Takoj po odprtju razstave sta v mengeški cerkvi nastopila bas baritonist Marcos Fink in baritonist Ivan Andres Arnšek, na klavirju pa ju je spremljala Nataša Valant.

Izvajali so program J. S. Bacha, G. F. Händla, G. Puccinija, J. Haydna, C. Gustavina, B. Ipavca, H. Volariča, E. Adamiča, A. Geržinčiča in S. Premrla.

Marcos Fink se je rodil v slovenski družini v Buenos Airesu. Že od otroštva je prepeval v različnih zborih. Po srednji šoli se je vpisal na agronomijo, obenem pa je začel šolati glas, najprej pri Ivanu Ivanovu in kasneje pri Victorju Strugu. Deset let je bil član slovenske vokalne skupine Karantanija. Igralske izkušnje si je nabiral na gledaliških odrih Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu.

Leta 1985 se je odločil za pevsko kariero in se izpopoljeval pri različnih evropskih mojstrih. Kot inženir je poučeval agrarno zoologijo na Agronomski fakulteti Univerze v Buenos Airesu in bil hkrati član različnih komornih skupin: Camerata Monteverdi, Grupo Vilo, Camerata vocale, Academia Bach de Buenos Aires... Leta 1988 je bil nagrajen s štipendijo Shell Argetina in odšel na izpopolnjevanje v London pod vodstvom sopranistke Heather Harper in pianista Roberta Sutherlanda. Leta 1990 je doživel operni debut v Grosses Festspielhausu v Salzburgu. Postal je član tamkajšnjega solističnega ansambla Landestheatra, a se je po dveh letih odločil za pot svobodnega umetnika. Nastopa v mnogih opernih hišah po Evropi.

V Franciji je izšlo šest zgoščenk, na katerih poje kot solist, pri nas pa vrsta skladb v zbirki "Musica sacra slovesica". V Ljubljani redno sodeluje pri izvajanju in snemanju oratorijev slovenskih in tujih avtorjev. Posnel je tri plošče s Schubertovimi ciklusi samospenov, Premrlove Božične skrivnosti in Schumannovo Pesnikovo ljubezen ob spremljavi Nataše Valant. Leta 1998 je v Parizu prejel zlatega Orfeja Academie du disque lyrique za najboljšo interpretacijo Schubertovega ciklusa Zimsko popotovanje. Letos je skupaj s pianistko Natašo Valant prejel nagrado Prešernovega sklada za Schubertove samospese.

Baritonist Ivan Andres Arnšek je bil rojen leta 1970 v Argentini. Že v zgodnjih letih je začel prepevati v argentinskem pevskem zboru Ninos y juvenes catores de Bariloche pod vodstvom njegove prve profesorice Lučke Kralj Jerman. Solopetja se je kasneje učil pri profesorici Gabrieli Lambardi.

Po prihodu v Slovenijo leta 1993 je bil šest let član Slovenskega komornega zbora in ob tem vse do danes nadaljeval študij solopetja pri prof. Doroteji Cestnik Spasič. V letih od 1997 do 1999 je pel kot solist z več zbori in orkestri in se predstavil s samospeli ob spremljavi pianista prof. Vladimirja Mlinariča v Sloveniji in Avstriji.

Letos je začel sodelovati v Operni šoli Akademije za glasbo v Ljubljani in nastopil v operi G. Donizettija: L'elisir d'amore.

Pianistka Nataša Valant je od leta 1991 korepetitorica Slovenskega komornega zbora, hkrati pa deluje kot harfistka v ljubljanski Operi. Do leta 1991 je bila repetitorica v operi. Koncertno se udelejuje kot pianistka spremljevalka naših vokalnih solistov na domačih in tujih odrih. Z vodilnimi slovenskimi vokalnimi solisti je posnela veliko glasbene literature za arhiv Radio-televizije Slovenije. Klavir je študirala pri prof. Zorki Bradač, harfo pa pri prof. Jelici Portograndi. Izpopolnjevala se je na ljubljanski Glasbeni akademiji pri prof. Hildi Horak.

Zahvaljujemo se izvajalcem programa in vsem, ki so omogočili razstavo in koncert: podjetju Benton d.o.o. iz Mengša, firmi Fagus d.o.o. iz Kranja, Občini Mengeš, podjetju Medic-Caon, servis, trgovina, fotokopiranje, podjetju Mi Amigo d.o.o., Škofijski Karitas Ljubljana in Župniji Mengeš.

N A Š A Š O L A

GASILCI

Če potrebujemo pomoč pri gasilcih, pokličemo 112. Naj pomislimo na to, če pri nas ne bi bilo gasilcev, bi naše mesto ali ves svet čisto pogorel. Gasilstvo je kar težko delo. V vsakem trenutku morajo biti gasilci dosegljivi. Ne pomagajo samo pri požarih, ampak tudi pri prometnih nesrečah, katastrofah (poplave, potresi in ostalih elementarnih nesrečah). Včasih tve-gajo tudi svoje življenje, da laho rešijo druge. Zbirajo se v gasilskem domu. Ko zaslišimo sireno, vemo, da hitijo na pomoč. Gasilci imajo tudi vaje, razna tekmovanja.

*Gori, gori, Franček v gasilski dom hiti,
ker sirena to mu je oznanila, da na vasi nekaj že gori.*

*Jurček, Marko, vsi hite,
da črpalko že prižgo.
Črpalka, črpalka, pumpa vodo,
da požar čimprej pogase.*

Vsi hite in gase, da ogenj vse ne poje.

Nina Zobavnik, 4. b

Teden otroka v Vrtcu Mengeš

Že majhi vemo, da smo doma tam, kjer harmonika veselo igra.

Mednarodni dan otroka nas vse odrasle vsako leto znova opozarja, da otroci v vsaki dobi potrebujejo dobi primeren pristop, naj bo to doma, v vrtcu ali šoli. Moderni otroci so za doživljanje svojih starih mam in starih očetov prikrajšani. Prikrajšani so za raziskovanja, ki so jih stari starši opravili na poti iz šole proti domu. Pot domov je bila praviloma vedno daljša od poti v šolo. Mesta se v tistem času še niso dušila v izpušnih plinih, Mengeš in okoliške kraje so ljudje ob nedeljah in praznikih, pa tudi vsak delovni dan obiskovali s kolesi, če je bila družba večja, so sedli na lojtrik in s harmoniko, ob prijetnih zvokih instrumenta in lastnih gri oddrdrali do kraja, kjer je bila gasilska veselica. Ob počasni hoji konja, ki je vlekel voz, smo si današnji dedki in babice lahko ogledovali pokrajino ob cesti, "furmani", ki so se srečali na takih poteh, so si lahko rekli: "Dober dan!" Kako pa je v času modernega otroštva? "Ful-kul" bodo rekli otročaji; in prav je tako. Naj bo otroku njegovo otroštvo lepo, da pa je lepo, moramo za to poskrbeti odrasli: starši, vzgojitelji, učitelji in vsa, kot temu modero rečemo - civilna družba.

Dan otroka preraste v Teden otroka, ki je vedno prvi teden v oktobru. Država ga po svoje "počasti", za ta teden tudi v vrtcih tradicionalno pripravimo malo drugačne dopoldneve. Še vedno izkoristimo sončno vreme in se odpravimo ven, na zrak in sonce. Čas, ki ga v oktobru sonce potrebuje, da pokuka skozi mestno jesensko meglo, smo v naših dveh vrtcih v Tednu otroka preživljali zelo raznoliko. In prav je tako. Kakšen dolgčas bi pa bil, če bi bilo povsod vse enako, vse družine bi živele enako, vse mame bi vsak da kuhale enake jedi, vsi očki igrali nogomet s svojimi otroki ob enaki uri na istem igrišču, vse učiteljice bi razlagale učno snov z enakimi besedami, vse vzgojiteljice bi ob isti uri z otroki pele, se pogovarjale s svojimi varovanci, vsi hkrati bi odšli na igrišče - malčki in šolarji; jo, kakšen dolgčas in kakšno prerivanje hkrati. In ker smo ljudje le ljudje in samo ljudje, smo se v naših dveh vrtcih v Tednu otroka zabavali vsak po svoje, le sladoledni dan, ki so nam ga podarile Ljubljanske mlekarne, je bil za vse otroke v sredo. Za radovedne bralce pa povejmo, da je vsak vrtec po svoje vključeval in vpletal v dopoldneve vsebine, ki so prinesle otrokom spoznanje tudi z besedo "leto starejših". Beseda moda vedno bolj prodira v besednjak naših otrok, zato modna revija ni odveč, prinesiti v vrtec mamino ali atilevo igraro - zanimivo ali pa kjigo, ki sta jo mami ali oči brala v prvem razre-

Teden otroka

26. junija 1945 so v San Francisku ustanovili Organizacijo združenih narodov (OZN). Vsi narodi so upali, da bodo živeli v novem svetu, v miru, sodelovanju, enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju. Nekaj teh sklepov so uresničili.

Pozneje so sprejeli tudi konvencijo o pravicah vseh otrok na svetu. Vsi otroci na svetu so enakopravni, ne glede na narodnost ali na kakršno koli prepričanje. Vzgajajmo jih v miru in prijateljstvu, poštenosti, ljubezni do učenja in dela.

Saj sovražstvo rodi nesrečne vojne, v katerih najbolj trpijo otroci, ki niso ničesar krivi. Koliko otrok po svetu je brez staršev, brez toplote in doma. Pomagajmo jim!

Vsem otrokom želim pristočno sproščeno otroštvo, brez grobosti in nasilja. Otroke vzgajajmo v ljubezni in prijateljstvu!

Danica Zidarič

Šport nam da energijo za odločitve ob pisalni mizi ali na različnih sestankih.

du, kako drugačna je od današnjih. Čarovniki in lutke imajo v domišljiji naših malčkov posebno kamrico, ki jo moramo kdaj pa kdaj odpreti. Imeti tako srečo, da živiš skupaj s prababico, ki zna igrati tako poskočne melodije na harmoniko, pa je dano le malokateremu sodobnemu "vrtičkarju". Vse prababice imajo veliko srce, zato je Žigova in Leonova prababica z lahkoto sprejela vse vrtečvske malčke, ki so ob zvokih, ki so prihajali iz njene harmonike, veselo zapeli in zaplesali. Še nekaj časa se bodo v mislih Mengeških vrtičkarjev prelivali doživljaji iz Tedna otroka, nato pa jim bodo sledili drugačni, mogoče močnejši, vsekakor bodo verjetno najbolj povezani z željami, ki naj jih otrokom vsako leto znova izpolnijo skrivnostni darovalci adventnega časa. Upati, verovati, in pričakovati so glagoli, ki jih odrasli vedno redkeje uporabljamo, zato dovolimo našim otrokom, da jih izgovarjajo nešteto krat, kajti le tako bodo lahko dosegli tudi naša ušesa.

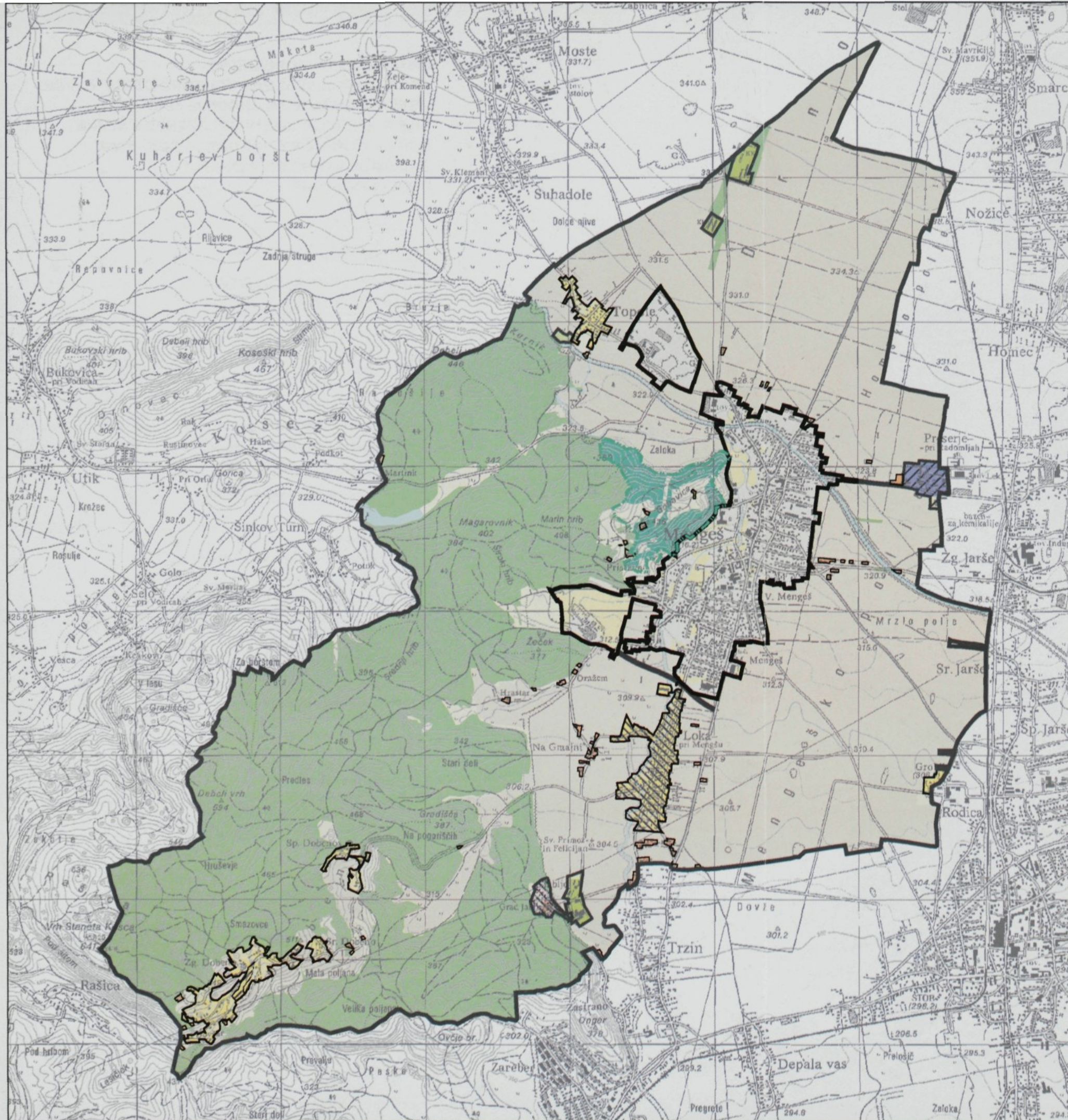
M. Kavka

**SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA
OBČINE DOMŽALE ZA OBDOBJE 1986 - 2000,
DOPOLNJENEGA 1988 IN DRUŽBENEGA PLANA
OBČINE DOMŽALE ZA OBDOBJE 1986 - 1990,
ZA OBMOČJE OBČINE MENGEŠ,
DOPOLNITEV 1999**

**NAMENSKA RABA PROSTORA
IN NAČINI UREJANJA**

LEGENDA:

- KMETIJSTVO (območja izključne rabe)**
- PRVO OBMOČJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ
 - DRUGO OBMOČJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ
- GOZDARSTVO (območja izključne rabe)**
- LESNO PROIZVODNI GOZD
 - GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM
 - VODOTOK
 - ZAVAROVANO OBMOČJE KULTURNE DEDIŠČINE
 - MEJA OBMOČJA ŠPORTNO REKREACIJSKEGA CENTRA
- POSELITEV (območja izključne rabe)**
- STANOVANJSKA OBMOČJA
 - OBMOČJA POSL., STORITVENIH IN DRUŽB. DEJAVNOSTI
 - OBMOČJA PROIZVODNIH IN SERVISNIH DEJAVNOSTI
 - OBMOČJA ZA PROMET IN ZVEZE
 - OBMOČJA NAMENENA ŠPORTU IN REKREACIJI
 - OBMOČJA RAZPRŠENE GRADNJE
 - OBMOČJA INTENZIVNE KMETIJSKE PROIZVODNJE
 - OBMOČJE NEZAZIDANIH STAVBNIH ZEMLJIŠČ
- Ureditvena območja:**
- OBMOČJE URBANISTIČNE ZASNOVE NASELJA
 - UREDITVENA OBMOČJA DRUGIH NASELJ
 - OBMOČJA RAZPRŠENE GRADNJE
- DRUGO UREDITVENO OBMOČJE:**
- IP - INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA
 - KP - INTENZIVNA KMETIJSKA PROIZVODNJA
 - ŠR - ŠPORT IN REKREACIJA
 - M - MESTOSLUŽNE DEJAVNOSTI
- NAČINI UREJANJA UREDITVENIH OBMOČJ S PIA**
- ZAZIDALNI NAČRT
 - UREDITVENI NAČRT
 - LOKACIJSKI NAČRT
 - PROSTORSKI UREDITVENI POGOJI (PUP)

**SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA
OBČINE DOMŽALE ZA OBDOBJE 1986 - 2000,
DOPOLNJENEGA 1988 IN DRUŽBENEGA PLANA
OBČINE DOMŽALE ZA OBDOBJE 1986 - 1990,
ZA OBMOČJE OBČINE MENGEŠ,
DOPOLNITEV 1999**

UZ MENGEŠ

NAMENSKA RABA PROSTORA IN NAČINI UREJANJA

LEGENDA:

 MEJA URBANISTIČNE ZASNOVE:

NAMENSKA RABA PROSTORA:

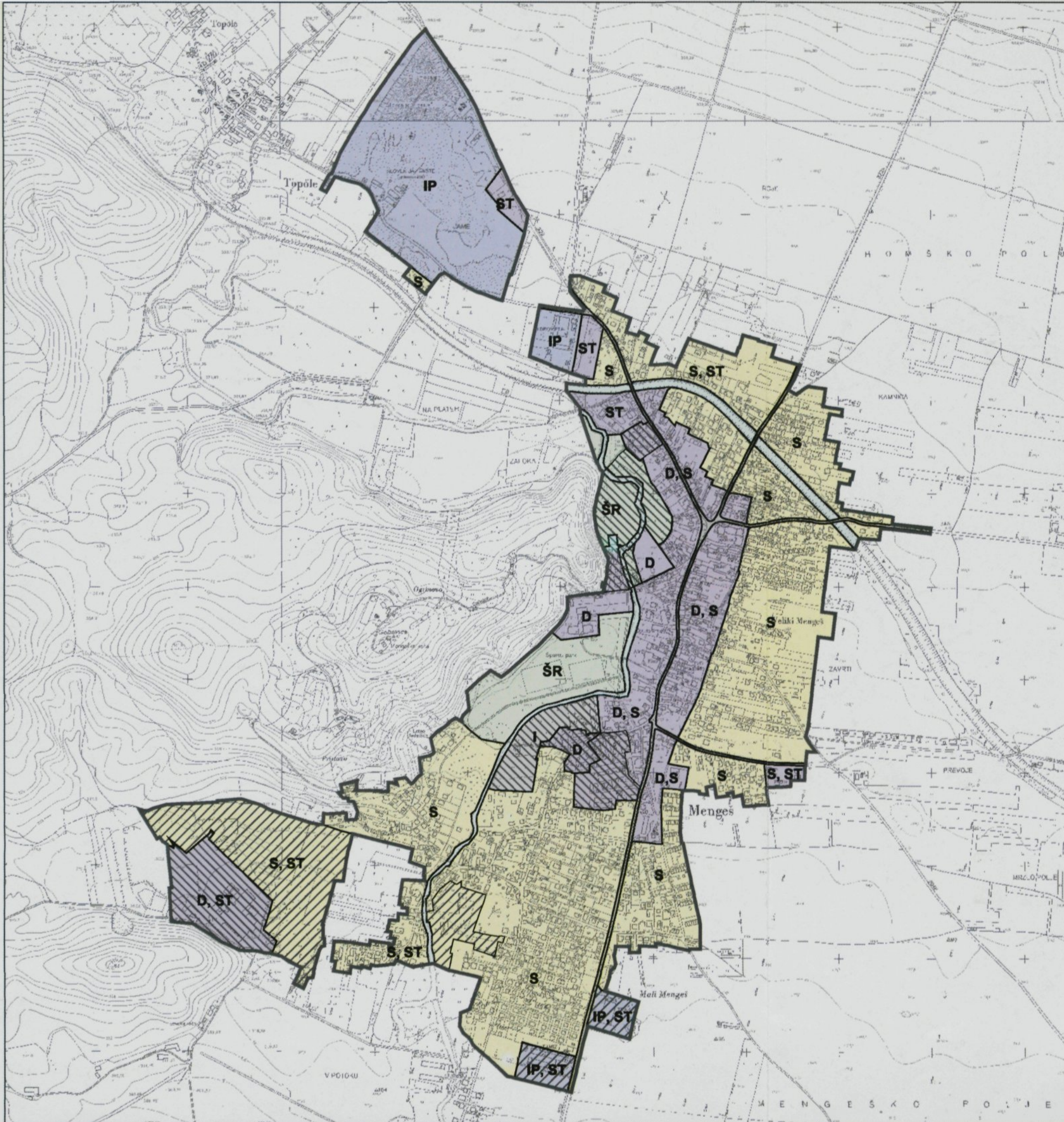
- OBMOČJA ZA STANOVANJA
- OBMOČJA POSLOVNIH, STORITVENIH
IN DRUŽBENIH DEJAVNOSTI
- OBMOČJA PROIZVODNIH IN SERVISNIH
DEJAVNOSTI
- OBMOČJA ZA PROMET IN ZVEZE
- OBMOČJA VEČJIH KOMUNALNIH OBJEKTOV
- OBMOČJA ZA ŠPORT IN REKREACIJO
- VODOTOK

OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ:

- S OBMOČJA ZA STANOVANJA
- D OBMOČJA ZA DRUŽBENE, OSKRBE
IN STORITVENE DEJAVNOSTI
- ST OBMOČJA STORITVENIH DEJAVNOSTI
- IP OBMOČJA ZA PROIZVODNE DEJAVNOSTI
- ŠR OBMOČJA ZA ŠPORT IN REKREACIJO
TER DRUGE ZELENE POVRŠINE
- I OBMOČJA VEČJIH POVRŠIN
INFRASTRUKTURNIH
OBJEKTOV IN NAPRAV

NAČINI UREJANJA S PIN:

- LOKACIJSKI NAČRT
- UREDITVENI NAČRT
- ZAZIDALNI NAČRT
- PROSTORSKI UREDITVENI POGOJI

PROSTI ČAS, SE GA KDAJ BOJIMO?

Čarobna beseda, ki pomeni, da lahko počnemo tisto, kar delamo najraje. Čeprav beseda čas ni vedno dobrodošla. Imeti čas, imeti dovolj časa, vprašanje, ki ne da vedno dobre odgovora. Nekateri ljudje nimajo nikoli časa, kaj šele prostega časa. Mogoče je zanje čas, ki bi ga namenili sebi, nepomemben, nepotreben, nadležen. Zakaj? Smo že kdaj pomislili, da se sami sebe bojimo, da ne vemo, kaj bi počeli, če bi se morali ukvarjati sami s seboj. Bi ugotovili, da si nismo všeč in zato od besede prosti čas bežimo?

Ljudje, ki imamo družino, moža ali ženo, otroke, imamo najverjetneje besedo prosti čas neizmerno radi. Tudi naši otroci so veseli našega prostega časa, saj vedo, da bomo takrat počeli nekaj takega, da bodo tudi oni lahko sodelovali. Človek je v svojem razvoju vedno nekaj odkrival, raziskoval, se odkritja razveselil ali pa se je ob njem "opekel". V davnih časih prostega časa kar ni bilo, saj je delo za preživetje zapolnilo ves dan. Stroji za pomoč pri opravljanju različnih del so bili tako preprosti, da so pri njihovi uporabi že lahko sodelovali tudi odrasčajoči otroci. Čas, ki so ga ljudje takrat porabili, da so prešli določene razdalje, je bil neprimerno daljši, da so opravili naročeno delo, hkrati pa sta ti dve komponenti onemogočali ljudem tudi medsebojno prijetno druženje.

Novi energenti in stroji so opravili svoje. Ljudem so zagotovili možnost koriščenja prostega časa. Vsak posameznik ga koristi po svoji želji. Tu pa

se lahko vprašamo. "Ali res samo po svoji želji ali pa nezavedno izkoriščamo svoj prosti čas tako, kot so nas tega v našem otroštvu naučili izkoriščati naši starši." Ste se že kdaj, spoštovani bralci in bralke, vprašali, zakaj se ukvarjate s planinarjenjem, nogometom, kolesarjenjem, branjem, plesom, košarko, orodno telovadbo, atletiko, tenisom, plavanjem, peko dobrih piškotov, pletenjem. Če se še niste, se mogoče boste, ko boste prebrali moje misli, ki vas bodo popeljale v vaše otroštvo, k vašim staršem in njihovemu načinu preživljanja prostega časa, počitnic, skratka k preživljanju veselih uric.

Rada hodim po gozdu, pašniku, lepih planinskih poteh, ne preveč zahtevnih, ker nimam več toliko kondicije, kot sem jo imela takrat, ko sem "male šolarje" ob vsakem vremenu najmaj za eno uro peljala prav vsak dan v gozd. Kakšna sreča, če imaš službo ob gozdu! Opazovali smo naravo, jo poslušali, jo dihali in živeli z njo. Zakaj sem to lahko počela? Verjetno zato, ker me je z lepoto narave napolnila že moja mama, ko sem bila še čisto majhna. Vedno ji je uspelo, da smo načrtan cilj peš izleta dosegli, kako je to naredila, ne vem. Vem samo, da si tudi sedaj postavljam take cilje, ki me zanimajo. Zakaj je izbrala hojo? Prav gotovo zato, da je imela v tistem času čas, da se je z menoj in bratom pogovarjala, nama pripovedovala zgodbe iz svojega otroštva, o psu Doganu, ki je znal jesti kruh tako, da ga je držal s prednjima tacama, pa še kakšna zanimivost bi se našla. Zakaj radi hodijo tudi moji vnuki? Nikoli se ne kujajo, zakaj gremo

peš; vedo, da se takrat držimo za roke, se grejemo in pogovarjamo. Za tako preživljanje prostega časa ni potrebno imeti veliko denarja, treba pa je imeti voljo, ljubezen in čas. Otroci nam zrastejo, iz vrtca odidejo v šolo in naprej v življenje. Če bodo vedeli, da smo imeli čas zanje že v njihovi rosnosti, se bodo k nam obračali tudi, ko bodo v različnih življenjskih stiskah, ne bodo iskali pomoči v alkoholu in drugih drogah, v svojo družino bodo prenašali pozitiven vzorec preživljanja prostega časa. Lepo je tudi, če otroka vključimo v kakšno drugo prostočasno dejavnost in ga pri tem spremljamo, ga spodbujamo, sodelujemo s strokovnjakom, če je potrebno. S takim načinom sobivanja z našim otrokom bo otrok imel občutek varnosti in zaželenosti, pridnosti in dober učni uspeh ne bosta izostala.

Prav je, da se tudi širša družbena skupnost ukvarja z mislijo o kvalitetnem preživljanju prostega časa prebivalcev, dober zgled staršev pa je otroku tisto zrcalo, ki ga zvabi na pot, ki zagotavlja kvaliteto življenja tudi v njegovi prihodnosti, vrtci in različne šole ter društva pa so tu lahko otrokovi in družinski strokovni pomočniki.

M. Kavka

OBČINSKIM SVETOM
ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Predlog za sodelovanje v akciji Stopite iz teme

Pešci so med najbolj ogroženimi skupinami udeležencev v prometu. Pogosto so žrtve zaradi neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil, vendar ne smemo zanemariti nesreč, ki se zgodijo zaradi napak ali neustreznega ravnanja pešcev. Zlasti starejši so vse pogostejše žrtve prometnih nesreč zaradi napak ali kršitev predpisov, ki jih povzročajo sami. Od leta 1980 je na naših cestah umrlo kar 2064 pešcev, kar je 22,2 odstotkov vseh mrtvih oziroma drugače – skoraj vsaka četrta smrtna žrtev je pešec.

Leto	Skupno. št. mrtvih v prom. nesrečah	Št. mrtvih pešcev	% mrtvih pešcev
1980	558	145	26,0
1981	565	142	25,1
1982	569	157	27,6
1983	527	148	28,1
1984	492	119	24,2
1985	464	112	24,1
1986	504	106	21,0
1987	558	140	25,1
1988	551	117	21,3
1989	554	103	18,6
1990	517	108	20,9
1991	462	89	19,3
1992	492	117	23,8
1993	493	111	22,5
1994	505	99	19,6
1995	415	83	20,0
1996	389	62	15,9
1997	355	52	14,6
1998	310	54	17,4
Skupaj:	9280	2064	22,2

V letu 1997 se je število mrtvih pešcev zmanjšalo in je bilo najnižje v zadnjih 25 letih, v letu 1998 pa je ostalo kljub

siceršnjem zmanjšanju števila mrtvih praktično enako. Rezultati ureditve pločnikov v naseljih, prehodov za pešce, omejitev hitrosti, osvetlitev prehodov za pešce in rezultati preventivnih in vzgojnih akcij, ukrepov policije in drugih prizadevanj, ki potekajo v Sloveniji, se kažejo tudi v zmanjšanju števila mrtvih pešcev, med katerimi je bilo v letu 1970 kar 224 žrtev, v letu 1997 pa 52 oziroma v letu 1998 54. Še vedno pa je to daleč od zelenega cilja, da bi se še bolj zmanjšalo število mrtvih v prometu, še posebej pri najšibkejših udeležencih. Med pešči so zlasti ogroženi starejši od 65 let, med katerimi je bistveno več smrtnih žrtev, kot med drugimi starostnimi skupinami.

V zadnjih štirih letih je bilo kar 42,2 odstotka pešcev, ki so izgubili življenje zaradi posledic prometnih nesreč, starejših od 65 let. Med vsemi prebivalci Slovenije pa je starejših od 65 let le nekaj nad 13 odstotkov, kar kaže na veliko ogroženost te starostne skupine. Starejši pešci so pogoste žrtve nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov in svojih napak. V naseljih povzročijo pešči 29 % nesreč s smrtnim izidom, izven naselij pa 38 %. Večina nesreč, ki jih povzročijo starejši s svojimi napakami, so posledica slabšanja psihofizičnih sposobnosti (ožanje vidnega polja, problemi s kratkotrajnim spominom, slabšanje sposobnosti za oceno hitrosti in oddeljenosti vozil), neustrezne barve oblačil, neuporabe odsojnih izdelkov. Do mnogih nesreč, ki jih povzročijo starejši pešči v naseljih, pride zaradi alkoholisiranosti pešča.

Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu

AKCIJA STOPIMO IZ TEME

V okviru letošnje akcije Stopimo iz teme, katere pobudnik je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, je tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Mengeš organiziral nekaj akcij na to temo, da bi zmanjšali število nesreč pešcev vseh starosti v prometu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je organiziral obisk v ustanovah, kot so Ince in Dom počitka v Mengšu na temo vidnosti pešcev. V osnovi šoli v Mengšu je organiziral akcije, s katerimi bodo učenci vidnejši. Na to temo je skupaj z Osnovno šolo Mengeš organiziral pisanje prostih spisov učencev od 3. do 8. razredov na temo Stopimo iz teme in nasploh o prometni varnosti. Možno je tudi likovno izražanje učencev na to temo.

Ker je predlog o sodelovanju v akciji Stopimo iz teme zanimiv širšemu krogu bralcev, ga objavljamo.

*Predsednik Sveta za preventivo in
vzgojo v cestnem prometu
Srečko Hribar*

Med poškodovanimi pešči pa je v letih 1991-1997 najbolj ogrožena starostna skupina osnovnošolskih otrok. Otroci so torej zelo pogosto udeleženi v nesrečah in poškodbah.

V predlogu nacionalnega programa varnosti cestnega prometa je zato za doseg večje varnosti pešcev opredeljen minimalni cilj:

Zmanjšanje števila mrtvih pešcev za najmanj 50% glede na leto 1995, to je največ 41 mrtvih pešcev v letu 2003 in nič mrtvih otrok – pešcev. Ne glede na to, da program še ni sprejet, je potrebno za varnost pešcev, zlasti otrok in najstarejših, načrto delati naprej.

V prometu je nadvse pomembno, da se različni udeleženci med seboj dobro vidijo in z jasnimi znaki napovedo svojo namero. Nadvse pomembna je dobra vidnost vsakega udeleženca, saj je manj možnosti, da bi ga drugi spregledali. Prav zaradi slabe vidnosti starejših pešcev se je v zadnjih dveh letih zgodila vrsta nesreč, ki bi jih lahko učinkovito preprečili. Starejši so običajno oblečeni v temna oblačila (pogosto celo v črna), ne uporabljajo kresničk ali drugih izdelkov z odsojnimi lastnostmi in jih vozniki bistveno kasneje opazijo.

Voznik opazi pešca s kresničko že na razdalji 136 m, svetlo oblečenega pešca na razdalji 36 m, temno oblečenega pešca pa šele na razdalji 26 m. Avto se lahko pri hitrosti 50 km/h ustavi šele po 30 m, kar je že preveč, da bi lahko voznik še ustavil in preprečil nesrečo, če opazi temno oblečenega pešca tik pred vozilom. Starejši pogosto ne upoštevajo temeljnega pravila, da morajo na cestah, kjer ni pločnikov, hoditi po levi strani ceste, da vidijo vozilo, ki jim prihaja nasproti. Le tako se lahko pešec pravočasno umakne in prepreči napako voznika, tudi če ga ta spregleda.

Da bi otroke in starejše opozorili na napake, ki jih delajo najpogosteje, smo skupaj s sodelavci Ministrstva za šolstvo in šport, Zavoda RS za šolstvo in Ministrstva za notranje zadeve zasnovali posebno akcijo Stopite iz teme. Z akcijami smo začeli v tednu prometne varnosti, v letu 1999 od 4. do 10. oktobra, saj se takrat začne izredno hitro krajšati svetli del dneva in je uporaba kresničk in drugih odsojnih materialov že nujna.

Akcija je zasnovana v več smereh:

1. Akcije v šolah.

• Kresnička in odsojni materiali za prvošolce. Z akcijo želimo zagotoviti, da učenci sprejmejo kresničko in druge odsojne izdelke kot nujen predpogoj za varno

sodelovanje v prometu. Otroci, ki natančno vedo, kaj pomeni kresnička z vidika varnosti in kako jih varuje, jo bodo sprejeli in uporabljali.

• Razglednica Stopimo iz teme je akcija, ki je namenjena tretješolcem, saj imajo v učnem programu pisanje sporočil. Z razglednico, ki opozarja na uporabo kresničk, zagotovimo, da v tretjem razredu v šoli ponovijo vse, kar naj bi učenci vedeli o kresnički, se o tem pogovarjajo s starši in pošljejo sporočilo svojim dedkom in babicam, ki so najbolj ogrožena starostna skupina. Razglednice bo izdal naš svet in jih bomo brezplačno, skupaj s plačano poštnino, zagotovili v nakladi 50.000 izvodov, kar pomeni dve razglednici za vsakega učenca. Poleg razglednice bomo izdali tudi plakat Stopimo iz teme, ki ga namenimo predvsem šolam in želimo, da bi ga na ustreznem mestu imeli obešenega vse do spomladi.

• V šolskem letu 1999 smo podprli prizadevanje dveh podjetij (Jutranjka Sevnica in Toko Domžale), ki sta svoje izdelke (otroške bunde in šolske torbice) opremili z ustreznimi odsojnimi materiali, ki zagotavljajo večjo vidnost otrok v pogojih slabše vidljivosti.

2. Akcije v lokalnih skupnostih

• Predlagamo, da občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v sodelovanju s policijo pripravijo posebne akcije, v katerih bi s pomočjo lokalnih sredstev

obveščanja opozarjali na nujnost uporabe kresničk in drugih odsojnih materialov (nalepk, trakov), organizirali posebne akcije za starejše občane, z obiski domov starejših občanov in akcijami na terenu.

• Policija bo v skladu s svojim programom dela posvečala v tem času večjo pozornost preventivnemu in represivnemu delu, da bi bili pešci ustrezno opremljeni.

• Tako kot v letu 1998 bomo zagotovili tudi ustrezne odsojne nalepke za opremo izdelkov, ki jih ljudje pogosto uporabljajo (posode za mleko, vozovi...).

• S pomočjo AMZS d.d. smo dobili ponudnika za posebne trakove, ki opravljajo enako vlogo kot kresničke. To so elastični trakovi z odsojnimi materiali, ki jih lahko namesti pešec na roko ali kam drugam in so zlasti primerni za starejše, ki jih moti, da kresnička niha in se vrti ter se zadeva v noge. Ker nimamo rešenega sistema poslovanja po uveljavitvi DDV (obračunavanja vhodnih davkov pri nadaljnji prodaji) in bi morali plačati DDV dvakrat, vas prosimo, da v primeru, da vas to zanima, trakove kupite neposredno pri uvozniku. Cena traku brez DDV je 550,00 tolarjev. Natančne informacije dobite pri podjetju Signaco, Jemčeva 21 b, 1236 Trzin (tel./fax 061 373 202, GSM 041 698 357).

Predlagamo, da bi se v akcijo Stopimo iz teme v letu 1999 aktivno vključil tudi vaš svet in bi poleg akcij, ki bodo potekale na šolah in ki jih bo izvajala policija, pripravili tudi posebne akcije.

I Z P R E T E K L O S T I

Ogrinova ali po domače Templavova kapelica

Sanacijska dela na Ogrinovi kapelici na Gobavici bodo potekala še ves oktober. Bila je v zelo slabem stanju, ker ni imela ustreznih temeljev in je bila skoraj za 10 cm nagnjena in razpokana. Na podlagi opisa nekdanjega videza kapelice, kot sta povedali Tončka Hren in Zinka Tomžin ter na podlagi sondažnih raziskav Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja, sta načrte za obnovo izdelala Rok Benda in Miha Skok, absolventa Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Podrobnejši zapis bomo opravili po zaključku del.

Za Muzej Mengeš Janez Škriep

MUZEJ

MENGEŠ

Odkrit nov Jelovškov avtoportret?

*"... Kje so torej brezštevilni
umetnostni zgodovinarji in kaj delajo?..."*

(Vinko Železnikar)

Največji baročni slikar na Slovenskem, Mengšan Franc Jelovšek, je še neraziskan. Že leta 1992 smo dali pobudo, da slovenska umetnostnozgodovinska stroka Jelovška vključi v nacionalni program. Pobudo so z navdušenjem sprejeli v Narodni galeriji Slovenije, kot se za Jelovška spodobi. Predlagali smo večletni program, po katerem naj bi več avtorjev obdelalo celoten znan in morda tudi še neznan Jelovškov opus. Pri tem smo mislili na Jelovška kot Mengšana, kot uglednega ljubljanskega meščana, kot mojstra grafike, mojstra izdelave kulis za različne pomembne prireditve, arhitekta in oblikovalca notranje opreme cerkva in morda tudi gradov in meščanskih hiš, kot slikarja in freskanta, kjer v mojstrstvu iluzionizma z matematično dovršenostjo potencira ali celo ustvarja fantastično arhitekturo v širino in globino, predvsem pa tudi v višino prostora do neba in do nebes!

V tem slovenskem nacionalnem projektu smo mislili na Franca Jelovška tudi kot mojstra instalacije, kot pravi akademski slikar Vinko Železnikar. Jelovšek namreč ne poslikava le platna in lesa, pač pa izdelava načrte za oltarje, kipe, prižnico in morda tudi drugo opremo cerkva, kar pa po njegovih načrtih izdelajo drugi. Njegovo obširno delo bi zaslužilo poglobljeno raziskavo, ki naj bi pripeljala do simpozija o njem in njegovem sinu Andreju, ki je bil tudi odličen baročni slikar (cerkev sv. Katarine v Zagrebu z avtoportretom in podpisom).

V program smo zajeli postopno restavriranje vseh Jelovškovih del, kar seveda vključuje tudi dobršen del sanacije med številnimi cerkvenimi objekti tudi gradove, med katerimi je tudi Jabeljski grad. Posebno v grajskih objektih so freske zelo poškodovane in jih je potrebno nemudoma sanirati. Predvideli smo več razstav o Jelovšku v Galeriji Mežnariji in osrednjo slovesnost ob 300. obletnici njegovega rojstva leta 2000. Osrednje dejanje bi naj gotovo bila razstava v Narodni galeriji Slovenije, katalog ob razstavi in monografija o Jelovšku, ki naj bi bila rezultat predhodnega simpozija. Ker je Jelovšek ustvarjal tako rekoč po vsej Sloveniji, bi veljalo oblikovati vodič po Jelovškovih poteh, kar bi predstavljalo svojevrsten način uveljavljanja slovenske kulturne dediščine.

Tako smelo zastavljen projekt bi ne pokazal le veličine naše kulturne dediščine, pač pa tudi veličino tistih, ki bi se ga lotili in uresničili. Žal je trenuten žar v Narodni galeriji ugasnil. Do uresničitve programa ni prišlo. Edinstvena priložnost je zapravljen, delo bo pa vseeno treba opraviti. Kdo ga bo? Verjetno ni bilo težko postaviti Dürerja, težko bo postaviti Jelovška.

Upravičeno se torej sprašujemo na pragu 300. obletnice rojstva Franca Jelovška, ali je slovenska kulturna politika in stroka že dorasla temu projektu?

Pobude še naprej prihajajo iz Mengša. Od leta 1992 do danes je bilo ustanovljeno Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš, odkrili smo spominsko ploščo z Jelovškovo upodobitvijo na mestu, kjer je stala njegova rojstna hiša – stara mengeška Mežnarija nasproti cerkve sv. Mihaela. Ustanovili smo Galerijo Mežnarijo, postavili smo razstavo fotografij fresk z gradu Jablje, postavili smo razstavo večidel ohranjenih Jelovškovih slik na platnu in lesu, postavili smo razstavo njegovih avtoportretov, razstavo oblačil iz 18. stoletja, ki so bila narejena po upodobitvah na Jelovškovih freskah na Sladki gori. Letos pa smo organizirali predavanja akademskega slikarja Vinka Železnikarja, ki je pri tem, ko je svoji hčeri pomagal pri seminarski nalogi o Francu Jelovšku, odkril in spoznal veličino baroka, ki v svojem času zajame vse sloje ljudi, kar se odraža v videzu kmečkih in mestnih hiš in njihovi opremi, do poslikav in oprem cerkva in gradov. V tem kontekstu pa seveda tudi genialnost Jelovška, ki dosega svoj vrh kot iluzionist, pa tudi kot portretist. Kdo so portretiranci na njegovih freskah in portreta, ki ju tu vidimo, ali nista izredna in ali ni osrednja figura slikarjev avtoportret?

Ob tvojem rojstem dnevu in godu, 4. oktobra se klanjamo tebi in tvojemu geniju, France Jelovšek.

Janez Škrlep

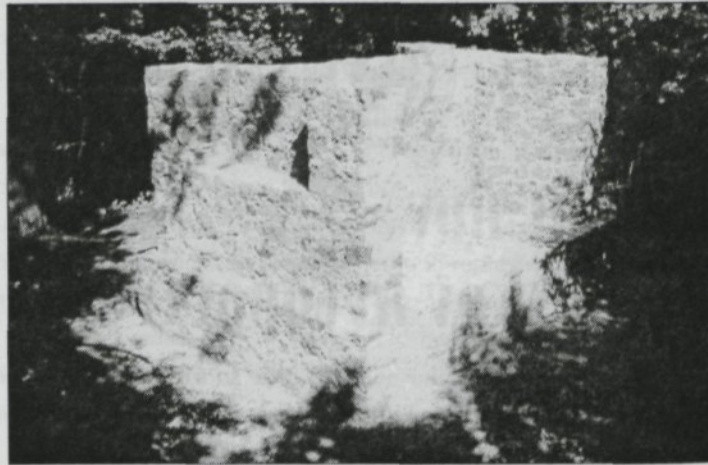
Prva faza obnove Starega gradu na Gobavici

Večidel razvalin Starega gradu sta prekrili zemlja in grmovje, tako da nestrokovnjakom grad s številnimi objekti ni več viden. Le na skrajnem vzhodnem obronku hriba štrli na živo skalo oprt zid. Zid je bil do nedavna že zaraščen in vedno manj in manj ga je bilo. To je zidovje grajske kapele sv. Lovrenca.

Ne da bi tako načrtovali, smo ravno na god sv. Lovrenca, 11. avgusta letos, po dolгих pripravih začeli z obnovo. Čiščenje delno ohranjenega zidovja, predvsem pa odstranjevanje do 30 cm ruševinskega sloja, smo opravili natančno in po arheološki metodi. Našli smo številne kose skrilja, s katerim je bilo nekoč pokrito ostrešje kapele, žeblje, koščke

Stanje pred sanacijo.

Po obnovitvenih delih.

poslikanega ometa, kose svetlo rjave in rdeče opeke in en kos zeleno glazirane keramike.

Izkop do žive skale v območju do enega metra od zidov, nam je razkril natančne sledove temeljev delno še ohranjenega zidu, ki je obdajal skalnat vrh in ga izravnaval v pravokotnik dimenzij 4,90 x 4,3,40 m. Ta pravokotnik predstavlja temelj nadgrajenega objekta. Najvišji ohranjeni del tega zidu je sovpadal z višino žive skale, na kateri stoji zidovje kapele v stilizirani obliki dvojnega ipsilona. Na podlagi skromno ohranjenega jugozahodnega dela zidovja, vsekov v živo skalo ali vidnih sledov malte, smo ugotovili, da je bil jugozahodni del zidovja enak severovzhodnemu, še dokaj ohranjenemu delu. Po temeljitem čiščenju objekta in tal do raščene osnove, smo opravili potrebno fotografsko in risarsko dokumentacijo ter določili nadaljnje sanacijske postopke. Prvi zunanji zid, ki oklepa skalnati vrh, smo nadzidali do najvišje ohranjene višine. Opazili smo, da je bila od te višine dalje nadgrajena kapela. Ohranjena vogala zidov na severni in vzhodni strani sta omogočala, da se najprej rekonstruira severovzhodna fasada. Očitno simetričen tloris pa, da se taka fasada prezrcali na jugozahodno stran in se tako rekonstruira celoten tloris objekta. Ohranjeno krono zidu kapele smo nadzidali do najvišje ohranjene višine. V dozidani del smo vgradili armiranobetonsko vez, ki bo vnaprej preprečevala, da objekt razpade. Vrzeli v srednjem zidu, ki je nastala verjetno zaradi preperle podlage, smo zazidali. Površino med zidovjem kapele in obodnim zidom, ki predstavlja temelje, pa izravnali. Mejo med starim zidom in nadgrajenim smo označili z zaobljenimi kamni, fuge zidovja pa zapolnili z betonsko malto. Za sanacijo grajske kapelice sv. Lovrenca smo uporabili skale iz razvalin stare Emone, deloma pa tudi skale iz ruševinskega sloja gradu.

Sanacija predstavlja ponovno vzpostavitev monumentalnosti starega menceškega gradu na Gobavici.

Na podlagi dokumentacije, novih ugotovitev in arheoloških raziskav, bo potrebno izdelati idejno skico rekonstrukcije

objekta, z variantami prekritja, ki pa ne bo smelo zmanjšati ugotovljene monumentalnosti. Potrebno bo nadaljevati raziskavo tlorisov gradu, tako v tem kot tudi v centralnem grajskem območju, z razkritjem in osvetlitvijo vsaj dela gradu na Gobavici, ki je kot krona nad Mengeškim poljem. Več kot en tolar je to vredno in več kot dva nam bo koristilo.

Zahvaljujemo se Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja in gospodu Milanu Sagadinu za sodelovanje in strokovni nadzor. Prvo fazo sanacije Starega gradu je omogočila Občina Mengeš.

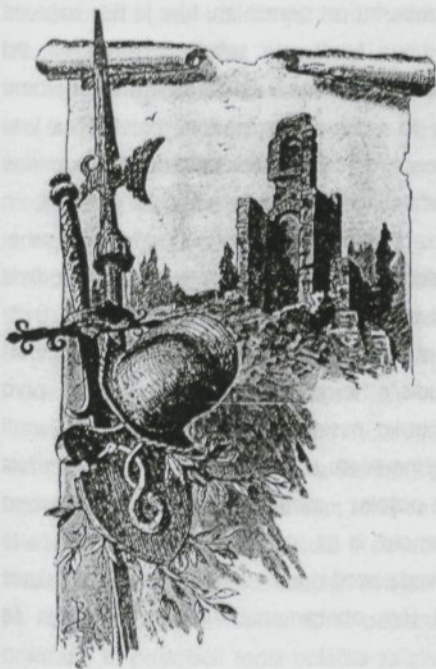
Janez Škrlep

Mengeški Stari grad - legenda ali le zastrta resničnost?

"Vsak kraj ima svojo zgodovino, nima pa vsak tudi svoje legende."

Ure in ure smo kot otroci preživeli na menceškem hribu, na Gobavici, na Starem gradu. Vse, česar nismo izvedeli o Starem gradu doma (v šoli so nam o tem povedali le bore malo), smo otroci v medsebojnih pogovorih s svojo bujno domišljijo podoživljali tam gori ali v podzemnih rovih ali na komaj še ohranjenem grajskem obzidju. Legendi, ki ju je zapisal Janez Trdina o vitezu Mengu in o grajski hčeri, ki je, kot pravi zgodba, sebe s silnimi Turki vred vrgla v zrak (v grajsko shrambo s smodnikom je vrgla gorečo baklo in s tem rešila Mengeš pred turškim nasiljem), vse to je živelo v naših srcih. Grad smo poznali. Hrib za nas ni bil poraščen, tako kot do konca prejšnjega stoletja v resnici ni bil. Vse poti na grad so nam bile znane. Vedeli smo za glavni in za številne stranske vhode, vedeli za skrivne rove, za obrambne stolpe; lahko je bilo skriti se in načrtovati najprijetnejše stvari, pa tudi številne vojne ali le občasne bitke. Obrambni okopi in jarki – jasna stvar, da so morali biti, in še vedno so! Prepričan sem, da dobršnega dela

gotovo zelo pomembne mengeške zgodovine ne poznamo. Bogata materialna kultura preteklih obdobij je uničena ali k sreči skrita pod sloji zemlje. Ljudje smo kot na lestvi preveč zazrti v klin, za katerega se držimo in premalo v tistega, na katerem stojimo. Naša zgodovina, naša kulturna dediščina je naša podlaga, naša podstat, je utemeljenost našega naroda v tem prostoru. Ali bomo to našo dediščino odložili med kosovne odpadke, jo bomo porušili ali pa bomo barantali z njo?

Risal J Ladislav Beneš v 2. pol. 19. stoletja.

Muzej Mengeš z vso odgovornostjo skrbi za kulturno dediščino. Zahvaljujemo se vsem, ki nam posredujete neznanost ali pa tudi velike dragocenosti naše kulturne preteklosti v trajno hrambo. Zahvaljujemo se že sedaj tudi v imenu bodočih rodov.

Ja, Mengeš ima legendo in ta je v pesniški obliki zapisana zgodovina Mengša, kot je, če smemo primerjati, tudi zgodovina Troje je zapisana s Homerjevo Iliado.

Janez Škrlep

MUZEJ

MENGŠ

Najden kamniti 'Mengov' portret

20. septembra letos se je pri meni oglasil gospod Milan Tomšič iz Prešernove ulice 17 iz Mengša in ponudil Muzeju Mengeš kamnito glavo, in sicer obrazni del moškega z bogato frizuro, močnimi koničasto oblikovanimi brki in brado. Glava je verjetno del večjega kipa ali reliefa – morda pokrova sarkofaga ali nagrobnika, morda enega prvih mengeških plemenitašev.

Milan Tomšič je to kamnito glavo našel leta 1971 približno 1 meter od tal v severnem zidu, ko je obnavljal domačo hišo. Glava je bila vzdana z obraznim delom v zidu. "Pri pregledovanju ostalih ruševin zidu nisem odkril drugih oblikovanih kosov kamna," se spominja Milan Tomšič.

Še istega dne sem v imenu Muzeja Mengeš s kulturno in umetnostno zgodovinskega gledišča dragoceno najdbo prevzel in od sedaj jo hrani Muzej Mengeš, ki pripravlja strokovno obdelavo in presojo najdbe, ki bo objavljena v enem prihodnjih Mengšanov in strokovni literaturi, vredna pa je takorekoč samostojne razstave.

Zahvaljujem se družini Tomšič, ki je od leta 1971 skrbno varovala kamniti, morda celo Mengov portret, in ker se je odločila, da ga izroči Muzeju Mengeš – torej stroki in javnosti.

Veseli smo, da dosedanje delovanje Muzeja Mengeš tako pomembno in odločilno vpliva na odnos do kulturne dediščine v mengeškem prostoru.

Število darovalcev in zunanjih sodelavcev muzeja se stalno povečuje, zato pa tudi muzejske zbirke, ki niso le zgodovinske od prazgodovine do danes, pač pa oblikujemo tudi zbirke o dejavnostih in osebnostih, ki so zaznamovale naš prostor.

Direktor muzeja, Janez Škrlep

MLAJŠA KAMENA DOBA – NEOLITIK

Mezolitiku je sledilo prazgodovinsko obdobje – mlajša kamena doba ali neolitik. V Evropi traja od 7. do 3. tisočletja pr. Kr., pri nas pa od 6. do konca 5. tisočletja pr. Kr. Značilnosti tega obdobja so poljedelstvo, živinoreja, stalne naselbine, lončarstvo, izmenjava dragocenih predmetov (npr. nekatere vrste školjk, obsidiana – trda, steklu podobna vulkanska kamnina, navadno črne barve, iz njega so izdelovali orodje in nakit) oziroma zametki trgovine. V tem času so imeli pomembo vlogo tudi lov, ribolov in nabiralništvo.

Najstarejše neolitske naselbine v Sloveniji so bile zvečine v jamah in spodmoli. Najbolj

znane so Trhlovca, Mala Triglavca in Podmol pri Kastelcu na divaškem in petrinskem Krasu. Iz tega obdobja poznamo tudi naselbino na prostem pri Serminu pri Kopru. Vse, ki smo jih imenovali, časovno uvrščamo v drugo polovico 6. in v 5. tisočletje pr. Kr.

Pri izkopavanju neolitskih najdišč na Krasu so arheologi našli veliko ostankov grobe lončenine za vsakdanjo rabo, medtem ko so manj številne lepo okrašene primerke uporabljali v posebne, verjetno kulturne namene. Sem spadajo odlomki kulturnih posod – rhytoov, iz Male Triglavce in Sermina. Tudi kameno orodje in živalske kosti nam povedo veliko, predvsem o prehrani in ekonomiji takratnih ljudi. Domneva se, da so živeli na Krasu pastirji, ki so se skupaj z drobnico in živino selili iz kraja v kraj.

V osrednji in vzhodni Sloveniji se je neolitsko obdobje pričelo nekoliko pozeje, in sicer v 5. tisočletju pr. Kr. nekateri strokovnjaki domnevajo, da je mlajšekamenodobni človek prišel na to območje z vzhoda oziroma jugovzhoda in zato najprej poselili vzhodno in jugovzhodno Slovenijo (Prekmurje, Krška kotlina, Bela Krajina). Neolitske najdbe iz Moverne vasi v Beli krajini razkrivajo, da se je ukvarjal s poljedelstvom, lovom in najbrž z živinorejo (za slednjo imamo veliko neposrednih dokazov, saj se kosti zaradi kislosti tal niso ohranile). Neolitski človek je sam izdeloval kakovostno lončenino. Med keramičnimi najdbami so najbolj prepoznavne sklede na nogi, prebarvane z rdečo barvo.

BAKRENA DOBA – ENEOLITIK

Bakrena doba ali eneolitik je prazgodovinsko obdobje, v katerem prvič zasledimo izdelke iz bakra in ki traja do začetka uporabe brona, to je časovno od 5. do konca 3. tisočletja pr. Kr.

V primerjavi z neolitsko poselitvijo Slovenije je eneolitska bolj poznana. To lahko rečemo predvsem za vzhodno Slovenijo, Dolenjsko in Gorenjsko. V zgodnjem eneolitiku nastanejo številne višinske, naravno zavarovane naselbine in tudi nižiske na naravno zavarovanih krajih ob rekah; ena takšnih je bila najbrž pri Dragomlju. Naslednji naselbinski tip, ki se pri nas pojavi šele v eneolitiku, so kolišča. Pozamo jih z Ljubljanskega barja, denimo Resnikov prekop, Maharski prekop in Dežmanova kolišča pri Igu.

Pri naštevanju eneolitskih tipov naselbin ne smemo pozabiti na jame, ki so jih še vedno uporabljali za bivališča in ponekod za grobišča – lep primer je Ajdovska jama pri Nemški vasi blizu Krškega. Tam so arheologi našli kostne ostanke 29 ljudi (6 moških, 7 žensk in 16 otrok). Umrle so polagali na jamska tla, za popotnico pa so jim pridali lončene posode in dobrrote, ki so jih uživali za življenja ter okrasne predmete.

Eneolitsko gospodarstvo je še vedno slonelo na poljedelstvu, živinoreji, ribolovu, lovu in nabiralištvu.

V bakreni dobi so izdelovali lončeno posodje. Na začetku eneolitika je bilo po obliki in marsikdaj tudi po okrasu podobno zgodnejši neolitski lončenini. Za pozno bakreno dobo pa je značilna temna, z vrezi bogato okrašena belo inkrustirana keramika, čisto zastopana v koliščarskih naselbinah na Ljubljanskem barju.

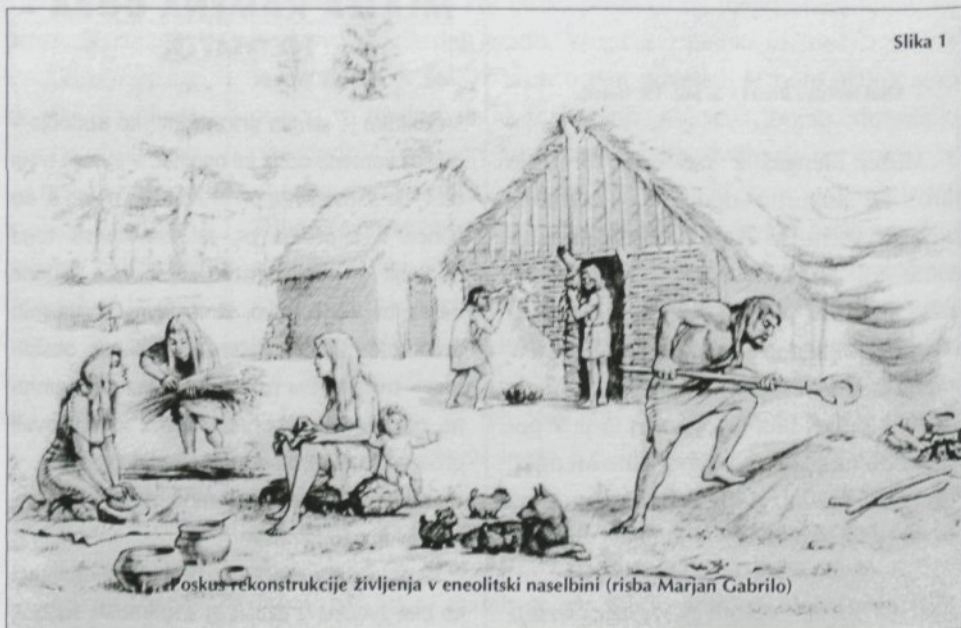
Naslednja eneolitska začilnost, ki je dala obdobju ime "bakrena doba", je začetek uporabe bakrenih predmetov. Po najnovejših ugotovitvah naj bi se to pri nas zgodilo proti koncu 5. tisočletja pr. Kr., ko so, kot domnevamo, predvsem Štajersko, Dolenjsko in Gorenjsko poselili iskalci bakrove rude. Na ozemlju današnje Slovenije so si postavljali naselbine na dominantnih, običajno naravno zavarovanih krajih. Domnevo potrjujejo najstarejši pri nas najdeni bakreni predmeti s konca 5. in začetka 4. tisočletja pr. Kr. Večinoma gre za bakrene sekire – podobne so izdelovali tudi na območjih vzhodno od tod.

Če je omenjena hipoteza o prihodu iskalcev bakra dokaj verjetna, nam najdba odlomka tališne posode z Maharskega prekopa z ohranjeno sledjo bakra dokazuje, da so na ozemlju današnje Slovenije ulivali kovinske predmete že najkasneje od sredine 4. tisočletja pr. Kr. Za Dežmanova kolišča, ki so iz 3. tisočletja pr. Kr., pa se tako ali tako predvideva, da so bila najpomembnejše metalurško središče v jugovzhodnih Alpah v poznem eneolitiku.

MLAJŠA KAMENA DOBA – EOLITIK IN BAKRENA DOBA – ENEOLITIK NA PODROČJU MENGEŠKEGA POLJA

Šele ob koncu 5. tisočletja pr. Kr. so po dosedajem védeju in poznavanju arheoloških najdb, obstajale tri višinske naselbie, ki so bile naravno zavarovane z dveh ali celo treh strani: Kriški grad, Homec in naselbia nad Spodnjim Dobenom. Najditelji so bili prizadevni ljubiteljski arheologi Miran Bremšak, Franci Stele in Tone Cevc, etnolog po poklicu. Četrto višinsko naselbino bi verjetno našli v Šumberku pri Domžalah, kjer je bila najdena kamena kladivasta sekira iz serpentina. Pri lomljenju kamna v tamkajšnjem kamnolomu pa so v ilovnatem podoru naleteli na kremenčevo strgalo, dva kosa tarilnih kamnov za žrmlje in živalske zobe.

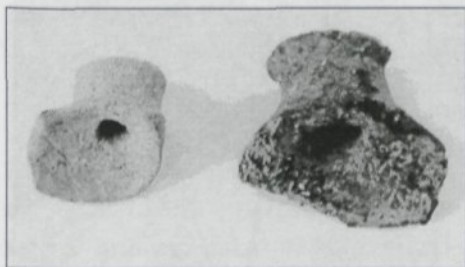
Leta 1997 so arheologi z Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani odkrili pri izkopavanju v Dragomlju naselbiske strukture in najdbe iz obdobja 4800-3800 pr. Kr. najdišče je pomembno, ker gre za prvo nižinsko naselbino na tem območju. Zaradi bližine Pšate lahko domnevamo, da je ležala ob potoku – mogoče na kakšnem jezičastem pomolu, ki ga je ustvaril v pradavnini. To je seveda zgolj domneva in prihodnje raziskave na tem obetavnem najdišču jo morajo še

Poskus rekonstrukcije življenja v eneolitski naselbini (risba Marjan Gabrilo)

Slika 1

IZ PRETEKLOSTI

1. Keramiči zajemalki (N0000228)

dol.: 3,1 cm, pr.t.: 2,2 x 1,8 cm

dol.: 4,3 cm, pr.t.: 2,7 x 3,1 cm

Kriški grad 1998 • Čas. opredelitev: 5.-4. tis. pr.Kr.

Hrani: France Stele

Foto: Peter Škrlep

potrditi ali ovreči. Analogije, če naštejemo Puisti Gradec in Moverno vas v Beli krajini ter Drulovko pri Kranju itd., to domevo vsekakor izkazujejo za upravičeno.

Izhajajoč iz materialnih ostankov, so bile vse štiri naselbine kratkotrajne in so živele nekako ob kocu 5. tisočletja pr.Kr., okvirno med letoma 4300 in 3700 pr.Kr. Med najdbami je treba poudariti glinene zajemalke s prav posebno lepimi primerki s Kriškega gradu (št.1), odlomke lončenine, ki je včasih okrašena z žlebljenimi linijami, s Homškega hriba, najde se tudi rdeče pobarvano posodje.

Kamnito orodje je zastopano s tarilnimi kamni s Homca in iz kamnoloma Šumberk pri Domžalah. Z njimi so delali moko, torej so se takratni prebivalci preživljali tudi s poljedelstvom. Najdbe puščičnih in suličnih osti (št. 2) pa kažejo na lov, s katerim so si popestrili prehrano in priskrbeli topla oblačila za zimo (sl. 1).

V eneolitško obdobje spadajo tudi kamene sekire, najdene v Dragomlju, Trzinu in Šumberku pri Domžalah ter na neznanih lokacijah v okolici Mengša (št.3). Ploščate in kladivaste kamene sekire se pojavljajo že na eolitskih najdiščih s trajanjem do bronzaste dobe. Analize kladivastih sekir z Ljubljanskega barja so pokazale, da so jih uporabljali pri vsakodnevnih opravilih, za sečnjo lesa, le en primer naj bi bil t.i. bojna sekira. Zanimiva je tudi naslednja teorija o kamenih sekirah in drugem težkem kamenem orodju, namreč da so sekire, dleta in kladiva uporabljali za kopanje rude s kovinskimi minerali in za dejavnosti, ki so bile s tem delom povezane.

Anton Velušček

ŠPORT

Ponovno srečanje med Loko in Ivančno Gorico v malem nogometu

■ 4. septembra smo bili Ločani povabljeni v Ivančno Gorico na že tradicionalno srečanje med ekipama Bomax – Ivančna Gorica in C.M.T. Loka. V dosedanjih srečanjih so bili boljši Dolenjci in vodijo skupno z 2:1.

Tekmo smo igrali na možnem igrišču drugoligaša iz Ivančne Gorice. Po krajši

zamudi zaradi okvare na našem kombiju med potjo se je tekma začela, in to v silovitem tempu. Pozabili smo na naše prijateljstvo in na žalost domačih navijačev smo prvi povedli. Toda žoga je okrogla in kaj kmalu je tudi naš vratar Franci Stopar pobral žogo iz svojih vrat. Tekma je bila vseskozi zelo napeta, toda na koncu je le prišla do izraza boljša pripravljenost Dolenjcev in zmagali so z 8:4. Strelca za C.M.T. Loka sta bila Anžlovar 3 in "Bili" 1 gol.

Po tekmi smo bili rahlo razočarani, vendar pa ne za dolgo, saj so bili z nami glasbeniki Stoparji, ki so poskrbeli za

Stojijo z leve proti desni: Marjan Testen, Matjaž Anžlovar, Gregor Kosec, Primož Jeretina, Miro Pogačar (menedžer). Čepijo: Borut Pišek, Sebastjan Juhant, Franci Stopar in Robert Pogačar. Manjka Robert Jankovič.

enkratno vzdušje in zabavo. Po kočanem srečanju so nas prijatelji iz dolenjske peljali še na polharjenje, kar je bilo za nas nadvse zanimivo.

Naslednje leto bo srečanje zopet v Loka, zato se lahko nadajamo boljšega rezultata, kot je bil tokrat, posebej zato, ker bo že jubilejno peto. Ob koncu naj se še zahvalim vsem sponzorjem, ki so nam omogočili to srečanje: C.M.T. Melodija, Zavarovalnica Triglav, Pivovarna Union, bife Loka in Avtoprevoznitvo Franc Kocijan s.p.

Za ŠD Loka Matjaž Anžlovar

ŠD LOKA

Teniški turnir

ŠD Loka pri Mengšu

16.9.1999 je ŠD Loka organiziralo prvi turnir v tenisu za pokal Loka 99. Turnir je bil enodeven in odigran na teniškem igrišču v Mengšu. Videli smo nekaj lepih in napetih dvobojev. Končni vrstni red:

1. Robert Gorjup	4. Franc Močnik
2. Bojan Polajnar	5. Mirsad Kličič
3. Matjaž Anžlovar	

ŠD Loka: mnogoboj 99

V Loka pri Megšu smo se odločili, da popestrimo dolgočasne poletne mesece, zato je ŠD Loka organiziralo tekmovanje v štirih disciplinah: pikado, ameriški biljard, namizni tenis in biljard na gobico.

Tekmovanje je trajalo dva meseca in pol, vse pa se je dogajalo v bifeju Ilonka. Tekmovanja se je udeležilo 26 tekmovalcev, vsak pa je odigral vse discipline z vsakim.

Vrstni red tekmovanja skupno:

1. Franc Močnik
2. Dušan Planinšek
3. Sebastjan Juhant
4. Matjaž Anžlovar
5. Robert Gorjup
6. Matjaž Pirnat

Tekmovaje smo zaključili 4.9.1999 s piknikom oz. podelitvijo pokalov in nagrad. Obenem pa bi se rad zahvalil vsem sponzorjem, ki so to tekmovanje omogočili: Bife Ilonka, C.M.T. d.o.o., Alu stil Vode Boris s.p., Komo – računovodske storitve, Avtoprevoznitvo Kocijan s.p., Servis Luka s.p. in Rajko Testen.

Matjaž Anžlovar

Rok in Tjaša, priskakala zmage
v državnem merilu

Mengšani bogatejši za tri naslove državnih prvakov

Zadnji dve septembrski soboti, 18. in 25., sta bila spet posebna dneva za naš klub. Samo v teh dveh dneh smo postali bogatejši za tri naslove državnih prvakov v smučarskih skokih za sezono 1999 na skakalnicah s plastično podlago.

Tekmovanja so bila organizirana v skakalnih centrih Mostec, na napravi K-60 metrov, v Velenju, a skakalnici s kritično točko pri 80 m in v Guncijah, kjer se da skočiti približno 35 metrov. Nastopali so fantje in dekleta v več kategorijah: 14, 16 ter 18 let.

V Mostecu po poskusni seriji izgledi za tako velik uspeh niso bili prav optimistični. Rok Benkovič je svoj prvi skok zaključil s padcem. Zaradi doskoka pri 62 metrih, kar je občutna prekoračitev kritične točke, ni mogel obstati na nogah. Zato se je žirija odločila, da za nadaljevanje tekme zniža zaletno mesto. To pa je bila voda na mlin našemu favoritu, saj prav z nizkimi hitrostmi najlažje opravi s konkurenti. In to se je tudi zgodilo. V dveh kategorijah, in to do 14 in 16 let, je z dolgimi in lepimi skoki ter tudi najboljšimi ocenami sodnikov slavil prepričljivi zmagi.

V Velenju je nastopil med osemnajstletniki in med člani. A to ga ni niti najmanj zmedlo. Med mladinci je bil boljši le Primož Zupan-Urh. Med člani pa je pristal na enkratnem 14. mestu. Tako so za njim zaostali prekaljeni asi našega skakalnega športa. Ta dan je prijetno presenetil tudi Luka Mali, saj je v kombinaciji skokov in tekov osvojil svoj najboljši rezultat. Dosegel je 5. mesto v državi. Za tak presenetljiv uspeh je zaslužen tudi naš someščan, direktor biatlonske reprezentance, gospod Janez Vodičar, ki nam stoji ob strani s svojim znanjem in spodbudo.

Da pa bi bila mera polna, je isti dan v Guncijah mlada, a pogumna Tjaša Koželj premagala vse vrstnice in s tem tudi v kategoriji deklic do 14 let zagotovila državni naslov našemu mlademu kolektivu.

Prvo nedeljo v oktobru smo bili zmagovalci vsi člani kluba. Ta dan smo, v sklopu Mihaelovega sejma, organizirali na skoraj naši Gorenji Savi kar nekaj tekmovanj. Najpomembnejša je bila državna tekma za kombinacijo, kjer so nastopili dečki, stari do 14 let. Res, da je zmagal Triglavan Matevž Šparovec, a

Tjaša Koželj z zlato medaljo.

naš Rok Benkovič si je s skoki na 40-m skakalnici pridobil toliko prednosti, da je, čeprav specialist za skoke, postal viceprvak v kombinaciji. Ekipa Mengša v sestavi: Rok, Jernej in Anže pa je dosegla drugo mesto.

Prvič so nastopila tudi dekleta za pokal MIP do 16 let, kjer je našo pogumno Tjašo Koželj prekosila le prekaljena Tanja Volčjak iz Žirovnice. Tjašo pa je dopolnila Sabina Pevc z odličnim 4. mestom.

Štela je tudi tekma za Gorenjsko prvenstvo in Odprto prvenstvo občine Mengeš. Obe tekmi je dobil Rok Benkovič. To nedeljo smo podelili tudi pokale za gorenjskega pokalnega zmagovalca do 14 let, kjer je bil Rok prvi, v kategoriji do 12 let pa sta bila Anže Pevc in Jernej Verbančič četrta in peta.

Vsem, ki nam kakor koli pomagata do teh uspehov, se iskreno zahvaljujemo.

Podrobnosti in slike najdete tudi na internetu, naslov: <http://skakalni-klub-menges.s5.net>

Jože Trplan

Rok s svojimi skoki dokazuje,
da spada že v sam vrh slovenskih skakalcev.

VAŠA POŠTA

Odprto pismo Društvu Mihaelov sejem

7. Mihaelov sejem je zaključen. Vem, da je za takšno prireditev potrebno veliko priprav, tako na organizacijskem kot operativnem področju. Tu bi pohvalil vse člane Društva Mihaelov sejem za uspešno izpeljano prireditev, ki v Mengeš pritege veliko obiskovalcev, še posebej v nedeljo, ko se popoldansko sejmarjenje prične s povorko godb in narodnih noš.

Pri izvedbi povorke ste si žal prislužili veliko črno piko ali drugače povedano Turistično bodečo nežo. V programu je bila povorka najavljena od 15.30 do 16.00 ure. Tudi na Radiu Hit je bilo objavljeno, da bo cesta skozi Mengeš zaprta od 15.30 do 15.50 ure.

Povorka bi se torej morala začeti ob 15.30 uri. Žal smo jo z družino zamudili, ne po svoji krivdi, pač zaradi prezgodnje povorke. Povorko so zamudili tudi mnogi drugi, predvidevam, da zaradi istega razloga. Ko je bila ura 15.30, je bilo povorke konec in policisti so cesto za promet že odprli.

V upanju, da v bodoče ne bo prihajalo do takšnih in podobnih napak, vas lepo pozdravljam in kličem na svidenje na 8. Mihaelovem sejmu.

Rajko Orel

Spostovani gospod župan!

Lepo se vam zahvaljujem za vaš trud in prizadevanje, da je pred našo stavbo urejeno cestišče. Še enkrat hvala v mojem in v imenu moje družine, da znate prisluhniti ljudem in njihovim problemom. Za pomoč se zahvaljujem tudi gospe Marti Kuret.

Želim vam še naprej uspešno vodenje naše občine in vas prav lepo pozdravljam!

Olga Samsa z družino

ŽIVLJENJE V OBČINI

Javna tribuna v Mengšu ZLATA LETA – težave in radosti

Nашa življenjska doba je vse daljša. Zaradi napredka medicine ni bilo še nikoli doslej v človeški zgodovini toliko ljudi starih 60 let in več. V zadnjih petdesetih letih se je življenjska doba povprečnega Zemljana podaljšala za dvajset let in tako bo prihodnje leto na Zemlji 550 milijonov ljudi, starih nad 60 let. A starost ni vedo lepa, saj imajo starejši veliko težav predvsem z zdravjem, s preživljanjem prostega časa in vključevanjem v družbene procese.

Prav v zvezi s starostniki je bila v Mengšu 14. septembra javna tribuna z naslovom "Zlata leta – težave in radosti". Vodila jo je gospa Zora Tomič iz Socialne zbornice Slovenije. Poudarila je, da je letošnje leto starejših potekalo pod geslom "Na poti k družbi za vse starosti". Vsako življenjsko obdobje ima neko vrednost. Samo jesti, piti in jeziti za zobmi držati, danes ne bi smelo več veljati. Starost ni izolirano obdobje, je proces, dialog med generacijami pa ni dovolj razvit.

Gospod Janko Kušar, minister za koordinacijo socialnih resorjev, je povedal, da imamo v Sloveniji 456.000 upokojencev. Demografske spremembe v Sloveniji so izredne, zato so tudi reforme na pokojninskem področju nujne (individualno odločanje o času upoko-

jitve, vdovska pokojnina, vzajemnost in solidarnost).

Opozoril je tudi na človekove pravice v starosti, na možnosti vključevanja v kulturne, športe in izobraževalne dejavnosti. Vendar je potrebno na tem področju še veliko narediti.

Iz Centra za socialno delo Domžale se je javne tribune udeležila gospa Majda Hrovat. Povedala je, da na področju mengeške občine živi 664 ljudi, starejših od 65 let, približno 10 % prebivalstva. Center za socialno delo ima razvite številne oblike pomoči in programe za izboljšanje kvalitete življenja ostarelih (pomoč pri reševanju vsakdanjih težav, pomoč na domu, skrbništvo, razne oblike materialne pomoči, denarni dodatki, plačilo domskega varstva).

Tudi gospa Rika Binter, ki je bila prisotna na javni tribuni, je povedala, da Občina Mengeš sodeluje s Centrom za socialno delo in skrbi za socialno pomoč ter pripravlja programe za izboljšanje kvalitete življenja starejših (klubsko soba, debatni krožki itd.) na področju naše občine.

Dr. Tomaž Mušič je razložil, kako kot zdravnik gleda na tretje življenjsko obdobje. Pri starejših so bolezni večinoma kronične, oziroma se seštevajo. Ljudje potrebujejo zdravila za lajšanje težav. Večkrat ostanejo odvisni od pomoči (doma, zdravstva, socialna služba). Obrambni mehanizmi postanejo oslabiljeni, vse več je pljučnic, sladkorne bolezni, bolezni gibalnega sistema, osteoporoze. Pogosto se pojavljajo tudi depresije zaradi osamljenosti ali ovdovelosti.

Gospod Lado Goričan, direktor mengeškega Doma počitka, je v uvodu nanizal nekaj podatkov. Mengeški dom je drugi najstarejši dom v Sloveniji. Druga leta bodo proslavili 80 let delovanja. Letno sprejmejo okoli 50 oskrbovancev, dobijo pa desetkrat toliko prošelj. Svoje storitve bogatijo iz leta v leto. Pozornost namenjajo viziji za prihodnost – gerontološki center na enem mestu. Zgradili

bi ga radi na prostoru nekdanjih tovarn Ete in starega Traku. Tu bi lahko deloval center za pomoč na domu, zgradili pa bi tudi varovana stanovanja z različnimi storitvami za starejše ljudi.

Gospa Silva Mizerit iz društva Lipa je predstavila program izobraževanja za tretje življenjsko obdobje. Njihov program vsebuje tečaje tujih jezikov, literarne delavnice, slikarsko delavnico, umetnostno zgodovino, računalništvo itd.).

Gospa Anica Kvas iz Društva diabetikov Domžale nas je seznanila s težavami, s katerimi se srečujejo sladkorni bolniki. V akcijah društva si prizadevajo za izobraževanje, družabnost, in lajšanje težav.

Za konec pa je svoja razmišljanja o "Zlatih letih" predstavila tudi gospa Štefka Mlakar. Njeno razmišljanje z naslovom "Življenje je resničnost tudi v pokoju" objavljamo v celoti.

Majda Trobec

Življenje je resničnost tudi v pokoju

Človeštvo pa že tisočletja išče sredstva, kako bi postalo gospodar vseh poti, ki vodijo to njegovo življenje. Iščejo nekaj novega, dodajajo in odvzemajo – vse v upanju, da obvladajo dogajanje okoli sebe. Kaj kmalu pa eno odkritje zamenja drugo in začenja se nov boj na posameznih področjih. Ta so splet raziskovanj, dokazovanj, poizkusov in dograjevanj življenjskega okolja. Človek je del tega okolja. Vsakdo pa mora v njem in v svojem življenju hoditi svojo določeno pot, ki mu je načrtana, si jo načrtuje sam in jo oblikuje z določenimi pravili resnic. Teh je veliko! Naj bi jih upoštevali vsi in za vse naj bi bile enake.

A kaj? V času, ko živimo, ni človeškega bitja, ki ne bi bilo izpostavljeno številnim težavam. Na svetu je neizmerno veliko trpljenja. Življenje je velika drama o ljudeh, ki so zabredli na svoji poti, drama žrtev rasnih razlik, drama zapuščenih, drama starcev, polno je trpljenja osovraženih in kar je najhujše, drama takih starcev, ki so še mladi, a so stari zaradi okoliščin – so brez dela in zaslužka.

Vendar naše osebne težave zbledijo, če jih primerjamo z zmešnjavo v svetu, z grožnjami, ki lebdijo nad vsem človeštvom. So grožnje, na katere človek ne more vplivati, in so grožnje, ki se kot temni, gosti oblaki, polni negativnih misli, plazijo nad in med nami. Take grožnje kaj lahko pov-

zroči človek, povzročim jih lahko jaz, povzročiš jih lahko ti!

Ob tej trditvi takoj pogledam vase in si rečem: je res tako? Ne! Meni je lepo. Lepo! Je to beseda, je to pojem, je to doživetje ali lastnost nekega pojava. Ne! V tem je globoko sožitje čustev, ki sprejemajo in oddajajo energijo, voljo in moč premagati ovire, ki so kot ostri jezovi na življenjski poti. Če z rojstvom stopimo na to pot. S seboj pa vsakdo prinese gene sposobnosti dožemanja vsega, kar nas obdaja; dom, okolje, narava in ljudje. Vse se prepleta med seboj in v ta splet so utkana dobra in zla dejanja, dobre in zle lastnosti človekovega značaja. Še zlasti so nevarne dolge iti nevoščljivosti, neodkritosti in nepoštenosti, ki v svojo past ujamejo vsakogar, ki se ne zna upreti. Upreti se! Biti človek, ki zna ujeti žarek lepote, jo vsrkati vase in z njo živeti. Živeti življenje, ki je resničnost! Sama sem to resničnost razdelila v tri obdobja:

- Obdobje otroštva in odrasčanja
- Obdobje dozorevanja in ustvarjanja
- Obdobje sprostitev in duhovne bogatitve

Zlasti tesno sta povezani zadnji obdobji. Vsako delo, ves čas službovanja, zahteva celega človeka. Del slehernega je povezan še z domom in družino. Čas pa neizmerno hitro beži in ne ujamemo trenutka za razmišljanje o prehodu v tretje obdobje. Čas za pripravo na prehod je zelo pomemben.

Življenje je resničnost enega samega trenutka!

Življenje je spomin na davne dni, ki živi v nas!

In živeti življenje je pesem resničnosti, ki se prepleta med rojstvom in smrtjo!

Najprej se mora vsakdo, če to dočaka, zavedati tega tretjega obdobja. Nihče ni nenadomestljiv, delo povsod teče naprej, pridejo drugi in prav je tako. Pravočasno zavedanje tega, omiliti prestop iz drugega v to tretje obdobje. Iz vsakodnevnih obveznosti naj bi vsakdo izluščil tisto, za kar čuti, da bo zapolnjevalo nov časovno drugače razporejen dan. Gotovo se pojavi več notranjih skritih hotenj, samo pravilno jih je potrebno usmeriti. Že v pripravljalnem obdobju za odhod iz službeno delovnih obveznosti v pokoj se naj ne bi zapirali vase. Pogovarjati se je treba s sodelavci in ljudmi v življenjskem okolju. Iz pogovorov bi bilo prav gotovo možo izluščiti področje, kjer vsakdo lahko najde svoj kotiček, svoj trenutek sprostitev.

In tu izpostavljam vprašanje. Je bilo s pripravo tako, je tako, bo tako? Za časa mojega službovanja se nismo pogovarjali prav veliko o obdobju upokojitve, a so bili sodelavci tisti, ki so v svoj program vključili nekaj vsebin moje dejavnosti. Še nekaj let so me vabili k sodelovanju. Prav gotovo je bil to doprinos k umerjeni sprostitvi in prilagoditvi drugačnosti. Menim, da povsod ni bilo tako, saj sem se srečevala in se še srečujem z ljudmi, ki so strti, melanholični in z občutkom odrinjenosti.

Je zdaj drugače ali bo drugače? Oblikujmo v letošnjem letu, letu starejših misel "O starejših in o obdobju upokojitve se je treba pogovarjati, jo vzeti za življenjsko nujo, ji s spoštljivostjo pripisati tretje obdobje še za časa službenih in delovnih obveznosti, ko v delovno okolje prihajajo

ŽIVLJENJE V OBČINI

mladi". Tako bo prihod načrtovan in pričakovan. In tak naj bi bil povsod in za vse, kar pa danes še ne moremo reči, ker je ponekod upokojitev prav nasila. Če se o tem pogovarjamo samo starejši in upokojenci, je to prepozno za oblikovanje pravega sožitja. K pravemu sožitju sodijo še mnoge druge vrednote, zlasti spoštovanje drug drugega, spoštovanje drugačnosti in medsebojna pomoč. Pri medsebojni pomoči je velikokrat dovolj že kratek pogovor ob srečanju, ki razbije morebitno monotonost. Ni dobro, če so pojavi monotonosti prepogosti. Nevarno je, če človek zapade v melanholijo, dobi občutek, da je nepotreben, da je vse, kar dela, narobe, da se zapira vase ali pa, da po nepotrebnem sitnari. To pa so pojavi, ki otežijo življenje slehernemu posamezniku in tudi okolici.

Srečujem ljudi in rada se pogovarjam z njimi. Vsak pogovor mi obogati dan. Moje razmišljanje je še lepše. Še lažje pogledam vase. In zopet vprašanje, misel, teza – kdaj pogledati vase, kdaj in kako prisluhniti svoji notranjosti? Že v mladosti, že v dobi dozorevanja in ustvarjanja, že v pripravljalni dobi pred odhodom v pokoj ali pa danes? Nikoli ni prepozno! Samo poudarjati je to treba povsod in ves čas. Treba je znati vzgajati samega sebe. Turobno in temno razmišljanje posebno slabo vpliva na razvoj našega čustvenega življenja. Začno se razvijati negativne misli in čustva. Ob tem postaja vse okrog nas bolj temno, hudo in grdo. Padec je vse globlji, kajti sam in drugi problemi take osebe in problemi nasploh so temni in hladni kot sence mogočnih hrastov. Tako razmišljanje povzroča hude notranje bolečine, ki so kako dobra podlaga za strese in razvoj raznih bolezni. Ta tako pride sama od sebe.

Samovzgoja je težka. Iskati je treba izhod iz brezna črnih misli, se vzpeti, krepiti duhovno notranje življenje, širiti obzorja duha in s tem razvijati sposobnost ločiti zrno od plevla, krepiti svoj notranji jaz. Vzpon iz brezna senc bo hitrejši ob spoznanju, kaj naj človek počne in kje. Vsak zase je idividuum, osebnost, vsak zase naj spozna točke in načine sprostitve,

dejavnosti in ustvarjanja, ki je v upokojenskem obdobju še kako mogoče in plodno, pa vendar drugačno. Vsak tak človek, ki se dvigne, postane še kako prijeten za okolje; rad zapoje, se sproščeno pogovarja in večkrat pošali.

Danes je to še kako potrebno. Mladi, med katerimi smo, živijo še pod večjimi pritiski, v večji negotovosti in s pogostejšimi stresi. Tudi zaradi njih je potrebno še bolj poskrbeti za svojo ohranitev, tako duševno kot telesno. K temu pripomore rekreacija. Vsak jo kroji posvoje. V okolju je možnosti veliko in najlepše je, ko človek ugotovi, kaj ga sprošča, kaj bogati notranji mir. Ljudje, s katerimi živimo, bodo radi z nami delili starostne težave, če bomo znali čim dlje vzdrževati samega sebe in skrbeti zase. Tega pa ne zmorejo vsi. Bolezen je tista, ki zmanjšuje še tako trdno voljo po samoudejstevanju. Takih ni malo in poskrbeti je treba, da dobimo pomoč in ostanejo čim dlje v domačem okolju. Neprestano se je treba truditi, da sprejemamo odgovornost zase in za svoje delo. Naučimo se misliti tudi v starosti, misliti modro in pametno ter tako krepiti svoj notranji jaz. Spoznavajmo razsežnosti veselja, valove življenja, valove sreče. In kaj je sreča?

Vsakokrat, ko nam upade pogum, nam pojema tudi življenjska sila. Upanje pa daje polet in sprošča naše sile. Še danes se

torej oprimimo upanja in občutili bomo znatno povečanje notranjega delovanja. Postavljamo si cilje, pa čeprav skromne, majhne, drobne. Za dosego le teh pa je potrebno delati in v okviru možnosti to počnimo. V takem razpoloženju nas ne more doleteti nič neprijetnega, privlačili bomo srečo. So ljudje, ki bi sicer radi bili srečni, pa se težko prepustijo tem valovom. Morda ne vedo, da je sreča lahko že pogled na lepo rožo, pa tudi posebno postavljen in oblikovan kamen. Morda trpijo? Človeško trpljenje pa je huda stvar in nič ni težjega kot vzbujati srečo tistim, ki jih je življeje udarilo in ki jih še naprej tepe. Kaj jim lahko dajemo, če ničesar nimamo.

- Želimo zdravja vsem,
čeprav ga sami nimamo.
- Čeprav smo revni,
želimo ljudem obilje.
- Če nas ne ljubijo,
vsem posvetimo dobrohotne misli.
- Nenehno oddajajmo valove miru,
veselja in ubranosti.

Prizadevajmo si že danes, jutri in ves čas, da bi z željami in mislimi dajali vse, kar manjka ljudem, kar jih osrečuje. S takimi željami, s tako pozitivnim razmišljanjem bodo ob srečanju z ljudmi besede bolj čiste in pristrčne.

Štefka Mlakar

**Obveščamo vas,
da bomo izvajali akcijo obvezne deratizacije
v občini Mengeš od 2.11. do 4.11.1999.**

Za zastrupljanje vab bomo uporabili antikoagulate. Na vidnem mestu v vsaki zgradbi bo nekaj dni pred deratizacijo objavljen datum deratizacije na posebnem lepaku, ki vsebuje tudi vsa najnujnejša navodila v zvezi z akcijo.

V akciji bodo sodelovale 3 delovne ekipe pod vodstvom sanitarnih tehnikov. Celotno akcijo bo vodil zdravnik specialist. Koordinator akcije je Vera Ovsenek, višji sanitarni tehnik.

V kolikor boste pri zdravstvenem inšpekcijskem nadzoru med akcijo naleteli na kakšne nepravilnosti, prosimo, da takoj opozorite vodje ekip in obvestite naš zavod.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO LJUBLJANA

moč glasbe moč humanosti

Na Rdečem križu Slovenije nam je lansko leto uspelo s prijazno pomočjo izvajalcev, založnikov in sponzorjev, v okviru akcije "Nikoli sami 1998", izdati zgoščenko in kaseti z naslovom "Kadar boli življenje" z namenom, da bi v okviru svojih programov pomagali najmlajšim.

V letošnjem letu začeto delo nadaljujemo z glasbenim projektom Moč glasbe - moč humanosti, pri katerem nam je priskočila na pomoč agencija Ovum. K sodelovanju smo namreč povabili nominirance in nagrajence Zlatega petelina 1999, torej tiste avtorje in izvajalce, ki v slovenskem prostoru pomembno vplivajo na glasbeno dogajanje. S ponosom lahko povemo, da se je odzvala večina glasbenikov in njihovih založb tako, da nam je uspelo izdati resnično vrhunsko zgoščenko in kaseto. Izšla je v okviru akcije "Nikoli sami 1999" in je izbor osemnajstih pesmi različnih glasbenih izvajalcev. Ogledate si jih lahko na zadnji strani te zloženke.

Izkupiček od prodaje zgoščenke in kaset bomo na Rdečem križu Slovenije namenili slovenskim otrokom!

Moč glasbe in moč humanosti sta neizmerni. Blizu sta tako odraslim kakor tudi otrokom. Prisluhnite glasbi in se ob njej razvedrite. Moč humanosti pa lahko izkažete z nakupom tega fonograma! Iskrena hvala v imenu slovenskih otrok.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE

NAROČILNICA

ime in priimek / naziv organizacije ali podjetja _____

naslov _____

poštna številka in kraj _____

Nepreklicno naročam:

zgoščenka "moč glasbe - moč humanosti" _____
cena 3.000 SIT

kaset "moč glasbe - moč humanosti" _____
cena 1.500 SIT

datum _____

podpis / žig organizacije ali podjetja _____

INFORMACIJE IN NAROČILA:
RK SLOVENIJE
tel: 061 / 126 12 00;
faks: 061 / 125 21 42
e-pošta: rdec.kriz.slo@guest.arnes.si

Rdeči križ Slovenije
Mirje 19
1000 Ljubljana

znanka _____

Tridnevni seminar o ekološkem kmetovanju

Kmetijsko svetovalna služba Slovenije

organizira seminar o

EKOLOŠKEM KMETOVANJU,

ki bo potekal od 10. do 12. novembra 1999,
vsak dan od 9. do 17. ure.

Tečaj obsega 25 ur predavanj in 1 dan praktičnega dela
(ekskurzija).

Iz vsebine:

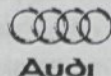
- možnosti in smernice za ekološko kmetovaje v Sloveniji,
- preusmeritev kmetije iz konvencionalne v ekološko pridelavo,
- vodenje evidenc in kontrola na ekološki kmetiji ter organiziranje kontrole,
- trženje pridelkov.

Potrdilo o opravljenem tečaju je pogoj za vključitev v ekološko kontrolo in pridobivanje državnih denarnih podpor za ekološko kmetovanje.

Prijave sprejemamo vsak dan na sedežih KSS Kamnik,
Komenda, tel.: 817 533 in 842 250.

AS DOMŽALE

Servis in trgovina, d.o.o.

SLO - 1230 Domžale, Ljubljanska c. 1, Slovenija

OBVESTILO

**POLLETNI TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV
IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV,
STAREJŠIH OD 12 LET**

PETEK, 5.11. 1999

OD 13.30 DO 18.00 URE

V RADOMLJAH

PONEDELJEK, 8.11. 1999

PRED KULTURNIM DOMOM.

OD 8.00 DO 10.30 URE

V TRZINU

PONEDELJEK, 8.11. 1999

PRED PISARNO

KRAJEVNE SKUPNOSTI.

OD 12.00 DO 15.00 URE

V MENGŠU V JAMI SCT

DRUŽBENA PREHRANA

LEBAN TOPOLE.

LASTNIKE TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV OPOZARJAMO,
NAJ S SEBOJ PRINESEJO PROMETNO DOVOLJENJE, ZAVAROVALNO POLICO
IN VELJAVNI OSEBNI DOKUMENT O ISTOVETNOSTI LASTNIKA.

Zahvala

7. Mihaelov sejem v Mengšu je "pod streho". Vreme, ki nam na pragu jeseni rado zagode, je komaj zad-rževalo svoj meh in ga odprlo šele pri zadnji sejemski prireditvi, podelitvi priznanj in zahval. Zaključek je bil torej moker na veselje gostilničarja in organizatorjev, saj se šele ob koncu konča skrb za organizatorja.

Manj so bili dežja veseli stojničarji in gasilci, ker imajo več dela s sušenjem stojnic. Najlepšo in vsebinsko bogato stojnico je predstavilo Turistično društvo Trzin. Predstavili so zdravo in očem prijetno doma pridelano hrano, za kar so zaslužili priznanje. Za sodelovanje na sejmu je prejela zahvalo Cirila Ules, Mengšanom dobro poznana izdelovalka opreme za narodne noše in lutke. Zahvalili smo se še godbam in pihalnim orkestrom ter gostom iz Stona. Pod vodstvom umetniške voditeljice, naše bivše učiteljice glasbe v osnovni šoli Mengeš, Tadeje Barovič – rojene Čepon, smo poslušalci doživeli nepozabne trenutke. Zapele so s takim žarom in ljubeznijo do petja ter domačega kraja, da smo se v mislih za dobri dve uri preselili v poletni čas na obale prelepe Dalmacije.

Tokrat naš namen ni na dolgo in široko pisati o sejmu, saj si je, kdor je imel željo, sejemske prireditve ogledal v živo. Kulturni in zabavni program je bil dobro obiskan in pester, torej za vsakega nekaj. Glede na število obiskovalcev, lahko rečemo, da je bil sejem uspešen, saj jih v nasprotem primeru ne bi bilo. Naš namen je tokrat zahvala za sodelovanje in razumevanje Občini Mengeš, Banki Domžale, najemnikom Zdravstvene postaje, društvom, ki so sodelovala v povorki ter Vrtcu Mengeš za vsestransko pomoč. Glavni medijski sponzor prireditev je bil tudi letos Gorenjski glas.

Ostali sponzorji so bili še:

Servis Debevc Mengeš
 Avto Car d.o.o. Mengeš
 Ford servis Trzin
 Oper Avtotehna VIS in Kosec d.o.o.
 Semesadike Mengeš
 Roletarstvo Kosec – izdelovanje in montaža rolet Kosec Majda, s.p.
 Vigred Hranilno kreditna služba Mengeš
 Pa-Ko - Papirna konfekcija, izdelava komercialne in transportne embalaže
 Glaso-trgovina z avtoličarskim materialom Mengeš
 Trgovina Vedo - barve, laki,
 Limato - podjetje za inženiring, svetovanje, proizvodnjo in trgovino
 MBB Mengeš – izdelovanje vseh vrst nadgradenj na motornih vozilih, popravilo in vzdrževanje
 Akrol-rolete, žaluzije rolo vrata
 Alojz Kosec, s.p.,
 Karo, P.E. nepremičnine,
 Pivovarna Laško
 Zora - obrtna, gradbena in trgovinska zadruga Mengeš,
 Granim d.o.o. - podjetje za razrez, obdelavo in polaganje marmorja in granita
 Foto Bobnar
 Hranilno kreditna služba Domžale
 Kalcer – družba za inženiring, marketing in zastopanje d.o.o.
 Medic - uradni prodajalec in servis fotokopirni stroji
 Tabin Trzin
 Optika Martin Škofic Domžale
 Napredek Domžale,
 Varnost Mengeš
 Zavarovalnica Triglav d.d., OE Ljubljana PE
 Domžale Kamnik

Člani izvršnega odbora društva
 Mihaelov sejem Mengeš

Mihaelov sejem

Kot vsako leto je tudi letos v Mengšu zadnji septembrski konec tedna potekal Mihaelov sejem. Letošnji je bil že sedmi po vrsti in četrti na sedan-jem prireditvenem prostoru na Zoranini ulici. Vreme je bilo lepo, precej topleje je bilo kot lani, saj je nekaj čez 30.000 obiskovalcev, ki so se zvrstili v vseh treh dneh, lahko čez dan nosilo kratke rokave. Brez nekaj kapljic dežja seveda ni šlo, toda tudi dež je obzirno počakal, da se je povorka srečno zaključila in so trgovci pospravili stojnice, ljudje pa so se umaknili v šotor, potem pa, zakaj ne bi še malo deževalo.

Vsako leto organizatorji, to so člani društva Mihaelov sejem, izberejo vodilno temo, ki zaznamuje celotno prireditev. Lansko leto slamikarstvo je letos zamenjalo glasba, natančneje 115-letnica godbe, ki se je slavnostno zaključila prav na Mihaelovem sejmu. Ker so bili Megeški godbeniki letos tudi glavni praznovanci, so imeli še nekaj dodatnih obveznosti, čeprav vsako leto dejavno sodelujejo pri Mihaelovem sejmu.

Začelo se je v petek...

Pa pojdemo lepo po vrsti. Osrednji petkov dogodek je bil seveda prihod gostov iz dalmatinskega Stona. Ston je eno izmed najjužnejših mest na Hrvaškem, leži pa na polotoku Pelješcu. Lani so tam gostovali mengeški godbeniki, letos pa so vrnili obisk. Vendar pa sta Ston in Mengeš povezana še drugače, saj se je pred malce več kot desetimi leti z enim od Stoncev poročila Mengšanka Teja Čepon, od poroke dalje tudi Barovič, ki se je večina spomni tudi kot učiteljice glasbe na mengeški osnovni

šoli. Stonsko godbo in žensko klapo Stonke je spremljal tudi župan Darko Dražeta in vsi skupaj so napolnili avtobus.

Že prvi večer so se predstavili stonski godbeniki in ženska klapa Stonke. Za njimi pa sta za dobro razpoloženje poskrbela dva nova in mlada mengeška ansambla, ki sta se prvič predstavila na letošji Mareli. Mengeški muzikanti in ansambel Sicer so se potrudili in predstavili nekaj svojih skladb ter seveda urezali tudi precej poznane, že skorajda ponarodele Avsenikove, pa tudi skladbe ostalih narodnozabavnih ansamblov. Občinstvo so tako navdušili, da je prenekateri obiskovalec spraševal, če bodo igrali tudi v naslednjih dneh.

... v soboto pa tudi uradno

Potem pa se je začel tudi uradni del, in sicer v soboto zjutraj, ko je bil ob 9. uri sejem tudi slovesno odprt. Ob sejamski himni sta sejemsko in občinsko zastavo dvignila Teja Barovič Čepón in predsednik Mengeške godbe Franc Žun, slavnostni nagovor pa je imel župan Tomaž Štebe. Čez pol ure so godbeniki v Godbenem domu odprli tudi razstavo ob 115-letnici godbe, potem pa je sledil koncert godbe iz Stona. Med tem so si lahko že od osme ure naprej obiskovalci sejma ogledovali razstavo malih živali na ploščadi pred Partizanom, predvsem pa so se lahko sprehodili med stojnicami, si kupili kaj lepega in zanimivega, potem pa se okrepčali najprej ob stojnici Turističnega društva Mengeš, kjer so se lahko posladkali z domačim pecivom, domačim žganjem ali pa popili kavo, nato pa so lahko v šotoru pojedli kaj bolj "konkretnega". Stojnic je bilo letos kar 85, čeprav pa so mnogi pogrešali več vsebinsko bogatejših stojnic, ki ne bi zgolj prodajale najrazličnejše izdelke, temveč tudi predstavljale običaje in pa glavno temo letošnjega sejma.

Predstavitev občine Vodice in Vrtca Mengeš

Zelo zanimivo je dopoldansko dogajanje zaključila predstavitev Občine Vodice. Predstavil se je tudi župan Anton Kokalj, in sicer prvič z novo župansko verigo, v kateri je na vsaki ploščici predstavljena ena od vasi, ki spadajo v občino Vodice. Nastopila je tudi vodiška godba, predstavili so se vodiški obrtniki in člani različnih društev, potem pa je bil že čas za Živ-žav vrtca Mengeš iz enot Gobica in Sonček. Kar prehitro so se z odra poslovili mali korenjaki, ko so začeli taborniki pripravljati prostor za tekmovanje v vlečenju vrvi. Prijavilo se je kar nekaj ekip. Gasilci, taborniki, dve ekipi balinarjev ter ekipa natakárjev. Zmagali so gasilci, toda čisto po pravici povedano, drugi tudi niso imeli kakšnih možnosti, saj so bili močje iz ekipe gasilcev pravi korenjaki, pa ne da bi bilo drugaj kaj očitati.

Ritem sekcija in Mengeška godba

Zatem pa se je dogajanje preselilo spet v šotor, kjer so svoje delo predstavili mladi godbeniki. Seveda so predstavili delo, ki ni povezano zgolj z godbo. Najprej so različna tolkala in pa ritme predstavili mladi člani ritem-sekcije, ki delujejo pod vodstvom Lojzeta Pirnata. Navdušeno so jim zaploskali tako galedalci v šotoru, kot tudi starejši godbeniki, ki so ugotovili, da bodo ti mladi talenti v prihodnje svoje znanje še bolj pokazali na raznih koncertih. Za tolkalci pa je nastopil ansambel Sicer, ki se je bolj obširo predstavil že prejšnji večer. Tokrat so zaigrali šest skladb in z veseljem bi zaigrali še kakšno, toda oder so prepustili mengeškemu muzikantom, ki pa tokrat niso zapeli, saj sta oba pevca ostala skorajda brez glasu. Toda nič ne de, bi rekli, saj so zaigrali, da je bilo veselje. Mladim glasbenikom pa je sledil koncert Mengeške godbe, godbeniki so se dodobra prepotili, potem pa so jih na odru zamenjali člani ansambla bratov Poljanšek in veselje se je nadaljevalo dolgo v noč.

Stonke

V dvorani pa je bil tisti večer koncert dalmatinske ženske klape Stonke. V Mengšu so nastopile drugič. Skupaj pojejo že pet let, njihov umetniški vodja pa je Teja Barovič Čepón. Nastopajo v nošah mesta Ston, ki so jih nosili že v 17. stoletju. Teja Barovič je po poklicu učiteljica glasbe, vendar se je v Dalmaciji ukvarjala z drugo dejavnostjo, natančneje s papirnico. Vse Stonke so mame, osem pevk ima skupaj kar 21 otrok, so poudarile, zato se s petjem ukvarjajo v prostem času. Pojejo dalmatinske pesmi je rekla Teja, njena prijateljica pa hitro pridala: "pa kakšno slovensko." In s temi pesmimi so se predstavile tudi v kulturnem domu. Sprva so bili stoli za poslušalce nameščeni v preddverju, potem pa se je zbralo toliko ljudi, a so napolnili dvorano. Med milozvočnimi pesmimi, s katerimi so navdušile občinstvo so pripravile krajše recitacije, ki so našle pot do src ljudi. Kot zadnja se je s slovensko narodno predstavila prav Teja Čepón in mogim so se v očeh od ganjenosti nabrle solze. Oblikovale so večer, ki je gotovo obogatil vsakogar, ki mu je prisluhnil.

Pa še nedelja

Ob 10. uri je bila v župnijski cerkvi sv. Mihaela maša, pri kateri so sodelovali tudi mengeški in stonski godbeniki, ob koncu pa so zapele tudi Stonke. Sejamski prostor je po enajsti uri le počasi oživel, k temu je pripomogla tudi kava, ki so jo vneto stregli na stojici turističnega društva. Sledili so koncerti godb. Najprej so zaigrali Stonci, ki so predstavili tudi mnoge znane dalmatinske popevke, potem pa so se Stonci poslovili, saj jih je čakala dolga pot domov. Sonce je takrat šotor že kar dobro

ogrelo, zato so se moravški godbeniki, ki so zaigrali za Stonci, kar dobro prepotili. Sledili so jim Domžalčani, potem pa še Gorjani (godba iz Gorij na Gorenjskem), ki so se pohvalili, da če ne igrajo najboljšje, pa prav zagotovo najvišje, saj so letos zaigrali na 3842 metrih. Vsaka od godb je dobila tudi posebno spominsko priznanje mengeške godbe in pa zahvalo organizatorja Društva Mihaelov sejem.

Povorka

Glavni delež pri organizaciji povorke je nosilo Turistično društvo Mengeš. Vseh, ki so se udeležili spreveda, naj bi bilo preko 600, zagotovo pa drži, da so imeli gledalci kaj videti. Zbirališče je bilo pred mengeško osnovno šolo, od koder so krenili po Šolski ulici, zavili na Slovensko cesto, pri godbenem domu pa se usmerili proti prireditvenemu prostoru, kjer jih je pričakalo največ ljudi.

In kdo vse je sodeloval v povorki? Uradnemu vozilu sta sledila dva konjenika z zastavami, za njimi pa so v zapravljičvku peljali godbenike – veterane. Glavni slavljenici letošnje prireditve – Mengeška godba – so korakali za njimi, sledil pa jim je ešalon Gasilske zveze Mengeš. Za njimi so stopali mladi folkloristi folklorne skupine Svoboda, ki so za seboj poslušali strumno korakanje in igranje godbenikov iz Vevč. Mengeškim narodnim nošam in domžalski godbi so sledili mengeški kolesarji, za njimi pa so korakali kamniški godbeniki in pevci Megeškega zvona ter pevke iz noneta Vigred. Pa godbenikov še ni zmanjkalo, kajti korakali so še člani godbe Metlike, pa godbe iz Gorij in Moravč, med njimi pa še člani Mešanega pevskega zbora Soboda Mengeš, pa čebelarkega društva lovci in ostale narodne noše.

Kar pisana družčina se je spet zbrala v šotoru in prisluhnila Godbenikom iz Metlike in Vevč, ki sta imela popoldanska koncerta, za njimi pa so se poslovili še godbeniki z Gorij. Zunaj se je vse bolj pripravljalo k dežju, zato je predsednik društva Mihaelov sejem podelil še zahvale sponzorjem in pa nagrado za najlepšo stojnico, ki jo je prejelo Turistično društvo Trzin. Posebno priznanje je prejela tudi gospa Cirila Ules, znana izdelovalka narodnih noš iz Loke, ki se je na tekmovanju na Poljskem uvrstila na drugo mesto. Potem pa je bil čas, da se vsi sprostijo, tudi organizatorji in trgovci na stojnicah, ki so zaključevali svoje delo in šteli zaslužek. V šotoru so se namreč oglasili zvoki ansambla Borisa Razpotnika, ki so razveseljevali vsakogar, ki se je odločil nedeljski večer tu preživeti.

Mateja Jemec

Prizadevno Društvo Mihaelov sejem Mengeš

Društvo Mihaelov sejem Mengeš je 16.9.1999 pripravilo tiskovno konferenco, na kateri je predstavilo letošnji program prireditev, letos že sedmega Mihaelovega sejma.

Prisotnih je bilo kar nekaj predstavnikov tiskanih medijev, med njimi tudi sam, kot član uredniškega odbora občinskega glasila Mengšan.

Izvedeli smo veliko o pripravah in podrobnostih o prireditvah letošnjega sejma. Impresionirala me je predvsem zavzetost, zagnanost in prizadevnost vseh članov Društva Mihaelov sejem, predvsem pa njihovega predsednika Štefana Borina. Nekaj izrednega in vredno posnemanja je, kako se ti ljudje trudijo, da vsako leto pripravijo vse tako, kot mora biti, da potem sama prireditev uspe v vseh pogledih.

Upam, da bo Društvo Mihaelov sejem vztrajalo na začrtani poti in kljub težavam, ki jih ni malo, vztrajalo še veliko let v veselje in zadovoljstvo Mengšanov.

Alojzij Janežič

TRGOAVTO KOPER

TRGOVINA BURNIK

Mengeš, Prešernova 3 • tel./fax: 061 737 785, mobitel: 0609 648 422

AKCIJA

skuter Piaggio Liberty 50 cm3	359.990,00 SIT
Skuter Piaggio Typhoon 50 m3	299.880,00 SIT
Skuter Piaggio Stalker 50 m3	339.000,00 SIT
Skuter Piaggio Vespa 50 ET2	399.990,00 SIT

- cene veljajo do razprodaje zalog;
- nakup možen na več obrokov – 1+7 čekov ali kredit od T+0% obresti brez pologa;
- ob nakupu vam podarimo brezplačno obvezno zavarovanje;

- betonski mešalec Liv Postojna 42.500,00 SIT
- samokolnica Liv Postojna 6.690,00 SIT
- potopna črpalka 7.799,00 SIT
- električna pretočna črpalka 10.990,00 SIT
- motora žaga – Tanaka 46.990,00 SIT
- avto plašči pneumant – plačlaš 3 dobiš 4 in brezplačna montaža
- kolesa Rog 1–12 čekov brez obresti

Vedno na zalogi:

Avtodeli za osebna in tovorna vozila, pločevina, olja Castrol, Elf, Schell, Valvoline, Mapetrol, Petrol, Lucas zavorne ploščice in obloge, tepihi, prtljažniki Fapa, izpušni lonci in cevi, ročno elektro orodje, kompresorji, akumulatorji Fiam in Solite, filtri Donit in Fram, antifriz, avtoelektrika Hella in Saturnus

Vse za vaš avto – od strehe do izpušne cevi!

Možnost nakupa na več čekov
brez obresti na kredit od Tom+0% obresti od 1-3 let.

16. oktober - svetovni dan hrane

Na ta dan je prav, da se ljudje posebej zave-
mo pomena hrane za naš razvoj in obstoj.
Hrana namreč najbolj vpliva na človekovo
zdravje, to človekovo popolno telesno,
duševno in socialno blaginjo.

Zdravje je odvisno od več dejavnikov:

dednosti,
okolja,
zdravstvenega varstva in
zdrave prehrane.

Dejavnik, na katerega prav gotovo lahko sami
vplivamo, pa je ravno zdrava prehrana.

Zdravo je uživati veliko:

sadja in zelenjave,
mleka in mlečnih izdelkov,
črnega polnozrnatega kruha,
testenin,
negaziranega sadnega soka in vode;

malo: mesa,

Čim manj: sladkarij, čipsa in druge hitro pripra-
vljene hrane, sladkanih in gaziranih sokov.

Slovenci živimo nezdravo. Pojemo preveč
maščob (naš povprečni obrok jih kljub vsem

Tudi učenke 8. razreda bi se rade čim več naučile.

opozorilom še vedo vsebuje več kot 40
odstotkov), premalo zaščitnih snovi (sadja in
zelenjave), popijemo preveč alkohola in se
premalo gibljemo.

Osnovnošolec naj ima vsaj 5 obrokov na dan:

zajtrk doma pred poukom,
malico v šoli,
kosilo v šoli ali doma,
popoldansko malico doma,
lahko večerjo.

Krožkarja iz 2. razreda Živa in Žiga pripravljata
skutin zeliščni namaz.

Zaradi nezdrave prehrane je vse več bolezni,
kot so: zobna gniloba, debelost, sladkorna
bolezen, bolezni srca in ožilja ter rak.

Z zdravo prehrano in njenim pomenom
starši seznanjamo otroke od mladih nog in
jim jo tudi zagotavljamo, čeprav trg in moda
ponujata hitro pripravljeno hrano. Tudi učitelji
v osnovni šoli v vseh razredih, zlasti pa pri
pouku gospodinjstva in na gospodinskem
krožku, poskušamo navaditi otroke na zdravo
prehrano in jim vcepiti zdrave prehranjevalne
navade.

Hranjenost pri nas, razen nezdrave
prehrane, ni tako kritična, po vsem svetu pa je
stanje bolj zaskrbljujoče, kajti:

Več kot 200 milijonov otrok je nedohran-
jenih. Lakota boli!

Cela armada otrok brska po smetiščih in
išče ostanke hrane.

Vsako minuto umre na svetu sedem otrok
zaradi nezdrave ali pomanjkljive prehrane.

Več kot 500.000 otrok na leto oslepi zaradi
pomanjkaja vitamina A (najdemo ga v jetrih,
jajcih; maslu, korenju, marelicah, breskvah...).
Vsak dan jedo le riž, sadje in zelenjava pa sta
za te ljudi predraga.

Vsaki 8 sekund umre otrok zaradi one-
snažene vode.

Onesnažena voda in nezadostna zdravstve-
na pomoč sta vzrok za počasno umiranje
otrok.

Zamislite se nad temi podatki ter se s svojo
razvajenostjo in nezdravimi prehrabenimi
navadami in nepravilnim odnosom do hrane
postavite v položaj bolnega in lačnega otroka!

Nikolaja Mušič, vodja šol. prehrane OŠ Mengeš

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

1234 Mengeš, Hribarjeva 38
tel, fax.: 061/ 738-409

E-mail: avs.menges@siol.net

delovni čas:
9. - 12. in 15. - 18. ure
sobota: 10. - 12. ure

**tehnične informacije
pri odločitvi za nakup
audio-video aparatov**

**SHARP in
KENWOOD**

pooblaščen servis:

SHARP KENWOOD

servisiranje:

- TV APARATI,
- CD KOMPONENTE,
- VIDEOREKORDERJI,
- HI-FI KOMPONENTE vseh znamk;
- KAMKORDERJI znamke SHARP;
- AVTORADIJI,
- DVD (digital versatile disk) in
- MINIDISKI znamke KENWOOD

PRI SOSEDIH

Sobotni kolesarski izlet v Mengeš

Kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Moravče je letošje leto organizirala in izvedla osem kolesarskih izletov.

Slednji je bil Mihaelov, v soboto 25.9.1999. Ogledali smo si sejem, otvoritev razstave malih živali, razstavo ob 115-letnici Mengeške godbe, prisluhnili koncertu godbe iz Stona – Dalmacija in predstavitvi občine Vodice. Naj omenimo, da se moravški upokojenci-kolesarji vsako leto udeležijo Mihaelovega sejma – letošnje leto že sedmič. Tudi prihodnje leto nas boste lahko opazili s kolesi v Mengšu. Sejem si je ogledalo prek 30.000 obiskovalcev iz vseh krajev in celo iz zamejstva. Sobotni sejem je popestrilo lepo vreme in veliko obiskovalcev. Letos je bilo 85 stojnic, na katerih smo lahko kupili, kar smo potrebovali. Vse prisotne je posebno navdušila udeležba občanov iz sosednje občine Vodice, na čelu z županom Antonom Kokaljem. Vse to se je dogajalo pod velikim šotorom, na odru pa je nastopal mešani pevski zbor Biser, župan je predstavil svojo občino in razložil "župansko verigo", ki predstavlja vsako vas posebej. Naj omenimo, da vodiški župan tudi poje v MPZ, kar je redko, pa toliko bolj opazno.

Ob tej priložnosti je občina Vodice izdala koledar prireditev v občini, september 1999 - avgust 1000. Udeleženci kulturnega programa, ki so prisluhnili izvajalcem, so prejeli knjižico - koledar prireditev v občini Vodice, pa tudi znane vodiške preste.

Mihaelov sejem bo Moravškim upokojencem ostal še dolgo v spominu.

Jože Novak

Zahvala

*Zapustila
nas je*

**MARINKA
KONCILJA**

*Zahvaljujemo se sorodnikom,
sosedom in znancem za izrečena
sožalja, darovano cvetje,
sveče in darove v druge namene.*

*Zahvala tudi
dr. Gabrijeli Kovač - Mohar
za obiske na domu,
gospodu župniku Mateju Zevniku
za poslovilni obred in pevcem
za zapete pesmi.*

*Zahvaljujemo se vsem,
ki ste jo pospremili na njeni
zadnji poti.*

Vsi njeni

*NI SMRT TISTO, KAR NAS LOČI,
IN ŽIVLJENJE NI, KAR DRUŽI NAS.
SO VEZI MOČNEJŠE.
BREZ POMENA ZANJE SO
RAZDALJE, KRAJ IN ČAS.*

(M. Kačič)

*V teh dneh mineva leto dni od
smrti našega dragega*

IVANA ANŽINA

*Prisrčna hvala vsem, ki se ga
spominjate, obiskujete njegov grob
in mu prižigate sveče.*

*Hvala tudi za vse
tolažilne besede, ki ste nam jih
izrekli v težkih dneh žalosti.*

*Obranimo ga še naprej
v lepem spominu!*

**žena Francka in sin Janez
z družino**

Krompir

jedi iz krompirja

Krompir je lahko prebavljivo živilo, primerno tudi za razne diete. Vsebuje majhen delež beljakovin, ki pa so pomembne. Vsebuje veliko vitamina C, ki je važen vir energije. Prebavljivost krompirja je odvisna od njegove priprave. Najlažje prebavljiv je cel, kuhan ali pražen brez dodatka maščobe, najtežje prebavljiv pa je pražen, pečen ali ocvrt na maščobi ali predelan v mastno testo ali zmes za cmoke.

Krompirjeva torta

Potrebuje:

- 4 jajca
- 12 dag sladkorja
- 8 dag orehov
- 25 dag krompirja
- 1 žlica moke
- 1 vanilin sladkor

Penasto vmešamo rumenjake s polovico sladkorja, da naraste. Iz beljakov in druge polovice sladkorja, ki ga dodamo že skoraj stepenemu beljaku, pripravimo trd sneg. Stepnim rumenjacom primešamo kuhan ohlajen pretlačen krompir, mlete orehe, nazadnje dodamo trd sneg, presejano moko in vanilin sladkor. Maso vlijemo v namazan, pomokan (namesto moke lahko uporabimo drobtine) model. Modela ob robnih straneh ne mažemo, da se masa lahko čim bolj dvigne. Ko je pečen, ga ob robu samo potegnemo z nožem, da se biskvit loči od sten modela. Pečemo 45 minut pri 185 stopinjah celzija. Ohlajen biskvit narežemo in namažemo z marmelado.

Marta Kos

V Mengšu iščemo prijetno zanesljivo gospodinjstvo - varuško za dela v gospodinjstvu in pomoč mamici pri skrbi za dva dojenčka.

Čas: 9 ur dnevno ob delavnikih.
Plačilo je mesečno.

Pokličite: 738 - 965.

Sem vdovec, zato iščem dobro gospodinjstvo. Sem brez otrok in sem ostal sam v svoji hiši. Zaradi predvidenega dedovanja pridejo v poštev tudi samohranilke.
Telefon: 061 737 - 433, Mengeš

KOLENDAR PRIREDITEV

KULTURNI DOM MENCEŠ

29. 10. OB 20.00
KOMEDIJA BALKANSKI ŠPIJON

30. 10. OB 20.00
KOMEDIJA BALKANSKI ŠPIJON

31. 10. OB 20.00
KOMEDIJA DAN NOROSTI

07. 11. OB 17.00-22.00
POSL. SEMINAR - ŠIRJENJE TRGOVSKE
MREŽE

19. 11. OB 20.00
SLAVNOSTNI KONCERT:
SLAVKO AVSENIK Z GOSTI ZA 70. LET

27. 11. OB 20.00
KONCERT
MPZ SVOBODA MENCEŠ

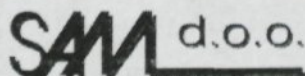
AVTOPREVOZNIŠTVO IN VRTNARSTVO

PETER HUBAT s.p.
Dobeno 75, 1234 Mengeš
Tel.: 061 737 473,
041 617 355, 0609 617 355

V mesecu oktobru
in za 1. november vam Vrtnarstvo
Hubat nudi pestro izbiro mačeh
ter lončnih krizantem in krizantem
za rezanje.

V najkrajšem času
in po konkurenčnih cenah pa vam
brezplačno dostavimo tudi
kurilno olje.

**Zaposlimo ključavničarja
z znanjem elektro varjenja.
Prednost imajo mlajši moški.
Tel.: 061 738 - 488**

Trgovina z gradbenim materialom
Zg. Stranje 1A, STAHOVICA
TEL.: 061 827 030, 827 035
FAX: 061 827 045
e-mail: st@sam.si

Trgovina z gradbenim materialom
Krakowska 4b, DOMŽALE
TEL.: N.C. 061 720 020
TRGOVINA: 061 720 560
FAX: 061 713 288
e-mail: dom@sam.si
http://www.sam.si

VSE ZA GRADNJO IN OBNOVO

PO JESENSKIH AKCIJSKIH CENAH VAM NUDIMO:

- STREŠNIKE BRAMAC
- HIDRO IN TERMO IZOLACIJE TIM-a, IZOLIRKE in FRAGMATA
- APNO, CEMENT
- PROIZVODE BAUMITA
- OPEKO WIENERBERGER OPEKARNE ORMOŽ
- TER OSTALE ARTIKLE IZ PRODAJNEGA ASORTIMANA

**ISKORISTITE AKCIJSKE CENE, KI SO NEKATERE CELO NIŽJE KOT
PRED UVEDBO DAVKA NA DODANO VREDNOST**

Vsak torek od 17. do 19. ure brezplačno svetovanje!

NUDIMO VAM MOŽNOST BREZPLAČNE DOSTAVE Z AVTODVIGALOM
V trgovinah vas pričakujemo vsak dan od 7. - 19. ure, ob sobotah pa od 7. - 13. ure.
V SAMU NISI NIKOLI SAM • Internet: WWW.SAM.SI

TRGOVINA ZARJA

**PESTRA IZBIRA OBLAČIL, PERILA IN NOGAVIC ZA VSO DRUŽINO
TER POSTELJNEGA PERILA, ODEJ, BLAZIN IN BRISAČ.**

Moške bunde
WAMPUM že za

14.100 SIT

Moške in ženske
trenirke **DUNLOP**

8.900 SIT

Ženske pižame

HUBER
TRICOT

4.200 SIT

Ženske pižame že za

2.800 SIT

Moške pižame
HUBER že za

5.200 SIT

Brisače **SVILANIT**

100x50 cm samo

870 SIT

Oblačila za prosti čas

za vse generacije

Tgovina Zarja, Slovenska cesta 30, Mengeš, tel.: 061/737-044

Delovni čas: od 8:00 do 19:30, ob sobotah od 7:30 do 13:00

PRENOVLJENI IN POVEČANI TRGOVINI V MENGEŠU

MARKET NAPREDEK

V 1. fazi prenove smo povečali prodajne površine, delno prenovili tla, povečali število blagajn in jih zamenjali z računalniškimi, tako da bodo vaši nakupi čim lažji in hitrejši. V naslednji fazi bomo obnovili še del trgovine s prodajo mesa, delikatesnih izdelkov in kruha.

Market Napredek, Kolodvorska 2, Mengeš

Delovni čas: od 7:30 do 19:30, sobota od 7:00 do 13:00 in nedelja od 7:30 do 11:30

TRGOVINO UGODNE PRODAJE

smo povečali, saj smo pridobili prostor, kjer je bila trafika. Sedaj je trgovina bolj prostorna in omogoča lažje vsakodnevne nakupe.

Ugodne prodaje, Slovenska cesta 67, Mengeš

Delovni čas: od 7:00 do 22:00 ure vsak dan, razen nedelje

NAPREDEK - DOBRO IME MED TRGOVCI

kočna

Trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK • Ekslerjeva 8

**Na voljo
vam je ženska
in moška
jesensko zimsko
kolekcija
99/2000
priznanih
slovenskih
proizvajalcev.**

Medvedova 1/a, KAMNIK
Telefon: 061 831 404

MODNA HIŠA

